

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
APRIL 5

LAIKS

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXV Nr. 14 (5663)

2014. gada 5. aprīlis – 11. aprīlis

Vaira Paegle: Kā nosargāt Latvijas drošību?

Latvijas armijas karavīri soļo par godu Latvijas desmit gadu dalibai NATO // FOTO: Flickr

„Rudens tuvojas ar 12. Saeimas vēlēšanām un draudiem no jaundibinātajām partijām, kuŗu vadībā ir apšaubāmas personības, kam ir neredzami bīstama saikne ar Krieviju. Kaut gan valdību veidojošām partijām – *Vienotībai*, Nacionālajai apvienībai un ZZS – ir jāievieš korrekcijas savā darbībā, tās ir pierādiņus kompetenci un apņēmību, pārvarot ekonomisko krizi un veicot nepopulāras struktūrlās reformas vasts pārvaldē. Repše, Sudraba un Šlesers ar saviem sīrēnu cienīgiem saucieniem par lielāku labklājību un sabiedrības saliedētību musinās vēlētājus uz iekšējās drošības rēķina.

Kaut gan 12. Saeimas sastāvs noteiks spēka samēru Valsts prezidenta vēlēšanās 2015. gada vasarā, tauta var izmantot savas pilsoniskās tiesības, pieprasot lielāku atklātību. Valsts prezidenta vēlēšanu procesā tā, lai kandidātūras tiktu savlaicīgi pieteiktas un publiski izvērtētas. Latvija nevar atlauties vēl vienu Zatleru vai Bērziņu – tai ir vajadzīgs cilvēks, kāda bija Vaira Viķe-Freiberga, kurš ar savu morālo autoritāti var ievedsmot tautu un pārstāvēt to starptautiskajā apritē.”

Lasiet 13. lpp.

Latvija NATO – desmit gadi

2004. gada 29. martā, Latvija iestājās NATO, tādējādi piepildīdama vienu no valsts 90. gadu sākumā izvirzītajiem ārpolitikas mērķiem. Iestāšanās NATO bija un ir fundamentāla valsts drošības garantija.

Rīgā un citur Latvijā notika sarīkojumi, svinot gadu desmitu, kopš Latvija pievienojās Ziemeļatlantijas lī-

guma organizācijai (NATO). Pie Brīvības pieminekļa notika svinīgs sarīkojums, kurā piedalījās valsts augstākās amatpersonas un Nacionālo bruņoto spēku orķestrīs. Daugavgrīvā iedzīvotāji varēja apmeklēt jaunos patruļķuģus Skrunda, Cēsis, Viesīte un Jelgava, kā arī stāba un apgādes kuģi Varonīs. 31. martā plkst. 9 visās bruņoto spēku vienībās svinīgi tika paceļts NATO karogs.

EDVARTS VIRZA

Nav māni brīvība, bet kļūdīgs mērkis tavs.

Ir tautas dažādas, bet katrai liktens savs.

Un visiem baušlus dot nav iespējams pat Dievam,

Nav latvim derīgs tas, kas noderīgs ir krievam.

Ja gribam tautu glābt no rītu dienu drāmas,

Mums sargāt robežas, kas stiepjas neredzamas,

Ko latvju tautas gars sev vilcis kādu reiz,

Lai sevi paglābtu no tā, kas nepareizs.

Uz Pasaules koņu olimpiādu Rīgā

Vēstniecības padomnieks Juris Pogrebņaks tikās ar ASV Virdžinijas pavalsts Feirfakas pilsētas Džeimsa Robinsona vidusskolas jauniešu koņu pārstāvjiem. Divi šīs skolas koņi jūlijā dosies uz Latviju, lai pārstāvētu savu valsti un pilsētu Rīgā 8. Pasaules koņu olimpiādā.

J. Pogrebņaks pastāstīja jauniešiem par Latviju, tās vietu pasaulē un sniedza ieskatu valsts vēsturē. Diplomāts ipašu uzmanību veltīja Latvijas kultūrai, Dziesmu un Deju svētku tradīcijai un to nozīmei latviešu dzīvē. Tāpat nākamie Latvijas viesi tika iepazīstināti ar Rīgu, kas šogad ir Eiropas kultūras galvaspilsēta, un Rīgas šī gada kultūras norisēm.

Jaunieši izrādīja lielu interesī par Latviju, Latvijā izplatītām valodām, kultūras tradīcijām, nacionālajiem īdieniem un apskates objektiem Latvijas galvaspilsētā.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
 2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
 Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us
 mājaslapa - www.laiks.us

Abonēšanas maksa ASV dollaros: 1 gadam US \$ 144.00;
 6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Neizlietotus manuskrītus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
 Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.
 Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos
 rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
 var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Koftuna
 TĀLR.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: +371 67326784
 e-pasts: ligita@laiks.us
 Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Administratōre ASV: Rasma Adams
 Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauvers: tālr.: 514-639-8722,
 e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
 Lachine, QC, H8S 2H1

Reklāma laikrakstā "Laiks" un mājaslapā www.laiks.us
 ASV - Tālr. 727-953-6313, fax. 727-286-8543,
 e-pasts - LaiksDSR@aol.com
596 MIDDLESEX AVE, METUCHEN, NJ 08840
 Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us

596 Middlesex Ave
 Metuchen, NJ 08840
laiksdsl@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dollaros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
 6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
 1 gadam.....ASV \$ 144.00

Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
 nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonentu saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./_____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS

Virsraksti un Latvijas pases

Par jaunajām Latvijas pases un to iegūšanu bijuši vairāki ziņojumi laikrakstos un tīmeklī. Liels bija mans pārsteigums, kad 2. februārī Daugavas Vanagu gada saņēmēji apvienības priekšsēdis, neno-gurstošais valsts un vēstniecības lietu rosinātājs Jānis Vilciņš, atkārtoti par to runāja, un es sāku sa-prast, ka tomēr arī mana 2010. gadsā Vašingtonas vēstniecības izdotā Latvijas pase braukšanai uz Latviju nederēs. Arī manai meitai Ilzei, kura as tikai pagājušā vasarā pirmo reizi emojās Tērvzemē un trīs nedēļas apskrēja vai visu Latviju, arī ir vajadzīga jauna pase!

Vainā ir avīzu virsrakstos!

Kuŗš gan spēj izlasīt visas avīzes un tīmekļus, un blogus, un mājaslapas?! Lasīti tiek tie virsraksti, kas ieinteresē, tad arī pats raksts. Neatceros nevienu virsrakstu, kura būtu teikts: „Gribat braukt uz Latviju – ir vajadzīga jauna pase!” Kungi, atmetisim birokratiskās „informācijas” unķersimies „vērsim pie rāgiem”, skaidri pasakot, ap ko lieta grozās.

Un tā 6., 7. un 8. martā Čikāgas Daugavas Vanagu mītnē Cīanas draudzes īpašumā darbojās Latvijas pasu izdošanas darbstacija – Latvijas konsule Ilza Vituma un vēstniecības darbiniece Laura Ašrādene. Pirkstu nospiedumi, paraksti, fotografēšana, orgānālo dokumentu pārbaude, samaksa. Viss tagad ir digitalizēts, Eiropu un pasauli aptverošs. Protams, centrā tomēr ir dzīvības cilvēks. Bija vesela virkne patīkamu un interesantu cilvēku, kuŗus šeit sastapu. Pār-

steigums mums, vietējiem, – Māra Luisa no Sanfrancisko. Izrādās, ka Čikāga esot tuvāk Sanfrancisko nekā Vašingtona... No Preorijas Ilinojā ieradušies Ineta Janga un Maiks. Kad nesaprāšanā brīnos par amerikāni vārdu, Maiks nevainojamā latviešu valodā, bez mazākā akcenta, paskaidro, ka viņš esot amerikānis, septiņus gadus, būdams misionārs, nodzīvojis Latvijā un Siguldā „nocēlīs” daiļoogrāfi Inetu. Arī mana brālēna

lidojums uz Vašingtonu – Latvijas vēstniecības semināru, informācijas sniegšana par jauno pasu iegūšanu, it visur, kur vien Čikāgas latviešiem kaut kas notika. Sakārtot telpas, Čikāgas sniega kuponās pie ieejām sasprauzt lepnos uzrakstus „LATVIJAS PASES”; sagaidit un aizvest uz lidlauku darbiniekus, ieskaitot arī tālo viešņu no Sanfrancisko, nokārtot darbinieku naktsmājas pie Latvijas goda kon-sula Roberta Blumberga vecākiem

mazdēls pirms dažiem mēnešiem no Ogres uz Ameriku sev atveda sieviņu, latviešu meiteni...

Pases tīkotāji esot bijuši arī no Konektikutas, Klīvlandes, Kalamazū, Milvokiem un citām Viskonsinas vietām. Kopā izsniegtas 59 jaunas pases un 27 personu apliecības.

Visi sagatavošanas darbu sīkumi ir bijuši Jāņa Vilciņa zināgā un atdevīgā prātā un rokās. Vispirms

Gunāra un Ināras. Vai lai pieminu Čikāgas slavenās Milenija parka Pupas apskati vēlā sestdienas vakara Mičiganas ezera krasta vēju bargajā saltumā? Bet kā tu vari teikt, ka esi bijis Čikāgā, ja neesi redzējis Pupu...

Jānis Vilciņš ČLOA priekšgalā ir nu jau bijis desmit gadus, vienmēr no visas sirds pūlejies Latvijas valstiskuma labā gan Saeimas vēlēšanās, gan uzņemot valstsvīrus. Tāpēc tagad, uzmundrinot jāsaka: „Jāni, sals pāri!” Ir drošas bau-mas, ka Čikāgā pavasaris tomēr būsot – būs silti un labi!

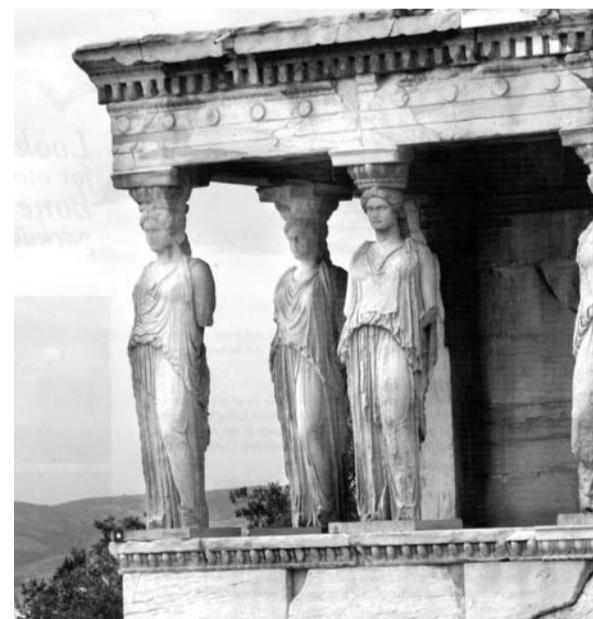
Jāņa Reveliņa un Māras Bode-feldes rīcībā bija priekstelpas ka-fijas galds un laipnā sagaidīšana.

OC

Paldies no grāmatu krājēja!

Riga Ven Travel Inc.

IEPRIECINI SAVU SIRSNIŅU
 AR INTERESANTU CEĻOJUMU!
 Mēs varam palīdzēt!

Zvaniet – INESE ZAKIS
 Tālr.: 727-623-4666
 6301 D Pelican Creek Crossing
 St. Petersburg, Florida 33707
 E-pasts: rigaven@aol.com

Jums atkal raksta grāmatu krājējs, Saldus jauniešu domes „Es un mēs” dalībnieks, kā arī Saldus 2. vidusskolas 10. klases skolēns Valters Dakša.

Vēlos pateikties Dacei Venters un Ievai Rozens par manas kol-lekcijas trimdas nodāļas papildināšanu. Varbūt arī Tu vari man palīdzēt? Savai kollekcijai vēlētos pievienot izdevniecības „Latvju grāmata” „Latviešu tautas teikas un pasakas” piecpadsmit sējumos, „Latvju enciklopēdiju” un Edgara Dun-dorfa „Archīvu” trīsdesmit vienā sējumā. Priečatos par visām trimdā izdotajām grāmatām, it sevišķi izdevniecības „Imanta”, „Zelta ābele”, „Latvju grāmata” u.c. trimdas izdevniecību grāma-tām. Lūdzu uzdzīvināt.

Mans e-pasts ir valtersdaksa97@inbox.lv. Adrese: Valters Dakša, Likā iela 37, Saldus, Saldus novads, LV-3801.

Ar sveicieniem no Latvijas VALTERS DAKŠA

Tiksimies Priedainē ERPF laureātei Lalitai Muižniecei par godu!

Kā jau lasījāt laikraksta iepriekšējā numurā, dzejnieka, žurnālista un *Laika* kādreizējā redaktora Ērika Raistera (1905–1967) pieņemtas fonda valde visus laipni aicina uz gadskārtējo pavasaļa sarīkojumu svētdien, 13. aprīlī plkst. 14.00 Priedainē, Nudžersijā, lai godinātu šī gada Pieņemtas balvas saņēmēju valodnieci un dzejnieci Dr. Phil. **Lalitu Muižnieci** daudzsološā programmā ar koncertu. Bez Ērika Raistera pieņemtajiem un fonda mērķiem veltītiem ievadvārdiem (ERPF priekšsēde) dzirdēsim dzejnieces Baibas Bičoles iepazīstinājumu ar Lalitas Muižnieces ieguldito darbu mūsu kultūras un valodas saglabāšanā – „Ar valodu druvā gāju – laureātes sazarotais devums” –, kā arī ar

viņas daiļrades pasauli. Īpaši „dzīva” programmas daļa solās būt laureātei tuvu cilvēku piedālinānās – māsas, labi pazīstamās *Laika* autores Māras Celles, meitas, aktīvās sabiedriskās darbinieces, dzejnieces Sarmas Muižnieces Liepiņas un dēla Zinša Muižnieka personīgie stāstījumi. Dzirdēsim arī laureātes daiļrades lasījumus.

Ari koncertdaļas mākslinieces – māsas Laila un Lalita Saliņas laureātei ļoti tuvas (Lalita ir laureātes krustmeita). Abas mūzikas šim notikumam sagatavojušas saistošu programmu ar intrigējošiem skaņdarbu atskalošanas izkārtojumiem, jo sevi ir pieteikušas šādi: Laila Saliņa – dziedātāja, gitaras, klavieres; Lalita Saliņa – flauta. Dzirdēsim Daces

Aperānes – Astrīdes Ivaskas ciklu „Tapi – silu valdnies” ar sešu dzējoļu dziedājumiem un vairākas pašas Lailas Saliņas kompozīcijas. Īpaši saistošs solās būt franču komponista Žaka Ibēra (*Jacques Ibert*) divdaļīgās kompozīcijas „Divas stelles – vienas pret otru” (ar Viktora Segalena vārdiem) istenojums.

Koncertam sekos draudzības stunda ar kafiju un uzkodām, un lotereju – līdzekļu sagādei nākamajām balvām. Tradicionāli – Priedaines bārs arī darbosies. Tātād – uz redzēšanos – cerams, jau pavasarīgā Priedainē **svētdien, 13. aprīli!**

ERPF valdes vārdā
sirsniģi aicina
ELEONORA ŠTŪRMA

Balsotājiem ārzemēs

24. maijā Latvijā norisināsies Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Šajā dienā Latvijas pilsoni izraudzīsies savus pārstāvus Eiropas Parlamentā. Šiem deputatiem būs jāaizstāv Latvijas intereses Eiropas Savienībā nākamos piecus gadus.

Vēlos vērst Jūsu uzmanību uz to, ka šoreiz balsošanas kārtība no ārvalstīm ir savādāka nekā Saeimas vēlēšanās. Vienīgā iespēja piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās no ārvalstīm ir, iepriekš piesakoties balsošanai pa pastu.

Aicinu būt aktīviem! Šīs vēlēšanas dod iespēju ikviens pilsonim ietekmēt Latvijas un Eiropas Savienības nākotni. Jautājumi, kas izšķirsies šajās vēlēšanās, vistiesīšķā veidā ietekmēs arī tos Lat-

vijas pilsoņus, kuri apmetušies uz dzīvi ārpus Latvijas. Nākamais Eiropas Parlaments, piemēram, lems, vai ļaut cilvēkiem no Latvijas turpināt strādāt Anglijā, Īrijā vai Vācijā. Vai ierobežot tirdzniecību pāri valstu robežām vai atvieglo to vēl vairāk? Šie un daudzi citi jautājumi ir tie, par kuŗiem nākamajam Eiropas Parlamenta sasaukumam būs jāizšķiras. Tie noteiks, kāda būs Eiropas Savienības un Latvijas nākotne.

Pilsoņiem, kuri dzīvo ārpus Latvijas, pastāv vairākas iespējas, kā pieteikties balsošanai pa pastu. Vienu no tām – līdz 12. aprīlim nosūtot pieteikumu uz tuvāko Latvijas pārstāvniecību (pilns saraksts ar adresēm šeit: <http://cvk.lv/pub/public/30730.html>). Otra

– līdz 24. aprīlim pieteikties pasta balsošanai, nosūtot pieteikumu uz vēlēšanu iecirkni balsošanai pa pastu Rīgā (Adrese: Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas Konserlārais departaments, Elizabetes iela 57, Riga, LV-1050, Latvija). Bet līdz 27.aprīlim var pieteikties balsošanai pa pastu [internetā](#), izmantojot internetbankas reģistrāciju vai e-parakstu. Plašāka informācija pieejama Latvijas Centrālās vēlēšanu komisijas mājas lapā šeit: <http://cvk.lv/pub/public/30730.html>

Ācinu šo informāciju izplatīt tālāk saviem draugiem un pazīnām ārvalstīs. Piedalīties ir svarīgi!

Ar cieņu –
KRIŠJĀNIS KARINŠ,
Eiropas Parlamenta deputāts
www.karins.lv

Kristīne Opolais atgriežas Nujorkas Mētropolītēna operā

Aprīļa sākumā piecās Džakomo Pučini operas „Madama Butterfly” izrādēs Nujorkas Mētropolītēna operā atkal atgriezīsies soprāns Kristīne Opolais.

Dziedātāja piedalīties iestudējumā, kuŗa režisors ir Entonjs Mingela (*Anthony Minghella*), bet viņas skatuves partneris Pīnkertona lomā būs Džeimss Valenti (*James Valenti*), ar kuŗu Kristīne Opolais operas „Madama Butterfly” iestudējumā jau satikusies Londonas Karaliskajā Koventgārdēna operā.

Piecās izrādēs 4., 9., 12., 15. un 19. aprīlī, kuŗās Čo-Čo-sanas lomu dziedās Kristīne Opolais, pie diriģenta pulsts būs Marko Armiliato (*Marco Armiliato*).

Kristīne Opolais Mētropolītēna operā debītēja 2013. gada janvārī ar Magdas lomu Džakomo Pučini operā „Bezdelīga” („La Rondine”).

Operas „Madama Butterfly” mēģinājumā Kristīne Opolais un viņas partneris Džeimss Valenti

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums JAUNO LAIKS) piedāvā
jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2014. gada krāsainajā Lieldienu numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē,

un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **11. aprīlim** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par techniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

Noticis 1. Latvijas teātru šacha čempionāts

Atis Bētiņš cīnās ar Dž.Dž. Džilindžeru

Dailēs teātrī 31. martā notika 1. Latvijas teātru šacha čempionāts, ko pārraudzīja profesionāli tiesneši.

Dailēs teātri čempionātā pārraudzīja galvenais režisors Dž. Dž. Džilindžers, aktieji Artis Robežnieks un Gundars Silakaktiņš, režisors Pauls Timrots, dzejnieks Jānis Elsbergs, teātra darbinieki Sarmite Purne un Matīss Mustaps. Liepājas teātra godu aizstāvēja aktieji Egons Dombrovskis un Kaspars Gods, par Valmieras teātri cīnījās aktieris Imants Strads, par Val-

mieras Kinostudiju – Atis Bētiņš. Savukārt Daugavpils teātri pārraudzīja režisors Georgijs Surkovs, Gulbenes amatieru teātri – Nauris Lesiņš.

Šajās sacensībās 1.vietu ieguva Matīss Mustaps (Dailēs teātris), 2.vietu – Jānis Elsbergs (Dailēs teātris), bet 3. vietā ierindojās Dž. Dž. Džilindžers (Dailēs teātris).

Plānots, ka 2. Latvijas teātru šacha čempionāts notiks nākamā gada pavasarī.

Pasaku pasaules burvība... jeb Krikša, Tince, Tomiņa, Pīkstītes krusttēvs

Rakstniekam Jānim Širmanim būtu 110

INGUNA DAUKSTE-SILASPROGE

Rakstīt bērniem ir īpaša mīsija, jo tas nozīmē arī audzināt un grāmatu pasaules burvības likločos ievest jaunāko lasītāju pāaudzi, kuŗa savukārt mēģina izzināt un iepazīt visu notiekošo, sevi, citus, cenšas saprast, kas ir draudzība, kas labestība, kas izpalidzība, sirds siltums utt. Bet domāt par jaunāko lasītāju pāaudzi svešumā ir vēl dubulta atbildība, jo tas nozīmē ārpus tēvzemes, citās zemēs dzimušos bērnus mēģināt piesaistīt latviskajai pasaulei. Šķiet, jaunās pāaudzes trimdā uzaugušas ar Pīkstīti, Kriksi un citiem bērnu grāmatu tēliem. No latviešu trimdas rakstniekiem tikai nedaudzēm tapuši bērniem un jaunatnei adresēti teksti, to vidū viens no spilgtākajiem ir rakstnieks Jānis Širmanis, kuram šopasār apritētu 110. gadskārta. Tāpat, šķiet, palikusi neizvērtēta arī žurnāla „Mazputniņš” nozīme latviskās lasītprasmes un pasaules apguvē.

Rakstnieks Jānis Širmanis dzīmis 1904. gada 4. aprīlī Vilzēnu pagasta Annas muižā, netālu no Matišiem un Burtnieku ezera. Tēvs bijis kurpnieks un miris, kad zēnam bijis desmit gadu, pēc četriem gadiem zaudēta arī māte un pats nu kļuvis par likteņa noteicēju un pelnītāju. Tomēr viņš pabeidzis Matišu pamatskolu (1922) un Rīgas Skolotāju institūtu (1927), kļuvis par Jaunpiebalgas Draudzes pamatskolas skolotāju un kopš 1930. gada strādājis par skolotāju Rīgā. Jau tolaik jaunais skolotājs ievēroja, ka skolas bērniem trūkst lasīmvielas. Un tā pamazām aizsākās viņa celš rakstniecībā. Pirmās literārās publikācijas lasāmas žurnālā „Svari”, laikrakstos „Jaunākās Ziņas” un „Pēdējā Brīdi”. Jānis Širmanis bijis arī līdz-

pasauli, nedaudz pieskardamies arī Rīgas zēnu un bērnu patversmes videi. Arturs Kaugars Jāņa Širmaņa notēlotajos zēnos saskatījis gan Dullā Daukas, gan Sprīdīša īpašības.

1944. gadā Jānis Širmanis ar ģimeni devās bēgļu gaitās uz Vāciju, vairākus gadus pavadot bēgļu nometnē Fišbahā, bet 1949. gadā izceļoja uz ASV (ilgus gadus nodzīvoja Sirkūzās), kur nācās izbaudīt visu jaunās dzīves smagumu, strādājot vienkāršu, pasmagu ikdienas darbu, tomēr nezaudējot vēlmi rakstīt tieši jaunajiem lasītājiem. 1951. gadā viņš tā raksturojīs savu ikdienu: „Īdeju ir daudz, bet, kad cilvēks pārnāk no fabrikas, viņš ir kā caur makaronu izvilkts,” bet 1956. gadā uz jautājumu, vai raksta, atbildējis: „Kādu brīdi pēc pusdienas, kādu brīdi pēc pusnakts. Man nekad nav bijušas pilnas dienas, garu un netraucētu vakaru, kad ar nedalītiem spēkiem nodoties rakstīšanai. Pa stundai, pa puseturksnim, pat stundas ceturksnim – tā radusies Pīkstīte Rīgas skolotāja gaitās, tā visi citi, pasaules ceļus minot.” Šajā laikposmā jo iemīloti kļuva Krikša un Tomiņa piedzīvojumi dažādās vietās un zemēs („Kriksis”, „Kriksis Mežamājā”, „Kriksis trimdā”, „Kriksis un Tomiņš Amerikā”), kas vairāk būtu raksturojamas kā pasaikas no Latvijas dzīvnieku pasaules. Cits pēc cita iznāca jaunas pasaikas un stāsti, turklāt rakstnieks jaunajiem lasītājiem svešajā zemē vēstīja arī par Latviju (kas viņiem bija vien vecāku stāstījums, bet pašiem nekādu atmiņu nebija un nevarēja būt), par zemi, kuŗa zaudēta, bet godājama, jo ir vecāku un vecvečāku tēvzeme. Ne visas grā-

Jānis Širmanis

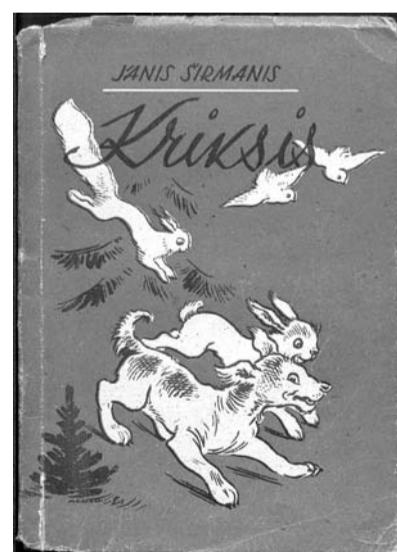
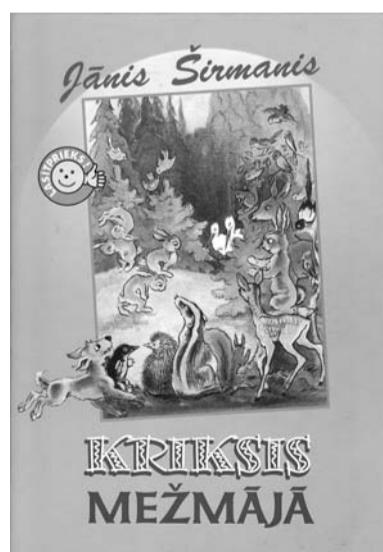
darbojas visdažādākie dzīvnieki, notikumos iesaistīti arī cilvēki, un līdzīgi kā dānu pasaiku meistara Hansa Kristiana Andersena pasaikas – arī dažādi priekšmeti un lietas. Būtiski, ka gluži neuzmācīgā un nedidaktiskā formā rakstnieks arī audzināja lasītāju, rosināja atšķirt labo no ļaunā, būt dāsniem, sirsnīgiem, draudzīgiem u.tml. Kad sirmais rakstnieks 1990. gadā

Reiz sarunā ar Konstantīnu Karuli rakstnieks atzinis: „Es vienmēr rakstu, vienmēr rodas jaunas idejas, un man tās gribas ietēpt tēlos.” Jānis Širmanis ir veikls stāstītājs, atjautīgs fabulas risinātājs. Labi pazīdams bērnu psīchi, viņš atrad mazajiem klausītājiem un lasītājiem pieņērotu izteiksmi. Liela nozīme ir Širmaņa darbu labajai, bagātajai latviešu valodai: svešuma

trimdā, bet arī Latvijā atkal esmu KĀDS, KURŠ IR!”

1991. gadā *Sprīdīša* serijā Latvijā tika izdoti Jāņa Širmaņa darbi; apgāds „Gaŗā pupa” izdeva „Tinci” (1993), vairākus izdevumus – apgāds „Zvaigzne” („Pasakas”, 1998; „Kriksis”, 2002; „Kriksis mežamājā”, 2004; „Kriksis piedzīvojumi tālos ceļos”, 2007). 1994. gadā Rīgā notika Jāņa Širmaņa jubilejas izstāde.

Jānis Aistars atzinis, ka viņš, neskaitāmas reizes viesojoties pie rakstnieka, allaž juties priešīgāks, „domājot par Gelzi, Misiņu, Tupuriņu, Braci, Slaistu un Pičuku. Tu esi nonācis Širmaņa burvīgajā brīnumu pasaulei. [...] Jānim Širmanim nekad neaptrūka raibo un piedzīvojumu stāstu, un bērni nebeidza vien klausīties, spožām acīm rakstniekā lūkojoties.” Rakstnieks savā mūžā paveica daudz. Publicētas grāmatas, virkne tekstu arī žurnāla „Mazputniņš” lappusēs. Pakāpeniski daļa literārā devuma nonākusi pie tagadējiem jaunajiem lasītājiem Latvijā. Grāmatizdevēji Latvijā tomēr, šķiet, nav novērtējuši literāro bagātību un burvīgo pasauli, ko glabā Jāņa Širmaņa pasaikas, kas varētu kļūt par atsevišķiem jaukiem Lieldienu („Gelzis un Misiņš”) vai Ziemassvētku (piemēram, „Ziemassvētki Cepurkalna”) izdevumiem un arī dāvanām mazajiem lasītājiem: gan tiem, kuri klausās lasījumā, gan tiem, kuri paši lasa. Atsevišķi Jāņa Širmaņa darbi bijuši drāmatizēti un jauno pāaudzi spētu bagātināt arī šajā aspektā. Jāņa Širmaņa literārie darbi bija nodevīgi latviešu skolu darbā svešumā, nelielā klātbūtne jūtama arī Latvijā (atsevišķi fragmenti bija iekļauti 1998. gadā izdotajā „Literātūra 5. klasei”, apgāds RaKa).

strādnieks jaunatnes žurnālā „Cirulitis”. Viena otrai sekoja grāmatas „Kapteinis Lāčķepa” (1936), „Jūras zakis” un „Noslēpumaini raksti” (abas 1937), „Vīki” (1937), „Lielās pasaules sākums” (1939), „Dadžu Juris” (1941, pieredzējis vēl vismaz četrus atkātotus izdevumus), „Pīkstīte” (1943). Savos darbos autors atklājis lauku bērnu piedzīvojumus un pārdzīvojumu

matas varam šeit uzskaitīt, bet vēlētos minēt literāro pasaiku krājumus „Brīnumu pasaule” (1966), „Lielmeža pasaikas” (1973), „Brīnumi un brīnumiņi” (1978), „Slavenais Kriksums un citas pasaikas” (1988), arī atmiņu skicejumu grāmatu „Gaujas vīri” (1957). 1987. gadā iznāca romāns-zinātniskā fantazija „Alberts, Loreta un bioniskais” u. c. Rakstnieka literārajā pasaule

sajēma PBLA Tautas balvu un klātesošie viņu, kājās stāvot, godinājuši ar ilgiem aplausiem, viņš teicis: „Noticis brīnumi – kādreizējais Vilzēnu ganu zēns saņēmis Tautas balvu par ilgu gadu palīdzību latviešu bērniem tēvu valodu paturet”. Jāatzīmē, ka no visa plašā literārā devuma devinas rakstnieka grāmatas ir godalgotas. 1992. gada 9. oktobri rakstnieks aizgāja pa mūžības celu,

apstākļos tas ir svarīgs faktors jaunās pāaudzes latviskajā audzināšanā.” (K. Karulis) Rakstniekam loti sāpējis, ka Latvijā viņa darbi ilgus gadus nebija pazīstami. Kādā vēstulē neilgi pirms 85. jubilejas viņš rakstīja: „Ilgus gadus tēvzemē esmu bijis KĀDS, KURŠ IR NAV. [...] Nekādu šaubu, ka esmu, kā mēdz teikt – iesaucamos gados... Tāpēc būs prieks, ja zināšu, ka ne vien

„Un tomēr es jūtos bagāts, jo zinu, ka lielās pasaules nebeidzamo ceļu malās man daudz labu, mielu draugu,” reiz teicis rakstnieks. Arī šo rindu autore cer, ka viss ir uz labu vēršams un ka rakstnieka draugu skaits varētu augt, un ar pateicību rakstniekam par bagātīgo un krāsaino pasauli lasa priekšā viņa grāmatas savai mazajai meitīnai.

EDGARS
ZARIŅŠ

(Turpināts no Nr. 13)

Īsas atmiņas no Emdenes DP nometnes

Es nekad Emdenes nometnē nedzīvoju, tikai apmeklēju vecākus, braucot no skolas Ferdenē. Nometne atradās pāris kilometrus no stacijas kādreizējās Lielvācijas flotes kazarmās. Vecāki nodzīvoja kazarmu divstāvu mājā gandriz sešus mēnešus līdz laikam, kad viņi atkal tika pārcelti, šoreiz uz Zengvardenes nometni netālu no Vilhelmshafenas (*Wilhelmshafen*). Arī tur pavadītais laiks bija iss, jo 1950. gada jūnijā Zariņu ģimene nonāca Ventofas caurbraukšanas nometnē pie Hamburgas.

Ierodoties Emdenes nometnē 1949. gada Ziemsvētku brīvlaikā, uzzināju, ka nekāda brīvlaika nebūs. No vienasmācīšanās nonācu otrā. Nezinā, kas mūs sagaida Amerikā, nometnes mācītājs Pēteris Nesaule noturēja in-

cībā mācītājs Nesaule mācīja, ka Tēvreizi skaitot, jāmetas ceļos. Vecgada vakarā, kad ar ģimeni gājām pielūgt Dievu, es dievkalpojumā, Tēvreizi skaitot, nomeitos ceļos, vienigais visā baznīcā – tā arī bija pēdējā reize, kad es tā darīju.

Iesvētību un Ziemsvētku mielasts „sagāja dēli”. Mamma vasarā, atstājot Vēdeles nometni, nokāva audzēto sīvēnu un gaļu iekonservēja. Ziemsvētkos, attaisot konservus, atrada, ka gaļa ir sabojājusies, un tā piesmirdināja visu bloku māju.

Vācijas pilsētās, sevišķi tajās, kur atradās militārās iestādes, tika uzbūvētas lielas betona bumbu patvertnes ar pāris metru biezām sienām un jumtu. Šajās flotes kazarmās tādas bija divas, piecūstāvu augstas, turklāt vēl ar diviem stāvīem zem zemes. Kaŗalaikā uz jumta uzstādīja zenitartilērijas baterijas. Sakarā ar Vācijas kapitulācijas ligumu visas militārās būves tika iznīcinātas. Pienāca reize, kad vajadzēja arī Emdenes nometnes bumbu patvertnes uzspridzināt, jo citādāk

gabalu lidošanas pa gaisu.

Tikai bija aizmirusi, kur plūdis ūdens. Tas tā kā mazs cunamī saplūda apkārtējo māju pagrabos, kur dīpišiem bija virtutes, glabājās mantas un kur viņi audzēja vistas un sīvēnus.

Lai varētu izceļot, dīpišiem vajadzēja pierādījumus, ka viņi ir potēti pret visām bērnu slimībām. Tā kā pierādījumus nevarējam sagādāt, tad mūs potēja no jauna. Pote pret bakām mani gandriz nonāvēja. Potētāja ievilka serumu potē un gatavojās man durt un to iespricēt, es viņai ne-

atradām tādu kā konferences istabu ar vairākiem telefoniem gar sienām. Pats par sevi saprotams, ka viss, ko varēja lietot vai pārdot jau bija aiznests. Apzīmējumi vietām, kurās šis telefonu līnijas savienoja, šķiet nevienam nederēja. Atradām arī vietu, kas bija nosaukta RĪGA.

Kā jau visās nometnēs, sestdienu vakarā tur notika jauniešu ballite. Būdams septiņpadsmit gadus vecs, lai arī svešnieks nometnē, tomēr nolēmu aiziet. Tūliņ ievēroju vienu skaistu, izdārigu, drusku vecāku meiteni, labu

torfas caurbraukšanas nometnē. Nevarēju pierast pie mamma komandēšanas, bet citas izejas nebija. Tā komandēšana turpinājās līdz kamēr 1956. gadā apprecējos, un mēģinājumi to turpināt bija vēl pēc tam.

Dīpīšu lielo un salauzto cerību nometne

Kamielis var izlist caur adatas aci vieglāk nekā dīpīši tikt uz Ameriku.

Mācītājs P. Nesaule izkārtoja intensīvu vienas nedēļas garu iesvētes mācību un otras Ziemsvētkos mani (labajā pusē) iesvētīja

Mans 14 gadu vecais brālis Silvestris (kreisā pusē priekšā) Emdenes DP nometnē pabeidza latviešu pamatskolu

Paps Edgars Zariņš sen., diplomēts būvinženieris, gatavojojoties braukšanai uz Ameriku, pabeidza mūrnieku pārskološanās kursus

tensīvu vienu nedēļu garu iesvētību mācību, lai es 16 gadu vecumā varētu tikt iesvētīts otrajos Ziemsvētkos. Vēlāk pierādījās, ka nevajadzēja steigties, jo 1950. gadā latviešu legionārus Amerikā neielaida. Iesvētes mā-

ļāvu. Par laimi tai brīdī atnāca ārsts, viņš izskaidroja, ka pret bakām tiktai jāieskrāpē mazliet zem ādas.

Viena vienīgā reize Zengvardenes DP nometnē

Tajos četros mēnešos, kad vecāki dzīvoja Zengvardenes nometnē, es pie viņiem mājās ciešojos tikai vienu reizi. Zengvardenes DP nometne lietoja daļu no bijušās Lielvācijas zemūdeņu galvenās administrācijas kompleksa admirāla Dēnica štābā. Pārējās ēkas stāvēja nelietotas. Zengvardenes ciems atradās apmēram 10 km uz ziemeļrietumiem no Lielvācijas galvenās kaŗa flotes ostas pilsētas Vilhelmshafen. No stacijas tie astoņi kilometri līdz nometnei tika mēroti kājām. Šodien nevaru iedomāties nostāgāt tādu attālumu, bet toreiz pat ar smagu mugursomu tas bija nieks. Turklāt vēl 1950. gada pavasarī tajā rajonā puķes ziedēja mazo kanālu malās un vietās, kur ceļš bija dambja virsotnē, varēja redzēt tālu, gandriz kā Niderlandē.

Zīnkārība uzvareja, un mēs, vairāki jaunieši, aizgājām izpētīt pārējo nelietoto militāro bāzi. Sevišķi interesanta izrādījās sakaru ēka, kur trešajā pagrabā

dancotāju, kuŗai puikas nepārtaukti piegrieza uzmanību. Man kā svešniekam pat neizdevās ar viņu sarunāties. Bet tagad sarūnājamies vismaz vienu reizi nedēļā, jo tā meitene, Ligita Sproģe, 1953. gadā Detroitā, ASV, apprečējās ar manas nākamās sievas brālēnu Gunāru Kalēju un ir mūsu jaunākā dēla Ērika krustmāte.

1950. gada jūlijā manas puiša dienas izbeidzās, skolu slēdza, un es atgriezos pie ģimenes Ven-

Pirms es pastāstišu par savu pēdējo gadu kā dīpītim jeb dievputniņam, es mēģināšu izskaidrot dīpīšu izceļošanas procesu un vēsturi.

Jau sākot ar 1946. gadu, Lielbritānija un Belģija meklēja smaga darba strādniekus, galvenokārt oglu raktuvēm. Dīpīšu vieniniekiem vai precētiem pāriem bez bēriem, divdesmit līdz trīsdesmit gadus veciem, piedāvāja izceļošanu.

(Turpinājums sekos)

1949. gada decembrī saulīte uzspīdēja dīpīšu Zariņu dzīvē. Izbraukšana uz ASV notika pilnā sparā. Zariņu ģimenei atradās sponsors Mičiganas rietumu lauksaimniecībā. Visiem pusducis pošu bija iepotētas. Atlīka tikai uzņemt ģimenes fotografiju, ko sūtīt sponsoram, un Zarini būs cela uz Ameriku... Nekā nebija! ASV neielāzījūšos latviešu legionārus. Es atgriezos ģimnāzijā Ferdenē, un vecāki tika pārcelti uz Zengvardenes nometni

IVARS GALIŅŠ

Ja pienem, ka paradize ir vieta, kur cits ar citu var draudzīgi sa-dzivot un kur netrūkst ne garīgā, ne laicīgā spirdzinājuma, tad par tādu varētu dēvēt Bostonas pensionāru tikšanos, kas notiek katra mēneša pēdējā otrdienā.

Ir vairāki iemesli, kāpēc pensionāru sanāksmes kļuvušas par bostoniešu populārāko sarīkojumu ar lielāko apmeklētāju skaitu. Pirmkārt, jau pats formāts. Sanākšanas sākums 12:00 dienā. Īsa ga-rīdznieka uzruna ar galda lūgšanu. Referāta veida apcerē par kādu interesantu tematu, ko nereti kuplina bildes uz ekrāna. Vienmēr garšīga maltīte. Liekas, ka te ir veselīga saimnieču sacenšanās. Galdus grezno ne tikai puķes, bet arī vīna pudeles. Noslēguma posmā tiek godināti mēneša jubilāri. Tie savukārt atnesuši vai apmak-sājuši kriņģelus un tortes, un ci-tus saldumus. Var izvēlēties tēju vai kafiju, vai augļu sulas. Tas viss par groziņā ieliktajiem pieciem dolariem. Pēc kopīgām dziesmām visi var smaidīgi doties uz majām.

Šoreiz priekšniece Dzidra

Knecht lūdza ar Valdas Mooras korāli pieminēt tikko mūžibā aizgājušo Agri Asbergu, izsakot līdzjutību viņa dzīvesbiedrei Ani-tai, Trimdas draudzes Dāmu komitejas priekšnieci un darbīgai sabiedriskajai darbinieci. Korālim krāšņu klaviešu pavadijumu spēlēja mācītājs Jānis Ginters no Latvijas, Trimdas draudzes vies mācītājs un amata kandidāts. Mācītājs Jānis Keggi savā ievadā kā vienu no lielākajiem Dieva radības brīnumiem minēja ūde-ni, kas arī ir lielākā no cilvēka kermeņa sastāvdalām.

Saistošs bija Juŗa Raudsepa stā-tījums (līdz ar marku attēliem uz ekrāna) par Latvijas otrās neatkarības posma pastmarkām. Sākot ar 90. gadiem ar kapeikām un rub-ļiem, tad par santimiem un latiem, kamēr tagad ar eiro vērtībām. Lidz ar to pastmarku krājējiem noslē-dzies vesels vēsturisks laikposms.

Kāpostu veltnišus azaidam bija gatavojuši pati priekšniece. Ne vi-siem ir zināms, ka Dzidra Knecht, lai tiktu pie saviem zinātniskajiem gradiem un atbildīgā posteņa

(Associate Dean) Bostonas univer-sitātē, studiju laikos piepelnījusies ar kulināriem pakalpojumiem (*catering*). Šoreiz viņas palīgi bija Helga un Haralds Coss, Benita Diatchenko, Dagnija Vēverbrante, Rūta Straumane. Īpašs priekšnieces palīgs ir valdes loceklis Ivars Laviņš: viņa balss ir pietiekami spē-

cīga, lai pārvarētu lielāko kņadu un čalu. Mācītājs Ginters sālsmai-zei bija atvedis klaipu rupjmaizes, kas guva nedalītu piekrišanu.

Starp dzimšanas dienu svinē-tājiem, mūsu lielāko uzmanību saistīja Lilijs Klucis 104. dzim-šanas diena. Jubilāre pati gan ne-bija ieradusies, bet ikviens izjuta

viņas garīgo klātieni. Pa pastu pie viņas aizceļoja dalībnieku apsveikuma kartīte. Lai gan pava-sāra atnākšana šogad vienīgi la-sāma kalendārā, apmeklētāji šķi-rās ar siltām draudzības jūtām. Ja kāds domā, ka paradize ir pārāk spēcīgs apzīmējums, lai tā ari būtu, – nestridēšos.

Gatavosimies 3x3 Garezerā – 3 paaudžu nodarbības

No šī gada 10. augusta līdz 18. augustam būs 3x3 nometne Garezerā. Tur pulcēsies jauni un veci, lieli un mazi, ģimenes un vieninieki, latvisķā garā, latvisķā vidē, ar daudzām nodarbībām, dziesmām un izprie-cēm. Dalībnieki varēs izvēlēties sev tuvāko no dažādām ievir-zēm un nodarbībām – rotkal-šanu, latvisko virtuvi, vitrāžu, keramiku, folkloru, aušanu ar pēltītem un bez tām, pašdarbī-bas mākslu, Latvijas seno vēsturi, rokdarbus, kokgriešanu, kā arī uzzināt, kas jaunākais Latvijā. Katrā nometnē aicinām kādus lektorus no Latvijas, lai bagātinātu 3x3 programmu.

Sovasar viens no Latvijas lektoriem būs demografs Ilmārs Mežs, kuŗš brauks kopā ar visu ģimeni, lai piedalītos 3x3 Garezerā – un tā viņiem nav sveša vieta.

Pirms divdesmit gadiem Mežu ģimene no Kalamazū, Mičiganā atgriezās Latvijā, mā-coties Amerikā bija pagājuši divarpus gadi. Liels paldies ASV latviešu sabiedrībai, kas sirs-nīgi uzņēmā jauno ģimeni savu draugu lokā un arī palīdzēja īstenoties sapņiem par labu iz-glītību. Toreiz Jantai un Ilmāram bija tikai viena meitiņa – Ingrīda, kas gāja Pasacīnas bērnudārzā. Gadi ir gājuši, daudz

krastos. Abiem ir saistošs mai-zes darbs, un vēl interesantāki vaļasprieki – latviskuma kop-šana, jo īpaši dziesmās un tra-dicijās. Ir izbraukāti daudzi Latvijas nostūri, kur vēl var dzirdēt kādas neparastas melo-dijas sen aizmirstām dziesmām un dziesmu vākšanā apceļoti arī Sibirijas latviešu ciemi. Meži ir sagatavojuši vairākus seno latviešu dziesmu diskus un šobrīd gatavo nākamo tvartu – par latviešu valodas izlokšņu ba-gātībām.

Šovasar Janta un Ilmārs Meži Garezera 3x3 nometnē vadis vairākas saistošas nodarbes. Politikas ievirzē ar Ilmāru izrunāsim Latvijas svarīgākās problēmas – zemo dzimstību, emigrāciju un pašu latvetību – kas padara mūs visus par latviešiem un kā varam nodrošināt latviskuma turpināšanos nā-kotnē. Paradoksāli, ka tieši at-jaunotās Latvijas valsts laikā pieauguši draudi latviešu valo-das un kultūras pastāvēšanai tālākā nākotnē. Janta vadis praktiskas nodarbības – dziju krāsošanu ar augiem un krās-vielām, ko savukārt varēs iz-mantot latviskajos rokdarbos. Dziju krāsošana ir radošs un aizraujošs darbs, kur nekad nevar īsti paredzēt, kāds tieši tonis izdosies.

Tiem, kuŗi vēlas papildināt ziņas par savu dzimtas koka senākiem zariem un uzzināt vairāk par saviem vec-vec...- vecākiem, būs iespējams Ilmāra vadībā pašiem atrast savu radi-nieku dzimšanas, laulību un miršanas ierakstus senākajās

Ilmāra un Jantas Mežu ģimene

baznīcgrāmatās un iedzīvotāju sarakstos, kas nesen ir tapuši pieejami tīmeklī. Meklējumu uzsākšanai noderēs zināmo radinieku vārds, uzvārds, dzim-šanas gads un dzimšanas vieta.

Visbeidzot, gaidīsim arī jaukus sadziedāšanās brižus, mācoties visdažādākās latviešu dziesmas, ieskaitot tās, ko Janta ar Ilmāru ir paši pierakstījuši gan Latvijā, gan ārpus tās.

Vairāk informācijas par 3x3 Garezerā var dabūt no Maijas Zaeskas zaeska@frontiernet.net, vai zvanot 763-972-251, vai skatoties www.3x3.lv.

LATVIEŠI KANADĀ

KRISTĪNE STIVRINA

*Pasavēru saulītē
Kā savā māmiņā:
Tāds vaidziņš saulītei
Kā manai māmiņai.
(T.dz.)*

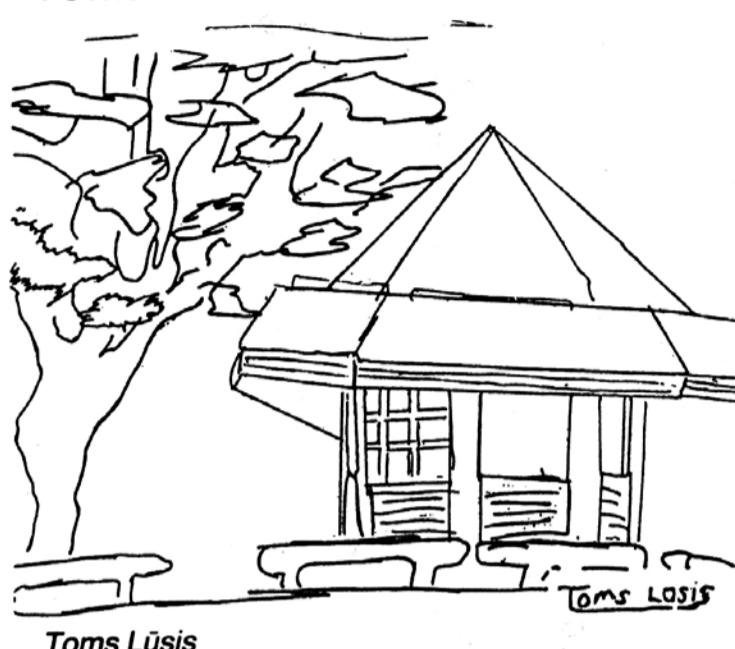
Kad lasīsiet šo rakstu, Lieldienas vēl nebūs nosvinētas, bet čaklie Saulaines rūki Elvīgas Sebres vadībā, būs jau sarikojuši Saulaines līdzekļu vākšanas pusdienas un turpinās mērķtiecīgi organizēt notikumus Saulainē.

Lauku īpašums tika nosaukts tik skaistā vārdā, pieminot saules nepieciešamību cilvēces pastāvēšanai. Latvietim saule ir ne tikai vajadzīga dzīvības noturēšanai, bet tai ir arī dzīļi emocionāla simbolika, kā zinām no daudzajām tautasdzesmām, kur apdziedēta māte un mātes siltums. („Saulīt’ silta, māmiņ’ jauka...”)

Lieldienas saistīs ar apaļu olu. Ola satur dzīvību, barību, nākotnes cerības. Tāpat, skatoties saules apaļajā „sejā”, redzam mātes silto un miļo smaidu. To pašu siltumu un labestību jūtam Saulaines nometnē, kas mūs ir sildījusi turpat 65 gadus!

Brauciet sasildīties un pastrādāt Saulaines labā sestdien, 3. mai-

PUTNU SALA SAULAINĒ ZĪMĒ:

Saulaines kiosks Dr. Toma Lūša (Saulaines idejiskā tēva arch. Arnolda Lūša mazdēls, tagad divu bērnu tēvs un brašs Saulaines talcinieks) zīmēts pirms 32 gadiem

jā, 9:00 no rīta. Jūs sagaidīs silta kafija un uzkodas. Būs darbi visām spējām! Būs jāsatīra Saulaines apkārtne pēc ziemas guļas, jāsakārto bērnu nometne, jāpalīdz virtuvē, jāšķiro grāmatas pazīstamajā klētiņā, jo pa ziemas laiku ir sanākuši grāmatuziedoju kalni. Būs jāpriecejās

draugu pulkā par jauko, silto laiku! Karstās pusdienas atkal veiksmīgi gatavos šefpavārs Ēriks Začs. (Cerēsim atkal uz nepārspējamo biešu zupu ar piciņu skābā krējuma.) Strādīgā un devīgā Lūšu ģimene talcinieku ciēnāšanai ir jau apsolījusi pagādāt gardos „pavasara

SAULE-MĀTE-SAULAINÉ!

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto lauku īpašuma Saulaine pavasara talka

Saulaines kiosks šodien

rullīšus” un arī citus labumus. Būs arī bezmaksas talcinieku laimīgā loze pateicībā par piedalīšanos talkā, par to vienmēr lieliem un maziem ir tāds prieks! Pusaudžiem piešķirsim apliecinājumu par brīvprātīgi nostrādātām stundām. Šis brīvprātīgais darbs ir obligāti jaizpilda, lai vidusskolas jauniešiem varētu izsniegt skolas beigšanas aplieciбу. Nemiņet motorzāgus

un grābekļus, par darba cimdiem tiks gādāts!

Jums pašiem radīsies tāds siltums, pieliekot roku Saulaines uzturēšanai!

Tuvāka informācija, zvanot Elvigai Sebrei 705-424-1118, elvigasebris@hotmail.com

Uz redzēšanos 3. maijā, Saulainē, kur mums vienmēr labi klājas!

MĀRTIŅŠ
ŠTĀUERS

DV Montreallas nodaļas pilnsapulce notika 23. marta pēcpusdienā Montreallas Latviešu sabiedriskajā centrā, bija ieraudušās 2 vanadzes un 9 vanagi. Sapulci atklāja valdes priekšsēdis Voldemārs Paegle, teikdamis ūsu lūgšanu un lūdzot ar klusuma bridi pieminēt 3 aizsaulē devušos nodaļas biedrus. Nodaļā šobrīd sastāv 30 personas. To caurmēra vecums pārsniedz 85 gadus! Tomēr nodaļas veikums 2013. gadā izrādījies mazliet lielāks nekā iepriekšējā gads. To varētu uzskatīt par sava veida panākumu. Pēc kasiera K. Čaka ziņojuma kasē otro gadu pēc kārtas bijis neliels atlukums. Abām līdzīnējam ziedojumu vākšanas akcijām 14. jū-

Soli pa solītim

nijā un Ziemsvētkos summas pieaugušas un pievienojusies trešā – Rīgā, Zolitūdē cietušajiem. Kopsumma pārsniegusi iepriekšējo gadu par tūkstoti un divdesmit dolariem (25%). Sapulces 10 dalībnieki bija līdzīnējie amatu pildītāji. Pēc nopietnām pārrunām viņi apņēmās darbu turpināt. Par nodaļas priekšnieku aizklātā balsojumā uz 1 gadu atkārtoti ievēlēja V. Paegli, kas vadīja sapulces aprises. Valdē (uz 2 gadiem) ievēlēja: Hediju Ozoliņu, sekretāri/piekārtītāju, Konstantīnu Čaku, kasierei, Ojāru Rozentālu, nozares Palīdzība Latvijai vadītāju, M. Štāueru, biedrini un Aprūpes daļas vadītāju, Dzidru Ikvildi un Leonīdu Dedeli, val-

des locekļus, bet revīzijas komisijā – Albertu Cauni, Valdi Ozolu un Jāni Verneru. Apstiprināja 2014. gada budžeta ciparus, kas ir līdzīgi 2013. gadam.

Turpinās sadarbību ar Montreallas Latviešu pensionāru apvienību, darbosies organizāciju padomē (MLOP), atbalstīs tās Informācijas fondu un Tērvetes latviešu bērnu nometni Trīsvienības draudzes īpašumā. Pareizēja darbības gada gaitā noturēt 3 valdes sēdes administratīvo un darbības jautājumu kārtos. Itin bieži būs jāņem palīgā tālrunis, jo pārvietošanās iespējas darbiniekiem ne vienmēr ir ēertas un pievilcīgas. Atzina, ka jāpalīdz ir arī nodaļas biedru saimei, ja nepieciešams, atbrīvojot viņus no dalības maksas. Jāuzturt kopības sajūta un sadarbošanās iespējas. Pieņēma ieteiktos grozījumus DV statūtos (vienbalsīgi). Delegātu DVKV delegātu sapulcei neizraudzīja, Laika trūkuma dēļ atvietotāju nemeklēs. Nekādas rezolūcijas nebija iesniegtais. Pēc 2 stundām un 15 minūtēm darbs bija paveikts. Soli pa solītim darbs turpināsies. Tas varēs notikt, ja Montreallas latviešu saimē atradīsies jauni darbinieki.

Liāna Langa

Maidana borščs

*Ārā saule un spīts
Māte rosās pie plīts
Dēliem vāra
Maidana boršču*

*Uguns roze plaukst
Katlā vēji dzied
Māte vāra
Brīvības zupu*

*Zemes sviedros
Briedušas bietes un sāls
Mātes asaras
Dzēris ir ūdens*

*Likšu, dēli, jums katlā
Ko teic mana sirds
Vārot ukraiņu
Tautas zupu*

*Nāve izklīdīs
Kad to nesīšu jums
Dziedās dievmāte
Debesu stepē*

*Tas jūs pasargās
Tas jūs sasildīs
Jo es vāru jums
Dzīvības zupu*

*Pirmā karote
Būs par asinīm
Ko vectēvi
Šai zemē lēja*

*Otrā karote būs
Par mērdētajiem
Nāves plaujā
Golodomorā*

*Trešā karote, dēli,
Par spēku būs
Ienāks jūsos
Ar katru eplu*

*Trešā karote, dēli,
Par brīvību būs
Tādēļ vāru jums
Maidana boršču*

FRAGMENTI NO TOPOŠAS GRĀMATAS

MĀRA CELLE

Man nebija nevienas lelles, taču bija daži mīksti, pūkaini spēļu dzīvnieki. Viens no tiem bija paliels, dzeltenu spalvu lācis, kuŗu iesaucu par Juri. Lācim varēja pagrozīt gan galvu, gan visas četras kājas, kaut arī es uzskatīju, ka viņam bija divas kājas un divas rokas. Kad Juri pagāza uz muguras, viņš ierūcas. Reiz, kad ciemos bija atbraucis Lailuks, mēs nolēmām, ka Juris ir netirs un viņu vajadzētu kārtīgi nomazgāt. Ielikt vannā. Tā arī izdarījām. Nu Juris piesūcās ar ūdeni un kļuva diezgan smags. Mēs viņu visādi spaidījām, līdz lielā daļa ūdens bija izspiesta, bet Juris vēl arvien bija smags. Turklat viņš neizskaitījās tīrāks nekā iepriekš, drīzāk nožēlojamāks.

Vislielāk nelaimē bija tā, ka Juris vairs nerūca, kad viņu pagāza uz muguras. Vairākas nedēļas Juris sēdēja manas gultas kaktā kā nelaimes čupa, zaudējis savu sākotnēji košo spalvu un cildeno izskatu. Kad atkal pie mums ciemojās Lailuks, mēs atgriezāmies pie problēmas ar Juri. Vajadzēja noskaidrot, kāpēc viņš vairs nerūca. Mēs Jurim uzšķērdām vēderu. Tur atradās bleķa kastīte, kas jau bija sākusi rūsēt. Bija skaidrs, ka Juris vairs nekad nerūks. Tagad vienīgi atlīka Juŗa vēderu atkal aizsūt. Šis darbs mums, tik mazām meitenēm, galīgi nevečas, vīle iznāca resna un neglīta. Baidījos arī, ka mammīte drīz vien ievēros, ka ar Juri kaut kas nav kārtībā, dusmosies, ka esmu sabojājusi savu rotallietu. Juris vairs nesēdēja gultas stūrī, es viņu noguldināju uz mutes, lai acīs nedurtos sadakterētais vēders. Lācis Juris „nodzīvoja” vēl kādus piecus gadus, bija bēgļu gaitās Vācijā kopā ar mums, līdz aizgāja bojā ugunsgrēkā Fišbachas nometnē, kur 1949. gada janvārā naktī nodega mūsu baraka.

1944. gada vasarā bija daudz jauku, Saulainu dienu. Visapkārt zilas debesis, neredzēja tikpat kā neviens mākonīša.

Augstu gaisā ierūcas lidmašīnas. Vesels bars, izkārtojušās citā aiz citas, citā blakus citai. Nāk no vienas debess pamales, pārlido Mežaparku, pazūd otrā debess pusē. Aizdūc kā liels dunduru bars. Rūkoņa kļūst arvien tālāka, klusāka, līdz pazūd pavism.

Tās esot kārķa lidmašīnas. Tās lido, lai mestu bumbas. Esot kārķi. Kārķa šauj, dedzina un dur, nogalina cilvēkus. To dara kaļavīri. Esmu pa reizei viņus redzējusi nākam mums pretī pa ielu. Pa pāriem, arī veselos bariņos, jautri tērējējam, smerjamies. Žinu, ka tie ir kaļavīri, jo viņiem mugurā ir zaļganās uniformas, varbūt pat šaujamie ieroči pie sāniem.

Reiz nāca pretī trīs tādi. Pēkšņi, kad viņi bija tikai pāris soļu no mums, vidējais sajima un nokrita zemē. Saskreja cilvēki riņķi. Mūs, bērnus, pastūma sāpus. Kas kaļavīram bija noticeis? Viņš esot beigts. Nomiris uz vietas. Viņu beigtu neredzēju, tikai, kā viņš sajima. Tā bija mana pirmā saskare ar nāvi.

Visu kārķa laiku nevienu citu beigtu cilvēku tuvumā neredzēju (izņemot Aspaziju – 1943. gada novembrī viņas izvadišanā no Doma baznīcas). Zemē sajimušo kareivi jau arī kārtīgi neredzēju, tikai dzirdēju, ka pieaugušie par to runāja. Nāve. Šī nāve pat nebija saistīta tieši ar kāru, bet tomēr nāve, un tomēr kārķa laikā.

Aizlido lidmašīnu eskadriņa. Bet man par to maza bēda. No kāra sevišķi nebaidos, par to vispār nedomāju. Notupstos pie zemeņu dobes. Tur sārtās ogas atdusas uz

Man garšoja etikis. Mammīte teica: „Ja tu dzersi tik daudz etiķa, tev asinis sarecēs.” Kas par drausmīgu domu! Bet etiķis man tomēr turpināja garšot, un es to turpināju baudīt, cik nu bija blodiņā palicis. Nolēmu, ka tikkā manišu, ka asinis sāk sarecēt, izbeigšu dzert etiķi.

Man arī patika uz ēdienu saķisit daudz sāls. No tā slāpa. Bija jādzēr ūdens. Mans vēders pie-pūtās liels un apalš kā bumba. Mammīte teica: „Ja tu dzersi tik daudz ūdeni, tev tāds liels vēders paliks. Tev būs liels vēders arī tad,

Meitene no Mežaparka

Atcerēšanās

Lalita un Māra Mežaparkā 1940. gadā

Māra ar tēti Mežaparkā 1940. gadā

saviem apāļajiem, sārtajiem sāniem. Salmos un smiltis. Tās saēdos turpat uz vietas, ar visām smiltim. Metu ogas mutē, sēkliņas un smiltis vien nošķirkst starp zobiem. Tad jāiet pie avenēm. Tās saulē sasilušas, saldas, suligas. Ēdu, līdz visa mute sarkana, rokas lipīgas.

Mūsu dārzā auga arī tomāti un gurķi. Gurķus ar lokiem un dillēm iemaisīja skābā krējumā. Biezū tomāta šķēli uzlikā uz rupjmaizes gabala. Man garšoja rūgušpiens ar cukuru. Vislielākais kārums bija gogelmogelis – olas dzeltenums, sakults ar cukuru. Tas bija jākul līdz maisījums kļūst pavism gaišs un viegls un cukurs galīgi izkusis. Tik ilgi bija grūti kult. Nekas nebija garšīgaks par gogelmogeli! No vienas olas vien nekas daudz nesanāca. Mēs ar Lailuku gudrojām, kā šo vienu devu palieeināt. Piemaisījām mazliet auzu pārslu, nu iznāca par biezū. Pie-lējām ūdeni, nu bija par šķidru. Vēl mazliet auzu pārslas, vēl mazliet ūdeni. Nu jau deva bija krietni liela, bet ne pēc kā vairs negaršoja, no olu dzeltenuma un cukura vairs ne vēsts.

Atceros buberu. Peldošās salas. Debesmannā. Staipēkligu dzērveņu kīseli. Bija arī citas staipēkligas lietas: plēve virs uzsildīta piena. Ja plēvi laikus nepamanīja, tā pielipa pie lūpas kā kaut kas dzīvs, nevaldāmi kustīgs. To vajadzēja steidzīgi notriekt no mutes, bet tad tā pielipa pie pirkstiem un atkal bija jākrata nost. Piena plēves manu draudzību nekad neiemantoja.

Reizēm svāigas tomātu šķēles samaisīja ar etiķi. To, kas bija palicis blodiņas dibenā, izdzēru.

kad tu būsi liela.” Kad es būšu liela? Diez, kad tas būs? Kaut kur tālu, tālu nākotnē. Kad es būšu liela, tad gan zināšu, ko vajag un ko nevajag ēst un dzert. Bet tagad man garšo etiķis, un man patik visu sasālīt.

Ziemā no rītiem mammīte uz-vārīja mannā putru. Vidū ielika sviesta actiņu, virsū uzkaisīja tējkāroti cukuri. Mannā putra bija daudz labāka par auzu pārslu putru, jo pēdējā arī bija mazliet staipek-līga, varbūt tai pat bija plēve.

Runas par kāru neaprīma. Arī par uzlidojumiem, par bumbām. Uz Ubānu dzīvokļu māju Rīgā 1944. gada vasarā esot uzmesta bumba, māja nodegusi. Tāpēc viņi, vismaz viņu trīs dēli, uz dažām dienām atrāca dzīvot pie mums.

Runāja, ka varbūt mums būsot jābrauc prom. Uz kurieni? Uz Vāciju. Diez, kur tas ir? Kā tur izskaitas? Vai man gribētos braukt uz Vāciju? Man likās, ka nav nekādas sevišķas vajadzības to darīt. Man taču viiss tepat bija. Vienīgi zināju, ka Lailukam no Vācijas viņas omam-miņa bija atsūtījusi skaistus, mazus leļļu trauciņus: šķīvus, dākšinas, nazišus, pat panniņas un tējas kan-niņas. Kad braukšanu uz Vāciju sāka pieminēt arvien biežāk un man prasīja, vai gribu braukt, teicu, ka ne. „Bet, Māruk,” Lailuks man teica, „Vācijā uz katras ielas stūrā pārdomē leļļu trauciņus!” Tad jau es arī tur varēšu tādus dabūt. Nu man braukšana uz Vāciju sāka mazliet interesēt. Leļļu trauciņi uz katras ielas stūrā...

Prombraukšanas diena pienāca pēkšņi. Iepriekšējā vakarā mēs ar Lalitu bijām aizvestas pārgulēt pie radiem, kaut kur turpat Rīgā.

Agri no rīta mūs nogādāja at-pakāl Mežaparkā. Mammīte skrai-dīja no vienas istabas otrā, izspū-rusi, saraudātām acīm. Lielā steigā bija jāmet mantas maisos un čemo-dānos. Man būtībā bija tikai trīs mantas: lācis Juris, krustēva dāvi-nātāis pelēkais suns un vēl viens mazāks lācis, tikai sprīdi gaļas Mikīnš.

Juri un pelēko suni iestū-ķēju vienā maisā. Lalita nesa kau-dzēm visādas grāmatas, bet mammīte teica – par daudz, par smagu, nav vairāk vietas... Mazo Mikīnu paturēju pie sevis, viņš man bija gaidīto uzjautrinājumu. „Tā taču nav Vācija. Tā ir tikai Kundziņšala.”

Tuvojamies milzu kuģim. Tas nokrāsots viscaur pelēks, uz sā-niem lieliem burtiem rakstīts „Monteufel”. Kāds bija teicis, ka „teufel” vāciski nozīmējot velns. Tātad brauksim ar pašu velnu! Kuģis ir tik augsts, ka jāatgāz galva, lai redzētu, cik augstu ir tā skur-stenī. Kā uz tā vispār tiksims virsū? Kur durvis, kur trepes? Izrādās, būs jāiet pa šauru koka laipu, kas šūpojas, iekārta virvēs, un ved no ostas bruģa uz kuģa klāju.

Vācu kaļavīri mazākos bērnus pacēla rokās un uznesa uz kuģa klāju. Man no augstuma vienmēr bijis bail. Kad mani nesa, es spār-dījos un kliedzu no visa spēka. La-lita pārgāja laipai pati, kļūsēdama. Mūsu kompānijai bija piebiedro-jusies varena auguma jauna sieva no Zemgales vārdā Gaida. Viņai uz muguras milzu mugursoma, pie rokas pamatīgs grozs ar ēdamiem un divi bērni – gadu veca meite-nīte un trīsgadīgs puišelis. Gaida paņēma smago grozu uz viena elkoņa, meitiņu uz otra. Trīsgadī-gais Varis iekērās viņas brunčos un gāja līdzi. Gaida, paceltu galvu, bez palīdzības pārgāja laipu. Vācu kaļavīri uz viņu noskatījās pār-steigumā un bijībā. Viņi sveica vareno latviešu sievu, nostājoties miera stājā un pieliekot roku pie cepures.

Sis transporta kuģis veda ievai-notos vācu kaļavīrus, kā arī bēg-lus, kas bija nolēmuši tikt uz Vāciju. Bija 1944. gada 26. septem-brīs. Kuģis visu dienu tika uzlādēts ar mantām un ievainotajiem, tas atstāja Daugavgrīvu tikai pie-va-karē. Sas piedāmies uz soliem tur-pat uz klāju, bija auksts un vējains. Mums teica, lai ejam lejā, kuģa vēderā – tur būs siltāk un arī dro-šāk, ja gadījumā kuģi torpedē. Bet mammīte un krustmāte Herta teica, ka nekur neiešot. Ja būsot jāmirst, viņas kopā ar bēriem miršot tepat. Ielidu mammītei cieši padusē – biju drošībā un siltumā. Kamēr biju pie mammītes, man nekā ne-trūka un viiss bija labi. Kur mammīte, tur bija manas mājas. Ja būs kādas problēmas, viņa zinās ko darīt – visu izgudros, visu izkār-tos. Pieaugušie tā dara.

(Turpinājums sekos)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas augstāko amatpersonu paziņojums Latvijas tautai

Valsts prezidents Andris Bērziņš, Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa un Ministru prezidente Laimdota Straujuma pēc 25. marta Nacionālās drošības padomes sēdes izplatīja paziņojumu Latvijas tautai.

No kreisās: Ministru prezidente Laimdota Straujuma, Valsts prezidents Andris Bērziņš un Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa

Paziņojumā uzsvērts, ka mēs darīsim visu, kas no mums atkarīgs, lai valsts politika un praktiskā rīcība būtu atbildīga. Tā būs vērsta uz valstiskuma un drošības stiprināšanu, kā arī uz sabiedrības saliedēšanu. Mēs zinām, ka mums kopā tas izdosies. Visi Latvijas iedzīvotāji neatkarīgi no etniskās izcelesmēs ir Latvijas tauta. Laikā, kad esam liecinieki eskalētiem politiskiem un militāriem konfliktiem tuvu Latvijas robežai, mēs asi nosodām jebkādus politiski provokatīvu motīvu vadītus mēģinājumus radīt spriedzi un māksligi veicināt nesaskaņas arī Latvijas sabiedrībā. Amatpersonas arī nosoda politiski motivētu rīcību, kas šķēl Latvijas sabiedrību, un aicina Latvijas iedzīvotājus kritiski vērtēt Krievijas rīcību Īkrajinā.

Latvija apsveic lēmumu par nākamo NATO ģenerālsekreṭāru

Pašreizējais NATO ģenerālsekreṭārs Anderss Fogs Rasmusens amata pienākumus sāka veikt 2009. gada 1. augustā, un viņa pilnvaras beigties 2014. gada 30. septembrī. Par Rasmusena pēcteci apstiprināts bijušais Norvēģijas premjēministrs Jenss Stoltenbergs (*attēlā*). Piecdesmit piecus gadus vecais Stoltenbergs saņēmis ietekmīgu NATO locekļu atbalstu, starp kuriem ir ASV, Vācija, Lielbritanija un Francija.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs paziņoja, ka Latvija apsveic lēmumu par Jensa Stoltenberga apstiprināšanu NATO ģenerālsekreṭāra amatā. „Esam pārliecināti, ka nākamajam NATO ģenerālsekreṭāram piemīt visas nepieciešamās iepriekšības, iemaņas un pierede, lai veiksmīgi vadītu NATO arī krizes situācijās. Jenss Stoltenbergs ar savu darbību ir pierādījis, ka stiprinās NATO vienotību, solidaritati un saliedētību.

Krievija 50 km no Latvijas robežas
veido bazi ar modernākajiem kaujas hēlikoptieriem pasaulē. Pāris minūtes līdz Daugavpilij, stunda līdz Rīgai. Tāds būtu ātrums, ar kādu mūsu valsts pilsētas sniegtu blakus Latvijai. Krievijā bazētie jaunākās paaudzes kaujas hēlikopteri, vēstīja TV3 raidījums *Nekā personīga*.

50 km attālumā no mūsu robežsargu posteņiem Ostrovas pilsētā jau nogādāti gandrīz 20 hēlikopteri, kuros var uzskaitīt par modernākajiem, ātrākajiem un arī dārgākajiem pasaule.

ANO vērtē

Valsts valodas likumu

27. martā ANO Cilvēktiesību komiteja (Komiteja) publiskoja rekomendācijas, kuras tā pieņēma pēc Latvijas kārtējā ziņojuma par ANO 1966. gada Pilsonisko un politisko tiesību pakta (Pakta) izpildi Latvijā līdz 2013. gada beigām.

Komiteja aicina Latviju veicināt nepilsoņu integrāciju sabiedrībā, izvērtēt Valsts valodas likumu un tā piemērošanu, lai pārliecinātos, ka ierobežojumi saziņai citās valodās ir saprātīgi, nepieciešami un nediskriminējoši, un izvērtēt iešķējumus piedāvāt vairāk bezmaksas kursu latviešu valodas apgūšanai. Komiteja ieteic pievērst uzmanību kvalitatīvu mācību līdzekļu nodrošināšanai un skolotāju latviešu valodas mācībām, kā arī dařīt visu nepieciešamo, lai nepieļautu romu diskrimināciju. Komiteja savā ziņojumā vērsusi uzmanību uz nepilsoņu statusu un uz valodu minoritātem Latvijā un aicinājusi Latviju pielikt lielākus pūliņus, lai nodrošinātu, ka pilnīgi tiek ievērotas cilvēktiesības, un atbalstīt integrācijas procesus.

Tikšanās ar Zviedrijas ārlietu ministru

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Zviedrijas ārlietu ministru Karlu Biltu, kas valsts vizītēs ietvaros oficiālā delegācijā pavadīja Zviedrijas karali Kārlis XVI Gustav un karalieni Silvija.

Tikšanās laikā ministri apmaiņījās viedokļiem par situācijas attīstību Ukrainā, militāro sadarbību Afgānistānā un Afrikas valstis, Latvijas prioritātēm ES Padomes prezidentūrā 2015. gada pirmajā pusē un aktuāliem divpusējo attiecību jautājumiem. Pēc tikšanās Ārlietu ministrijā abi ministri piedalījās Austrumu partnerībai veltītajā seminārā Rīgas Ekonomikas augstskolā, kas svin 20 gadu jubileju. Bilts uzsvēra, ka pašlaik visbūtiskākā ir palidzības sniegšana Ukrainai. Viņš arī atzina, ka patlaban neredz, ka Baltijai draudētu ipašas briesmas no Krievijas, taču pašreizējā situācijā NATO militārās klātienes pastiprināšana reģionā ir būtisks politisks signāls Krievijai.

Igaunijas aizsardzības ministra vēstule

Igaunijas aizsardzības ministrs Urmass Reinsalu nosūtījis vēstuli Latvijas un Lietuvas kollēgām, aicinot viņus palīelināt aizsardzības budžetu līdz 2% iekšzemes kopprodukta, lai parādītu nopietnu attieksmi pret valsts aizsardzību.

Urmass Reinsalu

Latvijas aizsardzības ministram Raimondam Vējonim un Lietuvas aizsardzības ministram Jozam Olekam nosūtītajā vēstulē Reinšalu norāda, ka Baltijas valstu vienotība NATO un Eiropas Savienībā (ES) ir ārkārtīgi svarīga, un kopumā Igaunija, Latvija un Lietuva ir runājušas vienā balsī un stiprinājušas cita pozīciju. „Kopīga izpratne par mūsu reģiona drošības situāciju ir garantējusi, ka mūsu galvenās vērtības un ambīcijas ir savienojamas,” teikts Reinsalu vēstulē. Igaunijas ministrs pauž pārliecību, ka Īkrajinās krize un nesenās spēka demonstrācijas pie Baltijas valstu robežas parāda, ka Baltijas valstis nevar uztvert savu drošību par pašsaprotamu.

Ģenerālis Domroze: NATO nodrošinās 5. panta izpildi

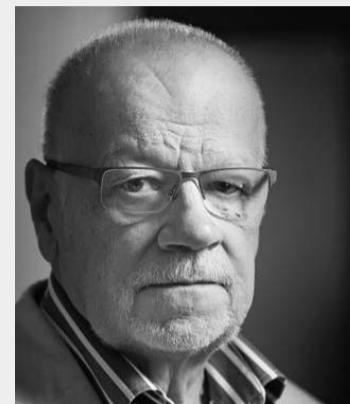

Hanss Lotārs Domroze un Raimonds Vējonis

NATO Apvienoto spēku pavēlniecības komandieris ģenerālis Hanss Lotārs Domroze tikās ar aizsardzības ministru Raimondu Vējonu un Nacionālo bruņoto spēku

SPILGTS CITĀTS

Putins izjutis aicinājumu izdarīt kaut ko vēsturisku imperijas labā...

Bijušais LR vēstnieks Krievijā, dzējnieks Jānis Peters par Krieviju un krieviem

Laikrakstā *Kultūras Diena* publicēta plaša Ineses Lūsiņas intervija ar Jāni Peteru. Viņam tika jautāts ne tikai par dzēju, literātūru, padomju laiku, bet arī par prezidenta Putina vadītās Krievijas agresīvo ģeopolitiku, kas satraukusi visu pasauli. Mūsu lasītājiem sniedzam dažus izvilkumus no šīs sarunas.

Putins acīmredzot ir sevī sajutis kādu viltus aicinājumu vai no viņa pozīcijām – patiesu izaicinājumu izdarīt kaut ko vēsturiski nozīmīgu Krievijas imperijas labā. Ja nosaucam Krieviju par imperiju un domājam, ka krievu cilvēki apvainosies, tad ļoti maldāmies. Krievu cilvēki būs ļoti pagodināti. Viņi lepojas ar imperijas statusu, jo šī ir lielvalsts, kurū pazudināja un noslicināja asinīs bolševiku režīms. Mēs neapzīstam lielo tautu psicholoģiju. (..)

Diez ko par to saka Gorbačovs? Neesmu dzirdējis. Klusē? Viņu neinteresē? Es gribu ticēt, ka vismaz Jeļcins to neatbalstītu, tāpat arī Aleksandrs Jakovlevs, kurā vadībā PSRS tautas deputātu kongressā tika denonsēts Molotova-Ribentropa pakts. Man ir zēl, ka Krievijas pirmā demokratija ir apspiesta, noklususi vai mirusi (..)

Es neizslēdzu, ka cilvēki, kuŗi ir pret Putinu, atbalsta Krievijas teritoriju paplašināšanu un ir par imperijas laimības atjaunošanu. Tāpat padomju laikā sajaucām visus padomju režīma un bolševisma kritikus ar cilvēkiem, kuŗi ir par nacionālo republiku brīvību. Absoluti ne. Daudzi zvērināti antikomūnisti un antibolševiki ir par Krievijas monarchijas varenību. Tas ir jāzina.

komandieri ģenerālleitnantu Raimondu Graubi. Domroze apliecināja, ka sabiedrotie nodrošinās Ziemeļatlantijas līguma 5. panta saistību izpildi, ja tāda vajadzība radīsies.

Vējonis pateicas ģenerālim Domrozem par Apvienoto spēku paņemību Zviedrijā un Eiropas Savienībā (ES) ir ārkārtīgi svarīga, un kopumā Igaunija, Latvija un Lietuva ir runājušas vienā balsī un stiprinājušas cita pozīciju. „Kopīga izpratne par mūsu reģiona drošības situāciju ir garantējusi, ka mūsu galvenās vērtības un ambīcijas ir savienojamas,” teikts Reinsalu vēstulē. Igaunijas ministrs pauž pārliecību, ka Īkrajinās krize un nesenās spēka demonstrācijas pie Baltijas valstu robežas parāda, ka Baltijas valstis nevar uztvert savu drošību par pašsaprotamu.

Latvija pievienosies

Ziemeļvalstu kaujas grupai
Nākamgad Nacionālie bruņotie spēki (NBS) sāks līdzdarboties daudz nacionālās kaujas grupas sastāvā, kuŗas nodrošināšanu uzņemusies Zviedrija. Valdība piekritusi, ka aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis paraksta paziņojumu par pievienošanos vairāku valstu memorandam, kas reglamentē ES rīcībā nododamās kaujas grupas izveides un darbības principus.

Pieaug interese par Zemessardzi
Latvijā pašlaik ir ap astoņi tūkstoši zemessargu, kas, patriotisma rosināti, iestājušies šajā organizācijā. Augot saspīlējumam Īkrajinā, ievelojami pieaugusi iedzīvotāju interese par iestāšanos Zemessardzē.

Lai gan Zemessardze ir pakļauta Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS), tās funkcijas ir krietni atšķirīgas. „Galvenā atšķirība ir tā, ka zemessargi ikdienā ir civilie iedzīvotāji, kas strādā un pelna iztiku civilajā darbā. Lielākā daļa zemessargu var piedalīties apmācības tiem, kā brīvdienās, kad viņiem ir no darba brīvs laiks,” stāsta Zemessardzes komandieris Leonīds Kalniņš.

Pēdējā laikā, kopš krizes Īkrajinā, interese par iesaistīšanos Zemessardze ir ļoti strauji pieauga. Interese ir vismaz desmit reizes lielāka nekā iepriekš, intervijā *Latvijas Radio* pastāstīja Kalniņš. Iedzīvotāju interese par Zemessardzi pieaugot ļoti strauji. Konkrēti skaitļi gan būs zināmi pēc kāda laika, jo interesentiem jāiziet iestāšanās process. Zemessardze tiek uzņemti Latvijas pilsoņi vēcumā no 18 līdz 55 gadiem. Būdami zemessargi, viņi nedrīkst strādāt Iekšlietu ministrijas struktūrās, nav pieļaujama krimināla pagātnē, kā arī jāatbilst konkrētam veselības prasībām.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Čekas maisus varētu atvērt 2017. gadā...

Bijušās Valsts drošības komitejas (VDK) archīvs jeb tā dēvētie čekas maisi varētu kļūt publiski pieejami 2017. gadā, pēc tam kad būs nodrošināta to saturu zinātniskā izpēte. Šādu risinājumu 26. martā atbalstīja par likuma "Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" atbilstīgā Saeimas Juridiskā komisija.

Tas esot īpaši būtiski, vērojot pašreizējos notikumus Krimā. Savukārt *Saskaņas centra* deputāti vairākkārt norādīja, ka preambula šķels Latvijas iedzīvotājus.

Krēslīš noliek deputāta mandātu

Nacionālās apvienības (NA) deputāts Kārlis Krēslīšs (*attēlā*), reagējot uz dēla aizturēšanu ar apšaubāmu augu maisijumu, 27. martā nolika Saeimas deputāta mandātu.

"Šāds piedāvājums risinātu jaujātumu par VDK dokumentu publiskošanu, taču pirms tam šo materiālu zinātniskai un vispusīgai izpētei vajadzīgs valsts atbalsts," norāda komisijas priekšsēde Ilma Čepāne (*Vienotība*).

Saeima konceptuāli atbalsta Satversmes preambulu

Saeima 27. martā konceptuāli atbalstīja Satversmes preambulu, kurā atgādināta okupācija, nosodīti nacistiskā un padomju okupācijas režīma noziegumi un uzsverīts, ka latviešu valoda ir demokrātiskās līdzdalības un saliedētas sabiedrības pamats.

Preambulu pirmajā lasījumā atbalstīja 67 deputāti, PRET balsoja 27 *Saskaņas centra* pārstāvji. Preambulas aizstāvji norādīja, ka tā ir nepieciešama, lai skaidrāk izteiktu Latvijas dibināšanas un pastāvēšanas mērķus un vērtības.

"Bērziņa gājiens" //zīmējums: Zemgus Zaharāns

Tikšanās ar NEPLP locekli
Daini Mjartānu

Latvijas vēstniecība Dublinā rīkoja Latvijas Nacionālās elektroņisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa Daina Mjartāna (*attēlā*) tikšanos ar īrijas latviešu žurnālistiem.

Sanāksmes laikā tika pārrunāti vairāki īrijas latviešu plašsaziņas līdzekļu darba jautājumi, īpaši sadarbība ar Latvijas sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem un to saturā izplatīšana ārzemēs. Tika apspriestas arī diasporas izglītības un reemigrācijas temmas. Latvijas vēstniecību sarīkojumā pārstāvēja vēstnieks Dr. Gints Apals un padomniece Vija Buša.

Zalcburgā atklāta izstāde „Lielākais koris pasaule”

Latvijas vēstnieks Austrijā Edgars Skuja 25. martā iepazīšanās vizītē apmeklēja Zalcburgas federālo zemi. Tiektoties ar Zalcburgas federālās zemes ministru prezidentu Vilfrīdu Hāslaueru, tika pārrunātas aktuālas starptautiskās politikas, Latvijas ekonomiskās, politiskās problēmas, kā arī Latvijas un Zalcburgas divpusējās sadarbības jautājumi. Skuja informēja Zalcburgas valdības vadītāju par Latvijas uzņēmēju uzsāktu darbību tūrisma jomā šajā Austrijas reģionā. Puses atzinīgi norērtēja Latvijas kultūras pārstāvju izcilā regulāro ieguldījumu plāšajā Zalcburgas kultūras festivālu piedāvājumā.

Vizītes ietvaros Zalcburgas Mūzikas un mākslas augstskolā *Mozarteum* Skuja kopā ar Latvijas goda konsulu Zalcburgā Karlu Vindingu atklāja Latvijas Mākslas akadēmijas ceļojošo izstādi „Lielākais koris pasaule”.

Latvijas vēstnieks Austrijā Edgars Skuja atklāj izstādi //Foto: Nilss Silkalns

Lielformāta glezna no 12 atsevišķām gleznām tāpa 2008. gada Dziesmu svētku laikā. Gleznotāji bija Aleksejs Naumovs, Kristaps Zariņš, Jānis Dukāts, Kristians Brekte, Dace Gaile, Sandra Muižniece, Ieva Pētersone, Laura Vecmane, Ansis Butnors, Sandra Undzēna, Ansis Brasliņš un Neonilla Medvedeva.

Vēstnieks uzrunā uzsvēra Dziesmu svētku tradīcijas, mūzikas spē-

cīgo lomu Latvijas un latviešu nācijas vēsturē. Vēstnieks pieminēja arī šī dienas - 1949. gada 25. marsta deportāciju traģiskos notikumus Latvijā.

Latvijas vēstniecība Austrijā prezentē *Riga 2014*

Vīnes izglītības un kultūras centrā *Urania* notika šī gada Eiropas nedēļas „Es esmu Eiropa” atklāšanas sarīojums, kurā piedalījās austriešu politiķi, politikas zinātnieki, žurnālisti, kā arī Latvijas un Zviedrijas vēstniecību Austrijā pārstāvji.

Diskusijas otrā daļa bija veltīta šī gada Eiropas kultūras galvaspilsētām Rigai un Umeo. Vēstniecības darbinieki informēja par *Riga - 2014* programmu un tās tematiskajām līnijām.

ar gregorisko dziedājumu korim nebija izdevies vēl nekad.

Kārtējo reizi Aglonas vārds izskanēja pasaulē. Aglonas bazilikas koris *Assumpta*, kas latīnu valodā nozīmē "Debesīs uzņemtā Marija", četru gadu pastāvēšanas laikā nebija ieguvis tik nozīmīgus laurus. Koņa dalībniekiem tas bija īpašs notikums, jo dalība starptautiskā mērogā notika pirmo reizi.

Vilnā universitātē latviešu valodai veltīta diena

Latvijas vēstnieks Lietuvā Mārtiņš Virsis 28. martā piedalījās Algirda Sabalauska grāmatas „Mēs – balti” latviešu valodas tulkojuma atvēršanas svētkos Vilnā universitātē. Grāmatas tulkojuma atklāšanā piedalījās arī grāmatas autors Algirds Sabalausks, tulkojuma ziņātniekie redaktori Dr. philol. Laimute Balode un Dr. hum. Edmunds Trumpa, kā arī Latvijas Universitātes studenti, kuri piedalījušies grāmatas tulkošanā. Vilnā universitātē Baltistikas katedrā notiek vēl vairāki latviešu valodai veltīti sarīkojumi, kuros piedalās gan Latviešu valodas aģentūras, gan Latvijas Universitātes Lituanistikas centra pārstāvji.

Latvijas Avīzei - 5000. numurs

LATVIJAS AVĪZE

26. martā lielu jubileju svinēja laikraksts *Latvijas Avīze*. Šajā dienā iznāca laikraksta 5000. numurs.

Laikraksta pirmais numurs iznāca 1988. gada 9. janvārī. Toreiz tas bija nedēļas laikraksts ar 16 lappusēm un nosaukumu *Lauku Avīze*, kurā tika rakstīts pārsvarā par lauksaimniecību. *Lauku Avīzes* pirmais galvenais redaktors bija Voldemārs Krustiņš, kas šobrīd ir redakcijas padomes priekšsēdis. Īsa laikā laikraksts kļuva loti populārs, savulaik tam bija vislēkākais abonētu skaits. Kopš 2003. gada 1. decembra laikraksts iznāk ar nosaukumu *Latvijas Avīze* un ir dienas avīze.

Patlaban *Latvijas Avīze* ir nacionāli konservatīvi laikraksts, kas iznāk piecas reizes nedēļā ar caurmēra auditoriju 84 000 lasītāju, atspoguļojot un analizējot ziņas no Latvijas novadiem, Rīgas un visas pasaules, pauž savu nostāju un argumentē redakcijas viedokli par Latvijai nozīmīgiem jautājumiem, vienmēr saglabā latvisko vērtību un ciešo saikni ar lasītāju, iedzīlinoties iedzīvotājiem svarīgos jautājumos un risinot aktivu dialogu ar ikvienu lasītāju.

Filma „Kapitālisms Šķēriņā” nominēta balvai *Nike*

Ivara Selecka filma "Kapitālisms Šķēriņā" ir vienīgā dokumentālā filma no piecām 2014. gada Krievijas Kinoakadēmijas balvai *Nike* nominētajam kategorijā "Labākā NVS valstu un Baltijas filma".

Balvas pasniegšanas ceremonija notika 1. aprīlī Maskavas Operetes teātrī.

Aglonas bazilikas koris saņem zelta diplomu

No kaimiņvalsts Lietuvas, kur notika IV garīgās mūzikas koņu festivāls, ar zelta diplomu atgriezies Aglonas bazilikas jauktais koris *Assumpta*. Izcīnīt tik augstu vietu

Reformu partiju vadīs Vjačeslavs Dombrovskis

Reformu partijas (RP) kongresā par RP valdes priekšsēdi tika ievēlēts ekonomikas ministrs Vjačeslavs Dombrovskis. Par Dombrovski nobalsoja 59 kongresa delegāti, pret bija 24 balsotāji. Savukārt par RP valdes locekli tika ievēlēts bijušais ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts. Par Pavļuta kandidātūru balsoja 62 delegāti, pret bija 16.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Kamēr Rietumi dara visu, lai nostiprinātu Kijevas "Maidana režīmu", un Putins dara visu, lai to vajinātu, musinot Ukrainas austrumu un dienvidu novadu krievvalodigos uz dumpi, gribētos lasītājiem atgādināt, ka 20. gadsimtā Krimā eksistēja divas krievu valstis: viena reāla – barona Vrangela vadībā, otra virtuāla - rakstnieka Vasilijs Aksjonova iztēlē.

1920. gada martā bolševiku karaspēks sīvu kauju gaitā bija "izspiedis" ģenerāļa Deņikina vadītās "balto" vienības no Ukrainas dienvidu novadu stepēm, un saņūgtinātais Deņikins nodeva savu t.s. Krievijas Dienvidu bruņoto spēku (KDBS) pavēlniecību ģenerālleitnantam Pēterim Vrangelam, ko bolševiki dēvēja par "melno baronu". Šis vācbaltu izcelsmes krievu monarchists nolēma nocietināties Krimas pussalā un noturēt to, cik ilgi vien iespējams, cerot uz kādu negaidītu pāvērsieni vai nu no Dieva, vai Antantes

(Anglijas un Francijas) rokas. Krima kā "baltā" Krievijas pēdējais bastions noturējās septiņus mēnešus - no 1920. gada aprīļa līdz novembrim.

Tā *de facto* bija patstāvīga krievu valsts, un, kaut gan baronam Vrangelam kā KDBS virspavēlniekam bija diktatoriskas pilnvaras, dzīve šajā no sarkanā terora brīvajā teritorijā bija, var teikt, ciešamāka nekā Iļenina un Trockā iecerētās "vispasaules komūnas" serdē - padomju Krievijā. "Krievijas Dienvidu valdības" premjērministra posteni Vrangels uzņēmēja 1911. gadā Kijevā nogalinātā Krievijas iekšlietu ministra P. Stolipina tuvākajam paligam A. Krievosēinam, un par ārlietu ministru kļuva liberāli noskaņotais pazīstamais filozofs un ekonomists Pēteris Struve, viens no Krievijas "kadetu" (konstitūcionālo demokrātu) partijas līdekiem. Tika pasludināta zemes reforma, pagastos un apriņķos sāka darboties t.s. zemju padomes, un par zemnieku īpašumā nodoto platību izpirku-

ma maksā bija neliela.

Iznāca gan konservātīva, gan liberāla virziena laikraksti, un monarchists Vrangels lika saprast, ka par Krievijas valsts uzbūvi un politisko iekārtu izlemtot tautas vēlēti pārstāvji... bet tikai pēc bolševiku sagrāves.

Šī cerība kļuva galīgi illūzora, kad 1920. gada 12. oktobrī tika noslēgts pamiers starp padomju Krieviju un Poliju un Trockis varēja pārviest uz "Krimas fronti" vairākas divīzijas.

"Oktobra revolūcijas" jeb bolševiku apvērsuma trešajā gada dienā - 1920. gada 7. novembrī sarkanarmijas divīzijas metās triecienā, lai pārrautu vrangelišu pozīcijas Perekopas zemes šaurumā – šaurajos "vārtos uz Krimu". Kaujas pie Perekopas ar īpašu varonību izcēlās padomju **Latdivīzija** - latviešu sarkanie strēlnieki. Daudzi simti latvju zēnu krita šajā kaujā. Te jāņem vērā, ka barons Vrangels cīnījās par "vienotu un nedalāmu" Krieviju 1913. gada robežās.

11. novembrī sarkanās divīzijas, guvušas uzvaru pie Perekopas, strauji virzījās uz Simferopoli - Vrangela valstīnas galvaspilsētu, un "melnais barons", sapratis, ka pēdējām cerībām gals, deva savai armijai pavēli atkāpties uz Sevastopoli, lai sasētos kuģos un dotos trimdā. Ģenerālleitnantam Vrangelam izdevās saglabāt godu un gan savu armiju, gan floti. 17. novembrī 126 kuģi bija uzņēmuši 148 000 cilvēku, ieskaitot karavīrus, ievainotos un bēglus. Piecdesmit pieci tūkstoši Vrangela virsnieku un kareivju noticeja bolševiku solijumam, ka viņus neaiztiks, ja viņi padosis. Viņus visus bolševiki nošāva...

Ostrov Krym - "Krimas sala": šo fantastisko romānu 1979. gadā sarakstīja padomju rakstnieks - disidents Vasilis Aksjonovs. Pēc Aksjonova emigrācijas uz ASV romānu 1981. gadā izdeva apgāds *Ardis Publishing*. Aksjonovs romānu veltīja savai mātei Jevgeni-

jai Ginzburgai - ilggadējai Gulaga vānginieci.

Aksjonova romāna milzīgā populāritātē 1990. gadā, kad to publicēja žurnāls *Junostj*, meklējama uzburtajā vizijā, kāda varētu būt brīva un demokrātiska Krievija.

2014. gada Putina imperiskā Krievija šim priekšstatam diemžēl neatbilst - nekādā ziņā.

KĀRLIS
STREIPS

Pagājušajā nedēļā Latvijas Republikas Valsts prezidents Andris Bērziņš uzstājās televīzijā un pauza domu, ka ielūgums Krievijas presidentam Vladimiram Putnim apmeklēt Latviju joprojām ir spēkā. "Dzīve rādis, tas viss ir process," sacīja mūsu valsts pirmā persona.

Nu jā. Tas ir gan process. Patlaban tas ir process, kurā cars Vladimirs un viņa galms stāv vienā vēstures pusē un visa pārējā pasaule būtībā atrodas otrā pusē. Pat Baltkrievijas diktātors Lukašenko ir teicis, ka Krimā notiekošais nav nekas labs. Gan jau arī viņš saprot, ka tad, ja V. Putins mērķis ir "aizsargāt krievvalodigos", tad arī Baltkrievijā tādu ir papilnam, piedevām Lukašenko savu valsti no pārējās pasaules ir izolējis tik pilnīgi, ka diez vai kāds tai īpaši steigtos palīgā, ja Kremļa armija nolemti iesoļot, piemēram, Grodņā.

Pagaidām nekas neliecina, ka Krievijas saimnieka mērķos paredzēta procesa turpmāka eskalācija. V. Putins ir teicis, ka viņam vismaz pagaidām nav plānu iebrukt pašā Ukrainā. Protams, vēsture jau sen ir pierādījusi, ka cara teiktajam var ticēt tikai izmīsi naīvi lautiņi. Ieteikmīgais amerikāņu laikraksts *The Washington Post* V. Putina 18. marta uzrunā Krievijas parlamentā par Krimas aneksiju saskaitījis četrus acīm redzamus melus, tostarp apgalvojumu, ka Krimas referendums esot bijis pilnīgi leģitims un atbilstīgs visiem iespējamiem likumiem. Droši vien, arī apgalvojot, ka ar pārējo Ukrainu viņam nav nekādu mērķu, V. Putins aiz muguras turēja sakrustotus pirkstus.

Zināmā mērā nekāds pārstei-

gums tas nebūtu. Fakts ir tāds, ka Krima būtībā ir sala. Ar pašu Ukrainu to vieno tikai plāna zemes strēlīte, savukārt starp Krieviju un tās iekārtošo territoriju zemes ceļa nav. Viss, ko Krievija vēlas turp nogādāt, ir nogādājams pa jūru vai pa gaisu. Abos gadījumos tie ir dārgāki procesi. Piedevām Krima no Ukrainas saņem ievērojamu daudzumu elektrības, kā arī gandrīz visu nepieciešamo dzērēmo ūdeni. Ūdeni vēl var piegādāt kuģos, bet kā ar elektrību? Jau pēdējās dienās Krimā ir bijuši vairāki elektroķīs strāvas pārtraukumi, un, ja Kijeva nolemtu to atslēgt pavisam, Krima ienirtu tumšā. Un tieši tāpēc, ka Ukrainas dienvidaustrumi Vladimiram Putnim varētu būt pārāk liels kārdinājums, civilizētā pasaule domā par aizvien noņemtnākām sankcijām.

Te nu, lūk, mūsu prezidents ir izdomājis: šis ir īstais brīdis paziņot, ka Latvijas attiecībās ar Krieviju nekas nemainās. Grib cars Vladimirs braukt pie mums ciešos, – laipni lūdzu!

Būtu pat ļoti grūti pārvērtēt to, cik tas ir slīkts signāls gan rietumu, gan arī austrumu virzienā. Rietumiem A. Bērziņš līdz ar to ir pateicis, ka Latvija nav gatava piedalīties Krievijas augstāko amatpersonu izolēšanā. Protams, ASV un Eiropas sankcijas vismaz pagādām nav vērstas pret pašu Krievijas prezidentu. Diplomātijā tas būtu ārkārtas solis, un tas ir vēl ļoti maigi teikts. Taču pateikt, ka Latvijai pret Putini nav itin nekādu iebildumu, – tas ir „garām”, cita stāpā tāpēc, ka Krievija allaž ir turējusies pie "skaldi un valdi" politikas, un zināmi Kremļa ļaudis

pat ļoti nopriecājās, kad Latvijas prezidents pateica – Krievijas prezidents mierīgi var braukt ciemos. Tāpēc, protams, gan nav jāsecina, ka V. Putins to plāno darīt, un tomēr...

Valsts prezidents savu sakāmo ietvēra plašākā kontekstā, proti, – Latvija patlaban esot drošāka, nekā jelkād tā bijusi. Uz papīra, protams, A. Bērziņam ir taisnība. Tas, ka Latvija ir NATO dalībvalsts, pilnīgi noteikti mums sniedz drošības garantijas, par kuriem pirmskāra Latvija būtu varējusi vienīgi sapnot. Kā zināms, pirms pāris nedēļām ASV prezidents Baraks Obama sāzvājās ar Baltijas valstu prezidentiem, lai pateiktu, ka Amerika NATO liguma 5. pantu (uzbrukums vienai dalībvalstij ir uzbrukums visām) uztver gana nopietni. Stāpā citu, tas nozīmēja, ka jau tagad ir palielināts to kaŗa līdmašīnu skaits, kurās patrulē mūsu gaisa telpu. Ir arī sākušas sarunas par to, ka NATO varētu Baltijas valstis uzturēt pastāvīgu militāru klātieni, varbūt ar militāru bazi, varbūt citādi. Tājā zinā viss it kā ir kārtībā.

Taču, pirmkārt, Latvija nav pati labākā NATO dalībvalsts tai zinā, ka nacionālās aizsardzības finanšējums mūsu valstī joprojām ir tālu zem alianses pieprasītajiem diviem procentiem no iekšzemes kopprodukta, un patlaban ir paredzēts, ka attiecīgo līmeni Latvija sasniegus tikai 2020. gadā. Saistībā ar Krimas notikumiem politikā ir sākusies saruna par to, ka tas būtu darāms ātrāk, taču valsts budžets ir tāds, kāds tas ir, un lielāka nauda bruņotajiem spēkiem nozīmētu mazāk naudas citām vajadzībām.

Un, otrkārt, kaujas ieroči nav vienīgie Krievijas arsenālā. Kremlis

īsteno arī intensīvu informācijas karu. Tā kontrolētie elektroniskie plāssaziņas līdzekļi pēdējo nedēļu laikā par notikumiem Ukrainā un Krimā ir gāzuši tādu melu strauji, ka pat leģendārākajiem pasauļes meļiem, piemēram, Minchauzenam un Pinokio, to priekšā būtu jānosarkst. Zināms ir arī tas, ka Krievija ir izveidojusi organizāciju ar filiāli arī mūsu valstī, kurās mērķis ir tā dēvētajiem krievvalodīgajiem iemācīt, kā nepakļauties valsts varai un likumiem. Arī Latvijā ir ļaudis, kuri labprāt te radītu kādu lielāku etnisku konfliktu un chaosu, dažām labam acīmredzot cērot, ka arī viņiem cars Putins nāktu "palīgā".

Šis nu reiz ir gadījums, kad Valsts prezidentam būtu derējis paklusēt. Ekonomiskas sankcijas pret Krieviju, protams, būtu sāpīgas arī Latvijai. Mazāk jābādās par to, ka esam pilnīgi atkarīgi no Krievijas gāzes, jo kaimiņvalsts budžets lielā mērā ir atkarīgs no energoresursu tirgošanas un attiecīgajiem ienākumiem. Ja nu uzņēmums *Gazprom* pēkšņi aizgrieztu visus krānus rietumu virzienā, Krievijas financēm tas būtu vairāk nekā grausoši. Svarīgi ir citi industriālie sektori. Piemēram, 70 procenti visu transīta kravu, kas tiek pārvadātas pa mūsu valsts dzelzceļiem, nāk tieši no Krievijas vai dodas tās virzienā. Mums ir arī zivsaimniecības industrija, kuri nav izdevies pārliecināt rietumeiropiešus, ka mūsu šprotes ir garda manta. Tā ka arī šī industrija ir ļoti lielā mērā atkarīga no bijušās Padomju Savienības.

Taču patlaban nav īstais brīdis, kad Latvijai izlikties, ka tai ar Rie-

tumeiropu un tās plāniem nav nekāda sakara. Mūsu tautsaimniecība bija spiesta pārorientēties, sazinot pārāk lielo atkarību no Krievijas jau tad, kad kaimiņvalsti bija smaga ekonomiskā krize. Jādomā, ka arī šoreiz rīcība varētu būt līdzīga, un ilgtermiņā tas būtu pat ļoti labi. Latvijas politiskā vara nepiedodami ilgi ir saglabājusi minēto gāzes atkarību, darot ļoti maz vai pat neko, lai rastu alternatīvas. Arī citās ekonomikas jomās nudien būtu pozitīvāk veidot attiecības ar rietumiem, kuri tomēr ir prognozējami, nevis ar austrumiem, kas allaž ir bijuši vismaz neprognosējami. Tā pati zivsaimniecības industrija taču varēja kaut ko iemācīties no tiem nezin cik gadījumiem, kad Krievijas sanitārie dienesti piepeši apgalvo, ka attiecīgā produkcija ir krieviem kaitīga, lai gan neviens cits nekādu kaitīgumu nav manījis.

Ir vēl viena joma, kuri Latvija varētu ieviest vienpusīgas sankcijas. Un tas ir šovasar kartējo reizi paredzētais mūzikas festivāls "Jaujais vilnis". Tajā piedalīties paredz, piemēram, slavenā dziedātāja Valērija, kura kopā ar vairākiem citiem artistiem nesen izplatīja atklātu vēstuli, atbalstot Krimas aneksiju. Šiem cilvēkiem vīza jau nu katrā ziņā jāatsaka. Nav vietas mūsu valstī tiem, kuri atbalsta Krievijas imperiālistisko ekspanziju. Tā teikt, šoreiz, balodiši, palieciet vien mājas! Un tas, lūk, būtu pozitīvs signāls atšķirība no negatīvā signāla, kādu pagājušajā nedēļā atlāvās raidīt mūsu Valsts prezidents. Viņa vārdu pārfrazējot, jāteic – dzīve rādis, vai mūsu politiskiem šādai rīcībai pietiks drosmes.

Krimā bija divas krievu valstis - viena reāla, otrs virtuāla

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

ma maksā bija neliela.

Iznāca gan konservātīva, gan liberāla virziena laikraksti, un monarchists Vrangels lika saprast, ka par Krievijas valsts uzbūvi un politisko iekārtu izlemtot tautas vēlēti pārstāvji... bet tikai pēc bolševiku sagrāves.

Šī cerība kļuva galīgi illūzora, kad 1920. gada 12. oktobrī tika noslēgts pamiers stāpā padomju Krieviju un Poliju un Trockis varēja pārviest uz "Krimas fronti" vairākas divīzijas.

"Oktobra revolūcijas" jeb bolševiku apvērsuma trešajā gada dienā - 1920. gada 7. novembrī sarkanarmijas divīzijas metās triecienā, lai pārrautu vrangelišu pozīcijas Perekopas zemes šaurumā – šaurajos "vārtos uz Krimu". Kaujas pie Perekopas ar īpašu varonību izcēlās padomju **Latdivīzija** - latviešu sarkanie strēlnieki. Daudzi simti latvju zēnu krita šajā kaujā. Te jāņem vērā, ka barons Vrangels cīnījās par "vienotu un nedalāmu" Krieviju 1913. gada robežās.

11. novembrī sarkanās divīzijas, guvušas uzvaru pie Perekopas, strauji virzījās uz Simferopoli - Vrangela valstīnas galvaspilsētu, un "melnais barons", sapratis, ka pēdējām cerībām gals, deva savai armijai pavēli atkāpties uz Sevastopoli, lai sasētos kuģos un dotos trimdā. Ģenerālleitnantam Vrangelam izdevās saglabāt godu un gan savu armiju, gan floti. 17. novembrī 126 kuģi bija uzņēmuši 148 000 cilvēku, ieskaitot karavīrus, ievainotos un bēglus. Piecdesmit pieci tūkstoši Vrangela virsnieku un kareivju noticeja bolševiku solijumam, ka viņus neaiztiks, ja viņi padosis. Viņus visus bolševiki nošāva...

ostrov Krym - "Krimas sala": šo fantastisko romānu 1979. gadā sarakstīja padomju rakstnieks - disidents Vasilis Aksjonovs. Pēc Aksjonova emigrācijas uz ASV romānu 1981. gadā izdeva apgāds *Ardis Publishing*. Aksjonovs romānu veltīja savai mātei Jevgeni-

ja Ginzburgai - ilggadējai Gulaga vānginieci. Aksjonova romāna milzīgā populāritātē 19

ŽURNĀLISTU PĒTĪJUMS

KASPARS GOBA, PATRIKS LANNINS, RE:BALTICA

(Turpināts no Nr. 13)

Kāpēc igaunī var?

Igaunijā viss ir citādi. Tur medicīnai kopumā tērē mazāku IKP daļu nekā Latvijā, tomēr veselības rādītāji ir nedaudz labāki, ārstu algas lielas, bet pacientu līdzmaksājumi mazāki nekā Latvijā. Kā tas iespējams? Šķiet, viens no iemesliem ir tas, ka medicīnas māsas labāk atslogo ārstu darbu un primārā veselības aprūpe kopumā ir kvalitatīvāka.

«Igaunijas ģimenes ārstu prakses lielāko daļu darba dara māsas. Pieņem pacientus un veic elementārus izmeklējumus, izraksta receptes, izsniedz veselības izzīnās autovadītāja aplieciem. Līdz ar to paša ārstu pieņemto pacientu skaits nepārsniedz 15 cilvēkus dienā,» saķa Talllinas piepilsētas Lāgri ģimenes ārste Trīnu-Mari Otsa. Vienas vizītes ilgums ir divdesmit minūtes, darba dienā ir piecas kontaktstundas.

Otsa strādā kopā vēl ar diviem ģimenes ārstiem un ar pediatru, kas strādā nepilnu slodzi, sešām māsām un vienu reģistratoru. Kopējais pacientu skaits šajā praksē ir 5800. Sadalīts uz trim ģimenes ārstiem, tas ir lielāks par Igaunijas vidējo rādītāju. Kopējais prakses apgrozījums ir ap 20 tūkstoši eiro mēnesi.

Tieši salīdzināt šo doktorātu ar Latvijas ārstu praksēm nav iespē-

jams, jo mums šādu kopprakšu nav. Žurnāls *Health Policy* norāda, ka 2009. gadā vidējie ienākumi uz ģimenes ārsta praksi mēnesī Igaunijā bijuši 6930 eiro (t.s. samaksas par laboratoriskajiem izmeklējumiem), Lietuvā 5520 eiro, bet Latvijā - 3568 eiro (2010. gada sākumā).

Ārste Otsa stāsta, ka Igaunijas valdībai nav bijis izejas, - veselības sistēma bija strauji jāreformē, jo daudzi speciālisti pārcelās strādāt uz Somiju. Palielināt finansējumu nebija daudz iespēju, tāpēc liela uzmanība tika veltīta efektivitātei, liekot uzsvaru uz primāro veselības aprūpi.

«Igaunī neapšaubāmi ir paši efektivākie, ja rezultātu salīdzina ar iztērēto eiro,» komentē Latvijas Ārstu biedrības prezidents Pēteris Apinis.

Trīnu-Mari Otsa ar prieku rāda 2009.gadā ieviesto e-veselības platformu. Ērta sistēma desmitkārt saisinājusi laiku, kas bija jāpavada, rakstot dokumentus. Elektroniskās receptes izsniegšana prasa dažas sekundes, un arī nekādus pārskatus papīra formā ārste vairs neveic. Pieņemšana beidzas divos dienā, vēl stundu ārste uzklauza pacientus pa tālruni. Viņa ir prakses vadītāja, tāpēc dažas reizes mēnesī uzkavējas līdz pieciem, lai tiktu galā ar organizātoriskiem jautājumiem. Tad dodas uz bērnudārzu pēc meitas un

atlikušo dienas daļu pavada ar draugiem vai sportojot. Ārstes mēnešalga ir aptuveni 1800 eiro, viņas medicīnas māsas pēc nodokļu nomaksas saņem aptuveni 800 eiro.

paredzēts pienākums iekāsēt no pacienta nodevu. Ja pacientam nav naudas, tad man ar viņu ir jāparaksta parāda dokuments,» stāsta ģimenes ārste Alise Nicmane-Aišpure.

dzība, un es konstatēšu, ka ārstēšanu nesamaksās Nacionālais veselības dienests, es taču nedzišu viņu prom! Tas beigās turēsies uz vecās paaudzes mediku pleciem, jo mēs šos maksātnespējīgos cilvēkus būsim spiesti ārstēt par velti - sirdsapziņa liegs laut šiem cilvēkiem nomirt tikai tāpēc, ka viņiem nav naudas,» saka ārste.

Ārstei Ločmelei piekrīt arī Anita Biseniece no Pokaiņiem: «Visi, kuri ir veseli, stipri un no kuriem var panemt naudu, jau ir prom Anglijā, Dānijs, Irijā, vai arī cilvēkiem nav darba un šo 20 latu brīvprātīgajai apdrošināšanai. Valsts ierēdnū attieksme pret cilvēkiem nav saucama nekā citādi kā par apzinātu mērdēšanu.»

Pagājušajā nedēļā Saeimā beidzās priekšlikumu iesniegšana jaunā likuma otrajam lasījumam. Labojumu ir daudz, atzīst deputāts Jānis Reirs, solot ilgu darbu ar tiem. Radikālu priekšlikumu pārtraukt izskatīšanu Saeimā un atdot ministrijai likumprojektu atpakaļ pārstrādāšanai izteica Latvijas Ārstu biedrība. Ārstu prāsība - primārā veselības aprūpe un vienkāršākie izmeklējumi jānodrošina visiem neatkarīgi no apdrošināšanas iemaksām, bet likums jāpapildina ar skaidru mērķi, kas paredz taisnīgu, pārskatāmu un prognozējamu finansējumu sadali veselības aprūpei Latvijā.

Neveselīgā veselības sistēma

No chirurga un Stradiņa universitātes mācībspēka **Haralda Plauža** intervijas žurnālā „*Klubs*” š. g. 4. nr.

„Latvijā ir pilnīgi pretnostatītas divas medicīnas sistēmas – privātā medicīna ar veselības centriem un citām veselības atgūšanas iestādēm un sūrā valsts medicīna. Tās abas neiet kopā. Jo, ja mēs runājam par veiksmes stāstu, tas lielākoties asociējas ar naudu vai ar kādu spilgtu uzliesmojumu, nevis ar sistēmu. Mūsu valsts medicīna smok absolūtas birokratijas un naudas trūkuma žņaugos. Līdz ar to cilvēks, redzot vienu sistēmu, kuŗu viņš nevar atļauties, un otru, kuŗā tiek teikts, ka viss ir slīkti, jūtas apjucis.

Starp citu, kad pārstāja eksistēt Dombrovaska valdība, presē bija sakopoti valdības 25 labie un slīktie darbi. Un ne labajos, ne slīktajos nebija pieminēta medicīna. Tas tikai nozīmē, ka pēc būtības medicīna šajā valstī vispār neeksistē.”

Gimenes ārsta apmeklējums Igaunijā ir bez maksas, bet Latvijā pacienta līdzmaksājums ir viens lats. Daudzi ģimenes ārsti Latvijā, redzot pacientu trūcīgumu, šo naudu neiekasē, taču par to saņem pārmetumus no Nacionālā veselības dienesta. «Mums pienāca paziņojums, ka neizpildām nosacījumus, jo līgumā ir

Ārsti domā, ka pēc jaunās reformas šādas situācijas klūs biežākas. Daktere Ločmele Rūjienā ir sašutusi, ka viņai jākļūst par «nodokļu inspektoru» - pirms palīdz cilvēkam, būs jāpēti, vai viņš ir samaksājis nodokļus.

«Tas taču ir absurdus! Ja pie manis atnāks akūts pacients, kurām būs steidzami nepieciešama palī-

Apzinīgs apzinājums

Pēteris Zeile, *Latgales periodika*, Latgales Kultūras centra izdevniecība Rēzeknē 2013.g., 288 lpp.

EDUARDS SILKALNS

PĒTERIS ZEILE

LATGALES PERIODIKA

Vai varat iedomāties pētījumu ar virsrakstu *Vidzemes periodika* vai *Kurzemes periodika*? Ne cik patīcams tāds nav. Mūsu trešo zvaigznī zvaigznājā kā separātu vienību varbūt vedina pētīt un par to rakstīt no citām Latvijas pusēm krietiņi atšķirīgā Latgales vesture, katolicisms, augšzemnieku dialektu (vai, ja patīk, latgaliešu valoda) un „Vitebskas gubernas” ne gluži pašaprotamā iekļaušanās pārējā neatkarīgajā Latvijā pēc Pirmā pasaules karā. Tomēr ne mazāk svarīgs iemesls pētīnieka uzmanības pievēršanai tieši Latgalei varētu būt citnovadnieku jau pirmajā neatkarības periodā sadigušie aizspriedumi, kas raksturā vājākus latgaliešus ste-

reotipizēja par mazizglītoiem dzērājiem, bet citus – par pārāk intensīviem dievlūdzējiem. Pēteris Zeile tad nu uzņēmies uzdevumu plašā un rūpīgā pētījumā parādīt Latgales daudzveidīgās kultūras dzīves itin svarīgu nozari – presi un periodiku.

Grāmatas virsrakstam gluži labi varētu pievienot apakšrakstu - No Gaismas līdz Gaismai, jo pirmās latgaliešu avīzes nosaukums bija *Gaisma* (1905-1906), bet viens no pēdējiem grāmatā aplūkotajiem izdevumiem ir „kopnacionālajā, latviešu valoda” Belģijā iznākušais žurnāls *Gaisma* (1968-1996). Par katru avīzi, žurnālu, kalendāru vispirms sīkākā drukā iespiesta obligātā bibliografiskā informācija jeb „izdevuma pasīte”. Grūtības bieži bijušas ar izdevuma metiena izdibināšanu. Protams, ilggadējākiem izdevumiem metiens laika gaitā būs svārstījies. Pasītei sekot izdevuma raksturojums un satura izvērtējums. Ietverti daudzi citāti, visbiežāk latgaliešu rakstībā un tādi, kas kaut ko izsaka par izdevuma idejisko ievirzi.

Latgales periodika labi kliedē stereotipus. Laišājiem, kas apzinās Romas katoļu baznīcas lielo lomu Latgales ainavā, droši vien šķiet, ka baznīcī būs bijusi arī pavisam īpaša ietekme uz periodiku. Tomēr tā spriest nevar nešaubīgi. Par žurnālu *Zidūnī*

(1921-1940.) pastāstīts, ka tas kopis „kā cilvēciski pasaulīgās, tā

religiskās vērtības un tā veidošanā piedalījās gan garīgā klēra, gan ar to tiesi nesaistītie laicīgie pārīstāji” (160. lpp.). It kā šādos līdzsvarojuma centienos religiskā tomēr arvien vēl būtu par daudz, *Zidūnī* radusies opozicija, žurnāls *Straume* (1932-1937), apkuŗ „pirmām kārtām pulcējās tā Latgales literātu un publicisti daļa, kas žurnālā gribēja redzēt ne pārprotamu pasaulīgu garu” (187.).

Lidzās laicīgā konkurencei ar garīgo cits kolliziju vai pat konfliktu iemesls latgaliešu preses darbiniekiem bijis publikācijās lietotā valoda – latgalu vai, teiksim, „baltiešu”. Čaklais izdevējs trimdā Vladislavus Lōcis (Lōcs) laikrakstos *Latgola* un *Latgolas Balsi*, kā arī citos izdevumos konsekventi rakstījis latgaliski un cīnījies pret „mōtes volūtas nūdūšonu” ar rakstniekiem, kas izvēlējušies rakstīt latviešu literārajā valodā. P. Zeiles simpatijas valodu vai dialekta „vaicājumā” (vārds, kas viņam patīk labāk par „jautājumu”!) kļūst skaidras no viņa ironizēšanas par *Latgolas Balsi*: „Avīzes dedzīgākajiem karsējiem acimredzot šķiet, ka Dievam miljāka ir latgaliešu valoda, tajā skaitā lūgšana visātrāk aizsniedz to Kungu un galu galā – īsti katolis ir vien latgalis, nevis kāds čiūls.” (225.-226.)

Labākais laiks Latgales periodikai, kā var spriest, bijis pirms neatkarības periods, pat ja pēc 1934. gada Kārļa Ulmaņa režīms apturejīs vairākus partiju, dzeltenās preses un izklaides izdevumus. (84.) Latvijā brīvvalsts laikā iznākuši 41 nosaukuma Latgales periodiskie izdevumi: 14 avizes, 15 žurnāli, 12 kalendāri. (83.)

P. Zeiles grāmatā atrodamas norādes uz entuziasmu, pat tādu kā varonības garu, ar kādu rakstnieki un žurnālisti nodevušies latgaliskam publicēšanas priekam. Kāds Stepons Seijs, kam 30. gados bijusi cieša saikne ar žurnālu *Straume*, padomju laikā no 1975. līdz 1979. gadam izdevis ar roku rakstītu žurnāliņu *Straume*, kuŗā 64 numurus devis lasīt uzticami apkārtnes cilvēkiem. P. Zeile saka: arī tāds *nosacīti* būtu pieskaitāms periodikai. (8.)

Trimdas latgalu rakstītāju loks bijis šaurs, tāpēc, lai neizskatītos, ka visu avīzi vai žurnālu „pieraksta” nedaudzi autori, tikuši lietoći dažādi pseudonimi, iniciāli, abreviātūras. Viens pats Alberts Spogis, piemēram, parakstījis arī kā Alberts Strazdiņš, Madis Dziets, Anatols Spūlāns, A.S., - ģis, Alfs Sprigulis, bet visbiežāk kā - xy. (233.)

Pietiekami nepazīdams latgalu literātūru un lielu skaitu grāmatā apcerēto un vērtēto rakstnieku, nejemos spriest, cik precīzi ir

P. Zeiles vērtējumi. Jūtama ir tendence dažu autoru grūst ellē, bet citu – celt debesis. Tā par Vladislava Bojāra „bezgaldaudzajiem dzejoļumiem”, kas publicēti žurnālā *Dzeive*, Zeile raksta: „Vairākos no tiem nav ne atblāzmas no dzejas. To kvantitātē saprātīgi nesamērojas ar kvalitāti.” Turpat pieminētas arī „loti vājās Ontona Žīdra dzejas formā rakstītās lugas, kas nedara godu ne dzejai, ne autoram.” (232.) Turpretim, par celšanu debesis runājot, citur teikts: „Ar saviem rakstiem Norberts Trepša parāda sevi kā izglītotāko, gudrāko, smalkjūtīgāko no latgaliešiem – katoliem.” (258.) Vai superlatīvu vietā labāk nebūtu bijis runāt par *vienu no izglītotākajiem utt?*

Aižraksti, protams, panes visu, tomēr enciklopēdiska rakstura grāmata, kā Pētera Zeiles *Latgales periodika*, nespēj rakstniekiem liek izskatīties kā ar vandālīzētu kapakmeni apveltiem. Avīzei uzmanība tiek pievērsta īslaicīgi, kurmet ar grāmatā nodrukātu pēlumu peltajam un viņa radiem un pēctečiem jāsažīvo mūžīgi, t.i., cik jau nu mūžīgs šai saulē jebkas var būt.

Tiesa, P. Zeile kaut kur atzītas, ka viņa pieeja zināmā mērā ir subjektīva. Katrā ziņā viņš ir apzinīgi veicis itin plašas vielas apgušanu, apzināšanu un tagad nodošanu atklātībā.

VAIRA PAEGLE

Laikā, kad draudīgi kaŗa mākoņi ir savilkūšies pie Eiropas apvāršņa, Valsts prezidenta Bērziņa pārliecība, ka Latvijas drošība ir pasargāta, ir ne vien bezatbildīga, bet klaji bistama. Latvijas valsts un tautas bistamības pakāpe ir augstāka nekā 1991. gada barikāžu dienās, jo ienaudnieks ir nevis reformātors Gorbacovs, bet gan bijušais KGB virsnieks Putins, kuram starpautisko likumu un ANO rezolūciju ievērošana ir pilnīgi vienaldzīga. Viņa melīgais cinisms ir tieši tas, kas izraisa bailes Krievijas kaimīvalstu un Rietumu demokratiju lideru sirdī.

Daudz ir spriedelēts un rakstīts par to, ko darīt, lai apstādinātu Putina agresīvo Eiropas robežu pārrakstišanu. Taču Latvijai ir jādomā ne vien par ārejo, militāro aizsardzību NATO ietvarā, bet arī par iekšējo drošību, kas balstās uz tautas pašsaglabāšanās instinktu un valsts vadītāju kompetenci skaidri un drosmīgi nosformulēt Latvijas drošības politiku.

Nākamā gada laikā izaicinājumi Latvijas iekšējai drošībai ir daudzi, sākot ar valsts mazspēju uzlabot dzimstības rādītajus un iekārtēt izcelojošo latviešu atgriešanos dzimtenē. Ne mazāk problēmiska ir tautas tieksme darīt visu to, kas ir pašai kaitējošs.

Vasaras mēnešos noslikušo skaits nemitīgi aug, kūlas dedzināšans neprāts paņem līdzi ne vien mantu, bet arī dzīvības. Liela brēka Eiropas Savienības limenī izcēlās sakarā ar Latvijas vēlmi saglabāt kūpinājumus ar veselībai kaitīgu benzpirēna limeni, jo tradicionālā garša ir svarīgāka par karcinogenu negātīvo ietekmi. Pēc katras nedēļas nogales lasām par auto avārijām, kurās aiz lielā ātruma un alkohola lietošanas iet bojā latviešu zelta jaunatne. Pieaug arī nāves gadījumi, kas saistīti ar legālo narkotiku lietošanu.

Viena bojā gājušā jaunieša māte ļoti prasmīgi secināja: "Paaudze, kas attālinās no kaŗa šausmām, sāk zaudēt pašsaglabāšanās instinktu. Jo svešķākas šis šausmas, jo vairāk jauniešu meklē ekstrēmas izjūtas." Šie viejie vārdi arī precīzi raksturotos Latvijas politiķus, kuri, aizmirstot Otrā pasaules kaŗa sekas, meklē savīlnojumu ciešākā sadarbībā ar Putina Krieviju.

Iepriekš minētās problēmas valdība mēģina atrisināt ar izglītojošiem pasākumiem un ar lielākiem sodu izmēriem. Tomēr bez apzinās, ka latviešu tauta ir valsts dārgākais resurss, un bez pašcieņas stiprināšanas draudi latviešu tautas izdzīvošanai turpmāk arvien pieauga.

Maija vidū visā Eiropas Savienībā tiek rīkotas Eiropas Parlamenta vēlēšanas diemžēl ar tradicionāli zemu vēlētāju līdzdalību, jo izplatīta ir pārliecība, ka dalībalstu pilsonu spējas ietekmēt birokrātiju Briselē ir ierobežotas. Pieredze tomēr liecina, ka ietekmes koeficients pieaug proporcionāli ievēlēto deputātu zināšanām un aktīvitatēm.

Latvijai ir svarīgi, lai tās astoņi EP deputāti būtu lojāli Latvijai un ES principiem un spējīgi cīnīties par Latvijas interesiēm ES varas gaitēnos, jo viņi ir vieni no svarīgākajiem savas valsts iekšējās drošības garantiem. Tāpēc ir jadara vis, lai izbalsotu Ždanokas, Rubikus un Mirskus no EP sastāva, iebalsojot tādus sevi pierādījušus kandidātus kā Dombrovskis, Kalniņete, Kariņš, Šadurskis un Zile.

Rudens tuvojas ar 12. Saeimas vēlēšanām un draudiem no jaundibinātajām partijām, kuŗu vadībā ir apšaubāmas personības, kam ir neredzami bīstama saikne ar Krieviju. Kaut gan valdību veidojotām partijām – *Vienotībai*, Nacionālajai apvienībai un ZZS – ir jāievieš korrekcijas savā darbībā, tās ir pierādījušas kompetenci un apņēmību, pārvarot ekonomisko krizi un veicot nepopulāras

struktūrlās reformas valsts pārvaldē. Repše, Sudraba un Šlesers ar saviem sirēnu cienīgiem saucieniem par lielāku labklājību un sabiedrības saliedētību mušīnās vēlētājus uz iekšējās drošības rēķina.

Kaut gan 12. Saeimas sastāvs noteiks spēku samēru Valsts prezidenta vēlēšanās 2015. gada vasarā, tauta var izmantot savas pilsoniskās tiesības, pieprasot lielāku atklātību Valsts prezidenta vēlēšanu procesā tā, lai kandidātūras tiktu savlaciņi pieteiktas un publiski izvērtētas. Latvija nevar atlauties vē vienu Zatleru vai Bērziņu – tai ir vajadzīgs cilvēks, kāda bija Vaira Viķe-Freiberga, kurš ar savu morālo autoritāti var iedvesmot tautu un pārstāvēt to starptautiskajā aprītē. Manuprāt, tāds cilvēks ir Egils Levits, Eiropas Kopienu tiesas tiesnesis, – izaudzis Eiropas vērtību sistēmā, cienīts, godprātīgs, ar dziļu izpratni par Latvijas valsts būtību, kas vainagojās ar Latvijas Satversmes preambulas izstrādi.

Jāsecina, ka ārzemēs dzivojošiem latviešiem un viņu pārstāvētām organizācijām ir sava loma Latvijas drošības pasargāšanā, atjaunojot nacionālpolitisko aktīvismu ārzemēs, kā tas bija divdesmitā gadsimta beigās. Šķiet „Amerikas”, „Kanadas”

„Austrālijas” un citu valstu vārdi latviešu apvienību nosaukumos, kas ietvei sevi misiju aktīvi līdzdarboties mītnes zemju politikā, ir aizstāti ar latvietības saglabāšanu ārzemēs un sadarbību ar Latviju. Ir pienācis laiks mobilizēt un apmācīt jaunu, nacionāli politiski aktīvu paaudzi, izmantojot jaunas metodes, iešķaitot sociālos tīklus, lai ietekmētu mītnes zemju politiku par labu Latvijas drošības interesēm.

Šogad mēs pieminam vairākus vēsturiskus notikumus, jo aprīt 100 gadu kopš Pirmā pasaules kaŗa sākuma, 25 gadi kopš Berlīnes mūra krišanas un 10 gadi kopš Latvijas iestāšanās NATO, kad mēs visi domājam, ka varēsim justies pārliecīnāti, ka miers Eiropā ir neatgriezenisks.

Sakarā ar notikumiem Ukrainā svīnības ir pārvērtušās bažas par Eiropas nākotni un nepieciešamībā, kā to raksturo Igauņijas Valsts prezidents Tomass Hendriks Ilvess, ASV un ES izstrādāt jaunas vadlīnijas attiecībām ar Krieviju. Ari Latvijai ir nepieciešams revidēt savu drošības politiku, amatpersonām skaidri pasakot tautai, ka Putina Krievija ir Latvijas nopietnākais, geopolitiskais ienaudnieks un drauds Eiropas mieram, vienotībai un brīvībai.

VIEDOKLIS

I. KNAGIŠS

Krieviem ir teiciens: „Пока жареный петух в жо-у не клюнет, мужик не перекрестится” (Kamēr cepts galis pakaļ neieknābs, vecis krustu nepārmētis). Allegorisks, bet ļoti zīmīgs teiciens. Tikai tad, kad svarīgas ES personas izteica nosodījumu Krievijas agresijai, arī personas, kam bija kāda teikšana Latvijā, pārskatīja savu prokrievisko toleranci. Cērēsim, ka pārskatīja arī stratēģiski, ne tikai uz laicīnu, kamēr normālizēsies agresija pret Ukrainu.

Grūti paredzēt, kas notiks tālāk. Krimu uzdāvināja Ukrainai kā bumbu ar laika degli. Vai Chruščovs dāvinādams tā bija domājis? Diezin vai. Partijas ideoloģi varbūt gan. Vispār jau Krima Ukrainai bija kā „aklā zarina”. Rakstu „bijā” tāpēc, ka tiešām esmu pārliecīnāts, ka Krima piederēs Krievijai, patik tas mums vai nepatik. Īstos Krimas saimniekus – tatarus, kas vēl vienduslaikos valdīja Krimā, izsūtīja gandrīz visus, un viņu vietā iešūtīja krievus. Cik ļoti tas viss atgādina senus notikumus un Krilova fabulu par vilku un kazlēnu. Domāju, ka tas pats 1941.

gadā būtu noticeis Latvijā (Lie-tuvā, Igaunijā), ja nebūtu sācies karš un vācieši tik strauji nebūtu virzījušies uz priekšu.

Putina Krievija aprija Krimu. Bet apetīte rodas ēdot. Putins, redzot, ka par Krimu neviens viņam, figūrāli izsakoties, „anatemu” (izslēgšana no baznīcas, nolādēšana) neizteiks, var jau sākt domāt par nākamo gājienu, kamēr pašam nav pārgajusi nenormāla euforija. Krima nav vienīgā Ukrainas nelaimē. Vēl ir industriāla Luganska un Donbass. Tur ir daudz krievu un pārkrievujošos ukrainu (kas vēl sliktāk), tāpēc šos apgabalus arī viegli varētu pievienot Krievijai, bez pārāk uzkrītošas vēlēšanu viltošanas. Bet ko teiks ES?

Atkal tikai nosodoši pakratis ar pirkstu? Nekas nenotiks. Kaņot nevienam negribas, un, ja arī kādam briesmīgi gribētos, nevienam tomēr nav patikas užņemties atbildību par kaŗa uzsākšanu.

Nupat laikam ir īstais brīdis, kad Latvijai būtu jāmaina atieksme pret Krieviju un krieviem. Pirmkārt, jāmaina uzskati par vēsturi, kas ir cieši saistīta ar Krieviju. Ne strēlnieku, ne leģionāru dēļ, ne to latviešu dēļ, kurī dažādos laikos palidzējuši komūništiem cīnā par „pasaules revolūciju”, nav jālauza rokas un kaunīgu skatieni uz zemi nav jāraida. Jāsaprot taču, ka gan veicie latviešu strēlnieki, gan leģionāri sita tos, ko vajadzēja sist. Būtu nesaprotami un neattaisojami, ja tas tā nebūtu. Vai šodienas notikumi to lieku reizi nepierāda? Kādu mīlestību Krievijas imperija varēja gaidīt no latviešiem? Lielo krievu ģeniju darbi neatsevē pat niecīgu daļu no vairāku gadusimtu laikā latviešiem nodarītā.

Pirms dažām nedēļām, skatoties kārtējo TV raidījumu „Sastrē-gumstunda”, man likās, ka esmu nokļuvis uz citas planētas. Vai studijā vispār atradās kaut viens, kurš būtu redzējis to, kas notika gandrīz pirms 75 gadiem? Okupācija, aneksija, inkorporācija, iekārtošana, pakļaušana u.tml., var to saukt, kā grib, bet **Latvijas valsts tika likvidēta vienas dienas laikā**. Vai tad tagad vējāspriež – bija vai nebija? Vai šodienas paaudzes ir tiesīgas vairīt kādu citu, nevis Krieviju?

TV pārraidē bija tikai to cilvēku gudra runāšana, kuŗi visas savas zināšanas ieguvuši tikai no raknāšanās archivos. Un cik dziļa bijusi tā raknāšanās? Un kādi tie archīvi? Pārraidē izskanēja jau desmitiņi reižu konstatētais, ka pagājuši vairāk nekā 20 gadi atjaunotaja brīvvalstī un tagad jau ir grūti runāt par 1940.gada notikumiem.

Ja grūti, tad nerunājiet nemaz, bet nerunājiet mulķības!

Jo tālāk no tiem laikiem, jo biezākā top migla, kas ietin notikumus. Un pienāks laiks, kad pagātnei atmetīs ar roku: kas bijis, tas bijis. Tas bija sen, un pāši vāinīgi. Vajadzēja uzreiz kaut ko darīt. Paši vāinīgi?

Katrā cilvēks kaut kādā mērā ir vainojams savā liktenī. Lai kas ar viņu notiktu, kā liktenis viņu mētātu, tomēr daudz ir atkarīgs no viņa paša. Tāpat tas ir arī ar tautu. Bet maza tauta, ja arī ir vainojama, tad tikai savā, bet ne citas tautas liktenī. Toties liela tauta ir vainojama ne tikai savā, bet arī citu, mazāku tautu likteņos. Piemēri nemaz nav tālu jāmeklē. Lielajā Krievijā vara, kuŗai pat nosaukumu grūti at-

rast, valdīja 70 gadus, un vai tad tā vara pati no sevis, difūzijas ceļā pārgāja uz mazajām kaimiņvalstīm? Uz Latviju, Lietuvu, Igauniju, Moldāviju, Poliju u.c.? Un visur ir problēmas. Un, jo vairāk krievu, jo vairāk problēmu. Piedodiet, bet tā taču ir.

Nupat, 19. martā, notikušajā kārtējā TV pārraidē „Sasregumstunda” runāšana jau bija cita. Laikam tas cepta galis jau bija ieknābis. Diezin vai tas lika atcerēties pagātni, bet nupat notiekoso gan. Un tas ir draudīgi.

Ideāla variantā katram vadījētu dzīvot savā valstī, savas tautas vidū. Bet tā nekad nebūs. Civilizētā pasaule cilvēks ir brīvs un var dzīvot tur, kur vēlas. Taču, pārceļoties uz citu zemi, viņam būtu jārēķinās ar to, ka Tērvzeme, ko viņš labprātīgi atstājis, par viņu vairs nerūpējas, lai kas arī notiktu. Vai tas, piemēram, ir normāli, ka Latvijā dzīvojošais citātātietis cer uz tās valsts palīdzību, kuŗu pats ir pametis? Vai viņa senču zeme to viņam ir apsolījusi (ja nav speciāli iešūtījusi)? Tā tam nevajadzētu būt.

Atkal draudi no austrumiem?

RAIMONDS STAPRĀNS

(Turpināts no Nr. 13)

Pie galda neko prātīgu tā arī nepateicu, kaut gan gribēju pārrunāt iepriekš minētos, samilzušos jautājumus. Bet Franks kļuva nemierīgs, norūpējies. Viņu mājā gaidot stipri slimā sieva, un viņš nevēlētos to uz ilgāku laiku pamest.

Šķiršanās bija paskumja, jo, ie-vērojot mūsu gadus, diezin vai vēl kādreiz satiksimies. Un, tā kā Fran-ka pārējā ģimene ir iesaugusi savā (jaunajā) tēvzemē, tad līdz ar viņa aiziešanu šī viena no nedaudzajām Latvijas – Izraēlas saitēm arī pārtrūks.

Šīnī gadalaikā Telavivas naktis ir pamitras, siltas, bet ne spiedigas.. Nogriezu dzesinātāju un gulēju pie atvērtā loga. Gribēju, bet nevarēju aizmigt. Domas malās par mūsu sarunā nepabeigto, nepārspriesto. Lai kā arī viens otrs justos, latviešu – ūžu attiecības no latviešu tautas vēstures izskauš tomēr nevarēs. Latviešu zemnieku un ūžu pauni- nieku saistīja ekonomiska nepieciešamība. Viņi bija viens otram vajadzīgi. Kaut arī abas grupas dzīvoja etniski atšķirīgu dzīvi, attiecības kopumā bija draudzīgas. Nēdrikstētu arī aizmirst, ka piekātā gada revolūcija ūžu *Bunds* bija vienīgais, kas atbalstīja latviešu centienus pēc brīvības. Bet kurā laika posmā sākās atsalšana? Pat vēl šodien daudzos šķietami apgaismotos latviešos valda uzskats, ka ūžu minoritāte pārmaiņu laikos ir bijusi nelojāla pret mūsu tautu un valsti. Tā tas esot bijis Pirmā pasaules kara laikā, kad "viņi" vairāk pieslējušies ķeizariskās Vācijas okupantiem un to pašu ar uzviju atkārtojuši, bolševikiem ienākot četrdesmitā gadā. Tāpēc – lai dievs ar viņiem! To sevišķi izjutu sekojošas hitleriešu okupācijas sākuma posmā, kad daudzi, kuŗus pazinu, gan virspusējī asī nosodīja nacistu un viņu latviešu kollaborantu mežonības, tomēr nosodījums robežojas ar zināmu vienal-dzību. Un, kad atgūtās neatkarības laikā uzpeldēja Lavents ar savu afēru, dzirdēju atkal cilvēkus sūkstāmies: "Redz, kā tie ūži mūs atkal kārtējo reizi ir apčakarējuši!" Lai gan, kapitālismu neizpratuši, paši aiz savas rijības bija ieguldījuši naudu visiem redzamā, šaubīgā pasākumā.

Iemigu tikai pret rīta pusi, kad pēc pāris stundām, vēl būdams pusmiegā, tiku aizvīzināts pa Izraēlas celto pasaules klases autostrādi uz Jeruzālemi. Un vienīgais, kas palicis atmiņā, bija augstais, pe-lēkais, pārējā pasaulē nepopulārais, ne jau komūnistu, bet pašu izraēliešu celtais pelekais mūris, kas autoceļu nošķira no palestīniešu teritorijām.

Galapunktā mana Latvijā dzīvojošā meita Alda bija noīrējusi istabu vēsturiski slavenajā un tāpēc padārgajā "Kēniņa Dāvida" viesnīcā – vietā, kur parasti apmetas visu valstu galvas, iekškaitot Obamu.

"Cilvēks dzīvo tikai vienu reizi, tāpēc..." viņa saka.

Bet ar to arī vēsture izbeidzās. Zeltā un zilizaļā art deco stilā izdekorētas telpas tobrīd bija piepildījuši turīgie Losandželosas ūži ar savām ģimenēm, atnesot līdzī man tik labi pazīstamās pilsētas atmosfāru. Vai viņi pareizi izprata Izraēlas – šīs jaunās, dinamiskās valsts traģēdiju? Šeit runas gan vairāk

JERUZĀLEME, FRANKS GORDONS, ŪŽI

grozījās ap ērtajiem, tiešajiem Los-andželos – Telavivas lidojumiem.

Pirms ierašanās biju sapņojis par Jeruzālemi kā zeltainas aurās apņemtu pasaules centru, kas atvērtu sevi meditācijai par dievu, dievību un dzīvi vispār. Diemžēl komerciālā tūrisma neglītā roka, kas bija iznīcinājusi Venēciju, jau bija skārusi arī šo zemi. Pat tādu vietu kā Betlēmi. Man līdzīgās kristīgo tūristu masas drūzmējās ap vietu – taisni to vietu, kur it kā patiesi dzimis Pestītājs. Vieta bija apzīmēta ar zeltītu zvaigzni. Un taisni šeit, taisni šajā vietā stāvējuši trīs gudrie no Austrumu zemes. Un tādi viņi izskatījušies. Un, lai kristīgais paņemtu līdzi kaut ko atmiņai no šī svinīgā brīža, turpat netālu ap stūri bija ierīkots mi-

rados kristīgo Jeruzālemē, nevarēju nedomāt par citu Golgātu, uz ko latviešu palīgpolicijas dzīnēju pavadībā ceļš bija jāmēro desmitiem tūkstošu ūžu, kuŗi ledainajā novembrī ritā streipuloja no Maskavas priekšpilsētas geto uz Rumbulas priedēm uz tur jau laikus izraktais bedrēm. Ceļu, ko iezīmēja gar malām nespēkā pakritušo, tās pašas latviešu palīgpolicijas nošau-to bērnu un veco cilvēku ķermenji. No baznīcungu kancelēm toreiz nekādus protestus par to nedzir-dēju. Galvā iešāvās arī bolševiku aranžētā un melīgi noliegta latviešu virsniecielas Golgāta Litenē un Katinas slepkavības, lai gan analo-gija ar iepriekš minēto nebija gluži identiska.

Kā transā manu uzmanību pa-

Telavivas bodītes kolorīts

Telavivas kontrasti

Viņš arī strādā tūristiem Jeruzālemē

nilielveikals ar tūkstošiem eksponātu, kur apmeklētājs varēja atbilstoši savam makam iegādāties kokā un spīdoša skārdā darinātas sev piemērota lieluma piemīlētiņas.

Pestītāja īsās dzīves vīdus posmam izsekot nepaspēju. Mani brīdināja, ka "Mīrušo jūru" šīnī gadalaikā apmeklēt esot veselībai kaitīgi, jo temperatūra tur sasniedzot 40°C. Bet Nācāretes apmeklēšana varot radīt citas grūtības, jo pilsēta atrodoties Palestīnas teritorijā un Izraēlas armijas pārbaudes punkti dažkārt radot zināmas neērtības.

Pāri palika vienīgi *Via dolorosa* un tās galapunkts – Golgāta, vieta, kam piegāju ar vēsturiski filozofisku pietāti. Jo galu galā katram no mums ir jāmēro sava sāpju ceļš, sava krusts nesams uz katra paša neizbēgamo Golgātu, no kā mēģinām, cik vien ilgi iespējams, izvairīties.

Ceļš pret kalnu bija nelīdzens, jo gadu tūkstošu un milijoniem tūristu "krosenēm" nogludinātie akmeni bija vietām slideni. Tā kā at-

laikam pievērsa uz sienas labās puses uzlīmētās norādes tādiem kā man: lūk, tieši šajā vietā Pestītājam uzmauka ēršķu kroni galvā. Un gabalu tālāk – tieši šeit viņš salīma zem smagā krusta nastas. Un, lai šos traģiskos momentus neaizmirstu, norāzu pretējā pusē jau stāvēja neizbēgamās, tūristiem domātās bodes ar mazām Jēzus figūriņām – šoreiz jau ar spīdīga metalla ēršķu kroni galvā.

Bērnībā mani traucēja šāda Bībeles aina: kā tas varēja notikt, ka maigais, žēligais Pestītājs, Jeruzālēmē iejājis, tempļa priekšā no ēzelīša nolēcis, ielauzās tajā un savās taisnīgajās dusmās to izdemoleja. Taču šoreiz es gan būtu vēlējies, kaut "Viņš" taisni šeit, šini bridī, lejā nokāpis, būtu norāvis no siejas visas norādes un patriecis ratā "memorabiliju" tirgotajus ar visām viņu būdām, laujot man izjust pāšam savu personisko kāpienu uz visā kristīgajā pasaulē tik pazīstamā paaugura galotni.

Ar pūlēm tur nonācis, redzēju,

ka krusta vietā galapunktu jau bija okupējusi trīsdalīga bazilika, iekšpusē spīdošiem, komerciāliem luktuuriem izgreznota. Pirmajā daļā "Viņš" esot krustā sists, otrajā no tā noņemts un trešajā augšāmcēlies. Par seības pareizību droš nebiju, jo telpa bija stāvgrūdām ļaužu māsām piestampāta. Cilvēki, kuŗi grūtidamies, spiezdamies, cits gar cīta muguru beržoties, kāri mēģināja uztvert un savās atmiņas iegrāmatot visu, dažu minūšu laikā - visu.

Lai varētu paelpot, bēgu no visa, kam būtu bijis kāds sakars ar slaveno krustu. Klaiņoju pa šaura-jām ieliņām, līdz nonācu lielā, tukšā laukumā, kā vidū stāvēja zi-

lizaļām mozaīkām klāta, māksli-nieciski impozanta celtne ar nospordinātu milzu zelta kupolu jumta vietā. Iekšā mani tur neie-laida, jo telpa esot pieejama tikai ticīgajiem. Tālu pamalē varēja redzēt dažus cilvēkus pusbalsi saru-nājoties. Visapkārt miers un klu-sums, pēc kā biju tā ilgojies. Dzīli ievilklu elpu un vēros tukšumā. Lai paglābtos no karstās saules, netālu atradu mošēju, līdzīgu krāsu mo-

zaīkām izgreznotu, pietīcīgu pajumti, kas vēstīja, ka atrodos tieši pasaules centrā. Apkārtne bija taisni tāda, kādu biju iztēlojies jaunībā. Atgādos, ka beidzot esmu sa-sniedzis musulmaņu teritoriju.

Pēdējā dienā Jeruzālemē biju nolēmis izsūdzēt savas nedienas slavenajam Raudu mūrim, kad netālu no tā mani apturēja divi zaļoksnēji, viscaur melnā tērpūšies, gar-bārdaini ortodoksās reliģijas zaldāti. Ja neesot "jarmulka" galvā, man pie mūra netikt! Vilēs, bet ar sa-protošu respektu pret ticīgajiem apgriezos un kāpu pa stāvajām, aug-

stājām trepēm, kas veda uz iekšpil-sētas ūžu rajona centru. Salīdzinā-jumā ar iepriekš redzēto tas mani pārsteidza ar savu mazo apjomu un pelēcību, radās iespaids, ka pirms lielā kāra tam bijusi nenozīmīga ieteikme uz pārejo, agrāk britu oku-pēto un administrēto Jeruzālemi. Ļepretim ap saldējuma stendu drūz-mējās jaunas, glītas sievietes Izraē-las armijas uniformās, ar automatiem rokā. Vai jauna okupācija?

Noguris apsēdos uz akmens sola. Pēc brītiņa man blaku nosēdās aizsiesies, neparasti draudzīgs, stipri apvēlies kungs:

"Jūs arī no Losandželosas?"

"Nē, Sanfrancisko."

"Tad jau mēs abi no Kalifornijas. Cik gan labi ar paša cilvēku paru-nāties. Vai pie mūra bijāt?"

"Nebija man "jarmulkas".

"Oi! Oi! Jums vajadzēja paprasīt. Turpat netālu sānos labajā pusē ir stends, kur varējāt nopirkt papīra faksimili par parīs šekeļiem!"

Savā vientiesībā acīmredzot biju piemirsīs, ka šodienas kapitālistis-kājā pasaule par naudu laikam viss ir pērkams.

Atgriezies Kalifornijā, šokēts iz- lasīju nule kā publicēto Izraēlas žurnālista Ari Šavita izpēti par palestīniešu pilsētas Liddas asins-pirti četrdesmit astotajā gadā un tai sekojošo vairāku desmitūku-stošu arabu izdzīšanu tuksnesi, kur karstumā aiz noguruma un slā-pēm bojā gāja veci cilvēki un bērni. Nepatikama, bet savā ziņā loģi-ska izšķiršanās: vai nu Izraēlas eksis-tence, vai viņi! Un pilsētiņa tika nolidzināta ar zemi. Vai atkal vēl viena Golgāta?

//FOTO: Ligita Kovtuna

LIGITA KOVTUNA

Grāmatplauktā uzeju grāmatu – skaistu, bagātīgi ilustrētu un lieku stāstītāju – „Der Neckar. Von der Quelle bis zur Mündung”, – arī par Eslingenu, pilsētu pie Nekāras upes, netālu no Štutgartes Vācijā. To man 2005. gadā dāvināja Ernsts Elmārs Rozītis ar dzīvesbiedri Veru Volgemuti Rozīti. Un ieraksts tajā: *Dāvinām Tev šo grāmatu, lai Tevi iekārdinātu pie mums Nekāras krastā atbraukt un baudīt vīnu no Eslingenās vīna pagrabiem. Pateicībā par ilggadējo draudzību un Dieva svētību vēlot visai Tavai turpmākajai dzīvei.*” Rakstīts Veras izsmalcinātājā rokrakstā, un es visiem grāmatu dāvātājiem silti iesaku – ierakstiet dāvinātajās grāmatās savu vārdu un vēl noteikti piecieciet klāt arī gadu un datumu. Jo šādi vēsturē ieies ne vien dāvinājums ar vēlējumu, bet, skat, izvērsīties vesels stāsts... Kā man šoreiz.

turpmāk. Tā pulks latviešu tikāmies Nekāras krastos šopavarā, kad Vācijā jau ziedēja lekni krokusi un sniegpulksteni. Vācijas latvieši, uzzinājuši par šo „ekspedīciju”, bija sarīkojuši mūzikāli kinematografisku tikšanos vēsturiskās Eslingenās Dienvidu baznīcas – Südkirche telpās, kurā patiešām bija kupli apmeklēta. Pārsteidzoši daudz bija jau nu cilvēku, un tas vienmēr priecē. Vakara dvēsele, jaunais mūzikis Valdis Bizuns, kas nule beigs studijas Štutgartes Mūzikas akadēmijā, zibinājās kā atspole un bija klāt jau pirmajā vakarā viesnīcā, nez pa kuru laiku gan savācīs apskaužami daudz informācijas par Dzintru Geku, Pēteri Vasku un viņu dailradi, gan „nodibinājis” mūzikālo grupu „Štutgartes trīniši”, lai pavadītu Alberta Legzdiņa sniegumu. Pats turklāt piesēda pie klavierēm (Valdis Sturgartē papildinās džeza trom-

Koncerta klausītāju vidū bija arī vijolniece Andra Dārziņa. Dzimus Austrālijā, tagad dzīvo un strādā Štugartē

Dirigents Matthias Foremny (otrais no kreisās) sarunājas ar archibīskapu Ernstu Elmāru Rozīti (pa labi) un Veru Rozīti

Tātad – liktenim labpaticis mani savest kopā ar režisoru Dzintru Geku, kuŗa ne vien pažīstama kā „Sibirijas bērnu” filmu un grāmatu veidotāja, bet nu rada jaunu filmu par latviešiem vēstures likločos, ar nosaukumu – „Dievputniņi”, no DP jeb *dīpiši*. Viņas radošajos plānos bija trimdas „mazās Latvijas” (vairāk nekā 6000 DP latviešu!) Eslingenās apmeklējums un attiecīgi filmēšana, un tur savukārt mums pievienojās Čikāgas Pieciņu leģenda, eslingenietis Alberts Legzdiņš ar dēlu, arī Albertu, un vēl citi, bet par to

pētīta mākslā.). Līdz ar to sarīkojums izvērtās tematiski daudzveidīgs – Dzintras filmas, sarunas ar Pēteri Vasku un Alberta dziesmas un nepārspējamie stāsti. Pa vidu vēl iespraucos arī es ar avizes *Brīvā Latvija* reklamu. (Varbūt būs izdevies piešķirt kādu jaunu interesentu!) Nobeigumā kopā ar Albertu tovākar dziedāja pat archibīskaps!

Bija jauki satikt vai visus šā saviesīgā vakara dalībniekus nākamajā dienā Štutgartes *Liederhalle* Mocarta zālē, kur tika atskaņots Pēteri Vaska „Balsis” – simfonisks skaņdarbs stigu orķestrim. Tie

Alberts Legzdiņš mūzicē kopā ar „Štutgartes trīnišiem”. Pie klavierēm - Valdis Bizums

bija mirkļi, kam lemts palikt atmiņās, ko saucam par neaizmirstamām un pacilājošām. Slaveinājis Štutgartes kamerorķestris, nepārprotami jaunu lauzu mūzikālā savienība ar diriģētu *Matthias Foremny* mūzicejā ar patiesu prieku un māksliniecisku atdevīgumu, kas sanāk vienīgi tad, ja šķīlas profesionālu domubiedru talantu dzirkstis. Apmierināti par notikušo bija visi – gan skāndarba autors, gan mākslinieki, gan mēs, latvieši, tostarp daži labs, kas Štutgartes Mocarta zālē varbūt bija pirmoreiz, jo bija kārtējais iemesls lepoties ar savējo, ar latvieti.

Kavējoties atmiņās, Vera pēc tam man rakstīja:

„Tā trauslā dvēseles stīga, kas dzīlumos mīt katrā cilvēkā, Pēterēja Vaska mūzikai skanot, tika īpaši liegi pamodināta. Un tad elpu aizraujošā ritmā, saplūstot

Dzintra Geka un Pēteris Vasks uzskausa sarīkojuma dalībnieku jautājumus

Čikāgas Pieciņu dziesmas nav atstājušas vienaldzīgu arī archibīskapu E. Rozīti. Vidū sarīkojuma dvēsele Māra Apel Blūmiņa

“Vienu sauli, tas pats mēness, visiem viena tēva valodin...” dzied latvieši Eslingenā

(Turpinājums
nākamajā numurā)

INESE KRŪMINA, Rucavas 3x3 saieta vadītāja

Šogad no 13. līdz 20. jūlijam notiks kārtējais Pasaules latviešu ģimēnu saiets 3x3 Rucavā, attālā un loti spilgtā, tradicijām bagātā Latvijas novadā. Paši rucavnieki saieita saimnieku godā būs jau otro reizi – arī 2001. gadā 3x3 notika Rucavā. Toreiz, tāpat kā tagad, Rucava pulcināja kopā latviešus no visām pasaules malām, lai kopītu latvietibū, uzlādētu latviskās „baterijas” un pēc vienas kopīgas, izzinošām rosmēm, dziesmām, dančiem un citiem notikumiem bagātas nedēļas katrs dalībnieks varētu doties mājup ar pārliecību – būt latvietim ir kaut kas labs, vērtīgs. Būt latvietim nav nasta – būt latvietim ir prieks un lepnumi!

Soreiz saieita pamattema ir PŪRS. Mūsu tradīciju pūrs. Mūsu prasmju pūrs. Mūsu dziesmu pūrs. Mūsu labo darbu un labo jūtu pūrs. Ar to visu mēs esam bagāti, un lepnās kurzemnieces kūlā skaitā izrādis Rucavas pūru vieniem saieita dalībniekiem. Jā, izrādis iepatno Rucavas novada tautas tēru, bet ne tikai to vien. Latviskās virtutes ievirzē Māras Tapīnas vadībā gatavosim ēdienu, ko jo projām ikdienā gatavo rucavnieku ģimenēs no paudzes paudzēbiešu šautri, āboli vai gurķu zupu, strimalu zupēnu ar apaļis rācīnīs, rīvētus kukuļus ar pienu vai speķa mērci, riezi, skaldītus rācīnus ar balto sviestu, balto un „bimbalu” tiri, krateni, peldošas salas, melleņu vai bārbju kīlķinu saldo zupēnu, biguzi un maizes kārtojumu, auzu žuri un vēl ko citu.

Mācisimies arī darināt īpaši rucavniekiem raksturīgos dzintara

Daudzinājums. Labajā pusē priekšā Inese Krūmiņa //FOTO: no archīva

kniepkenus Guntas Vecpils vadībā dzintara apstrādes ievirzē, savukārt adišanas ievirzē pie Aleksandras Maksakovas un Rasma Kleinas varēs apgūt Rucavas cimdu un zeķu rakstu adišanu pieredzējušu Rucavas adižāju vadībā. Būs pieejamas izpētei Rucavas krātuvēs glabāto mantoto cimdu kollekcijas, fotografijas ar cimdiem no Latvijas Nacionālā vēstures mūzeja fondiem un cimdu rakstu zīmējumi no literātūras avotiem. Vilma Katrīna Pērkona un Dace Tapīna iepazīstīnās ar greznā Rucavas tautas kreklā (krūmotā kreklā) izsūšanas smalkumiem, un čaklākie dalībnieki varētu arī saieita laikā tikt pie jauna kreklā.

Viena no Rucavas sievām (tā sauc rucavnieču etnografisko an-

sambli) - Sandra Aigare vadīs ievirzī „Dzīves un dabas izdziedāšana”, kur varēs gūt priekšstatu par tradicionālo dziedāšanu, kāzu un kūmu balsiem, gadskārtu dziesmām, sižetiskajām dziesmām, izmantojot Rucavas, Bārtas un Nīcas materiālu. Ievirzes dalībniekiem būs iespēja pašiem izdziedāt dabu un dzīvi, dziedot kopīgi gadskārtu dziesmas, kāzu, kūmu un bedibu dziesmas, jo Rucavas sievas prot visus godus pavadit bez runāšanas, ar dziedāšanu vien. Baltā sviesta gatavošanu rucavnieces rādīs katru pievakari, un tāpat katru pievakari varēs doties nelielā ekskursijā pa Rucavas novadu.

Saietam gatavojas arī citi lektori un meistari no dažādiem Latvijas novadiem, kā arī daži – no

ārzemēm. Padomāts par to, lai ziņāšanu un prasmju pūru varētu papildināt kā sievas, tā vīri, – notiks metallkalšanas ievirze Ilgvara Zāraka vadībā, rotu kalšana pie Andra Grebja un Ulža Melberga, politika pie Anša Bogustova, iepazīšanās ar uzņēmēja filozofiju pie Girta Ančevska, archaīoloģija pie Andra Tomašūna; ģimēnu seminārs pie Līgas Rupertes un Māras Tupeses, sarunas par dievišķo kopā ar Gundegu Puidzu, savu un dzimtas spēka avotu meklēšana un apzināšana ar Ievu Ančevsku, celu jostu ausšana Dinas Kaulīnas vadībā, teātra ievirze kopā ar Baiju Kalniņu un vēl citas nodarbes.

Arī skolas vecuma bērniem piešķirts ko darīt. Šoreiz gan uzsvars likts uz dažādiem mākslas veidiem – bērni varēs zīmēt, gleznot, iemēģināt roku podniecībā vai aušanā ar stellītēm, darboties ar dažādiem dabas materiāliem, zīmēt animācijas filmu. Praktiskākajiem un vīrišķīgākajiem būs iespēja pašiem (vai kopā ar tēviem) uzmeistarot putnu būri vai mācīties vilku mācību. Pirmsskolas vecuma bērniem arī būs interesēm un spējām piemērotas nodarbes, piemēram, kā 5 - 6 gadus un 3 - 4 gadus vecos bērnus norīta un pēcpusdienā nodarbinās un izklaidēs „tētis un mamma”, – visi mazo bērnu nodarbību vadītāji strādās pa pāriem. Pavisam mazajiem kopā ar kādu no vecākiem notiks arī bēbišu skoliņas nodarbības.

Taču dzīvošana saietā neaprobezīs tikai ar nodarbību apmeklēšanu vien – sporta aktivitātes, ekskursiju diena, kuļā varēs izvēlēties gan kājām ejamu, gan autobusā braucamu maršrutu, plānojam arī velomaršrutu; vaka sanākšana, danči, nīkšana un

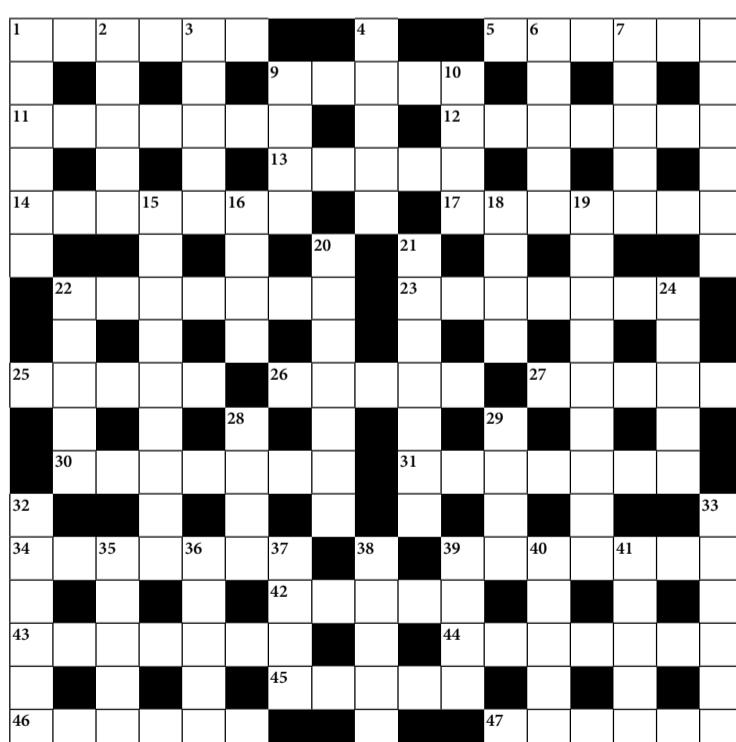
sirsniņa kopā būšana, – tas viss padarīs skaistu, piepildītu un neaizmirstamu vienu šīs vasaras nedēļu. Ja vien gribēsim bagātajā rucavnieku pūrā ielūkoties un sevi bagātināt.... ja vien gribēsim būt savējie plašajā 3x3 saimē, ja vien aptversim, ka mums ir kopīgas saknes, kopīgas vērtības un kopīga tiecība, – lai arī mūsu bērni un mazbērni, un citas nākamās paudzes tikpat lepni varētu cilāt saņemto pūru un teikt – esam latvieši.

Dzīvošanai saietā ir arī tīri praktiskā puse – mūs baros vietējās saimnieces ar dabiskiem ēdieņiem no vietējiem produktiem, naktsmītnēm izmantosim gan atsevišķas skolas telpas, gan saieita namu, gan tuvējos viesu namus (tajos apmetoties, dalībniekiem jārēķinās, ka saieita dalībnauda sedz tikai daļu no izmitināšanas izmaksām, daļa jāpiemaksā papildus), gan arī dažu rucavnieku dzīvokļus. Rucavā nav plašas arodskolas vai technikuma ar lielām kopītnēm, dzīvosim draudzīgā šaurībā, taču rucavnieki jau gan drīz gadu rūpīgi gatavojas uzņemt latviesus no visām pasaules malām. Saiets paliks mūsu atmiņā tāds, kādu mēs paši to kopīgi izveidosim ar savu iesaistīšanos, un nobeigumā, cerams, visi būsim gandarīti par nedēļas laikā paveikto un apgūto, par jauniem labiem draugiem, par atrastiem domubiedriem un, pats galvenais, – par savu piederību tēvu zemei neatkarīgi no tā, kur pašlaik katram ir dzīves vai darba vieta. Latvietis – tas ir atslēgas vārds, kas liecina par mūsu bagāto pūru. Visādās nozīmēs.

Uz tikšanos Rucavā! Uz septiņām laimīgām un bagātām dienām!

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Mūsu sudraba vīrs Soču olimpiādā. 5. Tāds, kam piešķirti īpašība tecēt. 9. Otra lielākā latviešu mītnes vieta ārpus Latvijas. 11. Turcijas kaimīgalvasts iedzīvotājs. 12. Sicilijas galvaspilsēta. 13. Persona brāļu Kaudziņu romānā „Mērnieku laiki”. 14. Otrā Pasaules kara laika Lielbritanijas valsts vīrs. 17. Euripida traģēdija. 22. Vieta Latvijā, kur atrodas pārīstama papīrfabrika. 23. Dzelonis. 25. Osta Jemenā. 26. Ievērojams

latviešu dzejnieks (1883-1940). 27. Pestītājs. 30. Atzīt par (kam) atbilstošu. 31. Burzija. 34. Attīstības, kvalitātes pakāpe. 39. Feodālis, kas par savu dienestu ieguvī zems īpašumu. 42. Paliels, pelēki melns putns. 43. Tautumeita. 44. Tūristu iecienīta vieta Eiropas dienvidos. 45. Slīpa izbūve divu līmeni savienošanai. 46. Neliela saldūdens zivs. 47. Priekšmeta, būtnes atveidojums.

Stateniski. 1. Latviešu glezno-

tāja (1886-1968). 2. Pa to laiku. 3. Kāda dzīvnieka tēvīni. 4. Populārs latviešu laikraksts. 6. Pilsēta Vāciņas rietumos. 7. Veikt, darboties. 8. Mācību iestādes. 9. Īstenībai atbilstīgs; dabisks. 10. Lapu koks. 15. No Ziemeļīndijas cēlušās taujas piederīgā. 16. Kādas ES valsts bijusi valūta. 18. Jaunās derības evanđelists. 19. Daudzgadīgs astēru dzimtas lakstaugšs. 20. Nepareizā vietā. 21. Kādas ES valsts prezidents. 22. Pilsēta Latgales austrumos. 24. Steiga. 28. Īsa laikā; ātri tempā. 29. Lokveida pārsegums. 32. Asins šķidrā daļa. 33. Pulkveža Kalpaka kristītās vārds. 35. Mazākā ES valsts. 36. Blēnas; sīkumi. 37. Mēri masu (3. pers.). 38. Krievijas okupētās kaimīgalvasts pusā. 39. M. Ziverta agrīna luga. 40. Vijot savienot, sasaistīt. 41. Mērcē, slapina (par lietu) (3. pers.).

Krustvārdu mīklas (BL Nr.13) atrisinājums

Līmeniski. 5. Ekvivalenti. 6. Laisks. 7. Spoles. 10. Sakta. 11. Smiet. 13. Iekarst. 16. Lāpsta. 17. Astere. 18. Stūrmanis. 19. Lielit. 21. Trakts. 25. Pavilkt. 26. Tiesa. 28. Lauks. 29. Sīksts. 30. Stakle. 31. Anatomikums.

Stateniski. 1. Akcija. 2. Liekties. 3. Iespilst. 4. Stalts. 6. Lakats. 8. Sniegt. 9. Transmisija. 10. Strādīt. 12. Taurētājs. 14. Kaste. 15. Masts. 20. Lēzens. 22. Appute. 23. Pamatots. 24. Akustika. 27. Alkans. 28. Likums.

ZINĀS ĪSUMĀ

Līvānu novada Rožupes pamatskolas skolēni 27. martā pie Brīvības pieminekļa Rīgā uzgavilēja vizītē atbraukšajam Zviedrijas karaliem Kārli XVI Gustavam un karalienei Silvijai. Rožupes pamatskolas skolēni atpūtušies Zviedrijas organizāciju *Lettiska Hjälpinsamling* un *Stiftelsen Sandbyprästgård* rīkotajā bērnu nometnē Ēlandes salā, Sandbijā. Ir arī sadraudzības skola Zviedrijā.

Jelgavā 25. martā Svētās pie memoriālās sienas „Ciešanu ceļš”, nolieket ziedus un aizdedzot sveces, godināja no pilsētas 1949. gada uz Sibīriju izsūtīto 738 ģimēnu – 2097 cilvēku piemiņu. 1949. gada 25. martā no Latvijas 33 ešelonu lopu vagonos tika deportētas kopumā 13 624 ģimenes - 42 133 cilvēku.

Daugavpils Novadpētniecības un mākslas mūzejā 25. martā 1949. gada deportācijām veltīta pēcpusdienā atklāja izstādi „Sāpju un cerību ceļš”. Tājā līdz 21. septembrim apskatāmas uz Sibīriju izsūtīto pilsētas iedzīvotāju fotogrāfijas, vēstules un liecības.

Ventspili, Livonijas ordēna pili, 28. martā notika konference „Rakstniekiem un paidagogam Herbertam Dorbem – 120”, veltījums novadpētnieka, paidagoga un rakstnieka daudzpusīgajai personībai. Par viņa literāro mantojumu stāstīja literātūrvēsturnieks **Viesturs Vecgrāvis.** Ventspili atvērta H. Dorbes mūzejmāja „Senču putekļi”.

Kuldīgā novada domes Mākslinieku rezidence un Latvijas Mākslas akadēmija 27. un 28. martā rīkoja diskusiju „Radošo industriju izglītība Kuldīgā un Latvijā” - par iespējām augstāko mākslas izglītību saistīt ar kokrūpniecības nozares attīstību Latvijā. Latvijas Mākslas akadēmijas filiāles koncepcijas izstrādēta 2014. gadā, iesaistot augstskolu, Kultūras ministriju, Kuldīgas novada domes un industrijas pārstāvju.

Latgales vēstniecībā GORS 15. aprīlī notiks ekskluzīvu digitālo ērģēļu *Johannus Ecclesia* ieskandināšanas koncerts, kurā uzstāsies pašu slavenā ērģēlniece Iveta Apkalna kopā ar kamerorkestri *Sinfonietta Riga*. Digitālais mūzikas instruments Niderlandes ērģēļu būvniecības uzņēmumā *Johannus* iegādāts (27 000 euro) ar Valsts Kultūrkapitāla fonda, uzņēmuma „Latvijas Valsts meži” un Rēzeknes pilsētas domes atbalstu.

Īzsiņas sagatavojuši VALIJA BERKINA

**ADVOKĀTS
PĒTERIS JURJĀNS**

Kārtoju nekustamo īpašumu atgūšanas, pārdošanas un dāvinājuma jautājumus Latvijā, kā arī mantojuma jautājumus.

ASV

38021 Euclid Avenue
Willoughby, OH 44094
Tel.: (440) 951-6665
Fakss: (440) 951-4797
jurjans@prodigy.net

LATVIJA

„Jaunvēji”, Salas pagasts,
Babītes novads LV-2105
Mob. tel.: (371) 29496870
jurjans@apollo.lv

Lūdzu ievērot, ka mantiniekim Latvijā ir jāpiesakās viena gada laikā.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! **Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāgu, plāvēju, u.c.) transports sākat ar \$75.** (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN
Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Trīs no Rīgas – Mīlas karuselis

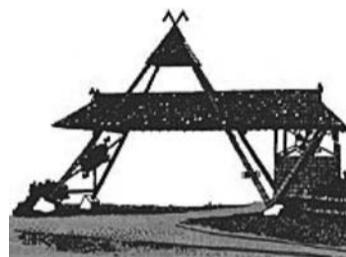
KONCERTI AMERIKĀ UN KANADĀ

piekt Dien, 25. aprīlī – Mineapolē (atb. Maija Zaeska)
sestdien, 26. aprīlī – Milvokos (atb. Andris Magurs)
svētdien, 27. aprīlī – Čikāgā (atb. Armands Birkens)
sestdien, 3. maijā – Klīvlandē (atb. Zigurds Reineks)
svētdien, 4. maijā – Kalamazū (atb. Maira Bundža)
sestdien, 10. maijā – Otavā (atb. Uģis Lāma)
trešdien, 14. maijā – Toronto (atb. Vizma Maksiņa)

**IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI**

LATVIAN RELIEF FUND of AMERICA SNC
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

2014. g. Vasaras Katskilu Nometnes Kalendārs online reģistrēšanās sāksies 1. martā

1. PERIODS: **6. – 20. jūlijs** – vadīs Ieva Alversone, i_alverson@yahoo.com,
prog. vad. Tija Ore

2. PERIODS: **20. – 2. augsts** – vadīs Ieva Alversone un Lija Kurēna

VALODAS PERIODS: **3. – 16. augsts** – vadīs Elissa Millere,
elissamillers@gmail.com, prog. vad. Austra Zubkovs

SENČU NOMETNE: **10. – 16. augsts** – vadīs Ingrīda Mieme,
jmiemis@juno.com.

Īkšķīšu A nedēļa nenotiks, lūdzu pieteikties B,C vai D nedēļā

ĪKŠĶĪŠU B NEDĒĻA: **13. – 19. jūlijs** – vadīs Māra Rupnere

ĪKŠĶĪŠU C NEDĒĻA: **20. – 26. jūlijs** – vadīs Inga Mieme-Garbarino,
inga.garbarino@gmail.com

ĪKŠĶĪŠU D NEDĒĻA: **27. jūlijs – 2. augsts** – vajadzīga/s vadītāja/s

VALODAS ĪKSĶĪŠI: **3. – 9. augsts** – vadīs Laila Gansert

1., 2. un valodas periodam ir vajadzīgi grupu audzinātāji,
virtuves darbinieki, trauku mazgātāji, un dziedāšanas vadītājs 2. periodam.
Lūdzu, pieteikties pie attiecīgām nometnes vadītājām.

Plašāka nometnes informācija ir atrodama tīmeklī katskilunometne.org

Lasiet tīmeklī!

www.brivalatvija.lv

Eiropas latviešu laikrakstu
Jaunākais numurs digitālā PDF formātā
tikai 2.73 USD

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU**
Kārtojam nodokļu un cītus
maksājumus Latvijā!
Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1000
Tālr: 973-746-3075

**VESELĪBAS
APDROŠINĀŠANA**
uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

**Latviešu uzņēmums
"LV Meži"**
pērk mežus un zemi Latvijā.
e-pasts:
Tkcents @inbox.lv
tālr.# 37129207172.

**Pārdodu latviešu
tautastērpu.**
Tel. 1 908 216 9533
Kristīne.

**PĒRKU SKAISTU MEŽA
ĪPAŠUMU LATVIJĀ.**
Var ar vecām mājām.
Samaksa darījuma dienā.
Tālr.: +00371 26794886
e-pasts: destiny77777@inbox.lv

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas draudzes bazn. (58 Irving St, Brookline, MA).

5. aprīlī 19:30 *LOL-Laugh Out Loud! Labyrinth Choir* koncerts: Dr.Anitas Kuprisas vadībā koris dziedās visādās jocīgas dziesmas! Korī dzied Martins Aldiņš un Krisite Skare. Biletes pie ieejas \$20 un \$15 (stud/sen). Info: www.labyrinthchoir.org)

DENVERĀ (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koja mēģinājums.

DETROITA (MI)

Detroitas Sv. Pāvila draudzes sabiedrisko notikumu ēka (30623 W Twelve Mile Rd, Farmington Hills, MI 48334)

5. aprīlī 14:00 Dzintara flautu kvartets. Koncerts ar vīnu un garšīgām uzkodām. Uz jauko pēcpusdienu ielūdz LAD valde! Ieeja \$25,bērniem brīva.

12. aprīlī 9:00-15:00 lietoto mantu tirdziņš. Mantu izlikšana piektdien, **11. aprīlī**.

24. un 25. aprīlī Vidiennes apgabala garīdznieku konference. Draudzes locekļus aicina piedalīties dievkalpojumā ar dievgaldru ceturtdien, **24. aprīlī** 17:00 un pēc tam kopīgās sadraudzības vakariņās. Piedalīšanās vakariņās \$20, iepriekšēja pieteikšanās.

17. un 18. maijā Detroitas latviešu golfa apvienības 25 gadu jubilejas atklātās golfa sacīkstes. Saviesīgs vakars sestdien pēc spēles. Informāciju sniedz Toms Braže, tālr.: 419-882-1965.

FILADEFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrība (531 North 7th Str.).

Embassy Suites Philadelphia-Airport viesnīca (9000 Bartram Ave, Philadelphia PA 19153, tālr.: 215-365-4500). **No 2. līdz 4. maijam** notiks ALA 63. kongress. Istabas viesnīcā jāpiesaka līdz 15. aprīlim, atsaucoties uz *American Latvian Association*. Lūdzam atsevišķo biedru delegātu kandidātus sūtīt pieteikumus uz ALAs biroju (400 Hurley Ave, Rockville MD 20850) vai elektroniski: alainfo@alausa.org, vēlams līdz 10. martam.

KLIVLANDE (OH)

Apvienotās draudzes nams (1385 Andrews Ave, Lakewood OH 44107).

3. maijā 18:00 Rīgas koncerts *Mīlas karuselis* ar māksliniekiem Anitu Grūbi, Ingūnu Kalniņu un Vari Vētru. Ieeja \$20, studentiem \$10, skolniekiem bez maksas. Jūs laipni aicina DV apvienība Klīvlandē!

PRIEDAINE (NJ)

5. aprīlī 13:00 Nūdžersijas Latviešu federālās kredītsabiedrības pilnsapulce.

15:00 Nūdžersijas latviešu biedrības pilnsapulce. Starpbrīdī uzkodu galds. Darba kārtība tiks nosūtīta visiem biedriem pirms sapulces.

13. aprīlī 14:00 Ērika Raistera piemiņas fonda gadskārtējais

sarīkojums un balvu pasniegšana Dr. Phil. Lalitai Muižniecei. Programmā piedalīsies dzejniece Baiba Bičole un Lalitas tuvinieki, māsa Māra Celle un meita Sarma Muižniece Liepiņa. Koncerta daļā muzicēs māsas Laila un Lalita Saliņas. Cienasts un ieejas ziedojuums, sākot ar \$20.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125). Info: www.seattlelatviancenter.com

6. aprīlī 12:00 latviešu biedrības pilnsapulce. Visi laipni aicināti!

8. aprīlī 12:00 pensionāru kopas pusdienu.

No **1. līdz 4. maijam** lietoto mantu tirgus. **Ceturtdien un piektdien** 9:30-19:00. **Sestdien** 9:30-17:00. **Svētdien** 12:00-16:00.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713), tālr.: 727-365-7856

5. aprīlī 16:00 **48. Latviešu biedrības Gada svētki**, kuŗos varēs klausīties biedrības koja dziedātās dziesmas un koklētāju kokļu skaņas, kā arī baudīt Mārītes Rubīns aukstajā galda piedāvātos ēdienus, iedzert kafiju vai pašu lidzi nestos stiprākus dzērienus. Svētku noslēgumā maestro Ilmārs Dzenis sola mums deju mūziku. Vakara gaitā būs iespēja izlozēt 3 vērtīgus dāvanu grozus! Ieejas ziedojuums, sākot ar \$20.

8. aprīlī 13:00 videoizrāde Latvijas Nacionālās operas un baleta teātra ēkas 150 gadu jubilejas svinību koncerta ieraksta III daļa. Kafija un cepumi. Ieejas ziedojuums, sākot ar \$3. Visi laipni aicināti!

20. aprīlī gatavojeties svinēt **Lieldienas!** Krāsojiet olas un – dāmas, dariniet krāšnas ceپures!

Latvian American Shipping Line paziņojums

Sainī sūtīšanai uz Latviju tiks savākti aprīli. Noteiktu datumu paziņosim aprīļa ziņās. Ar jautājumiem griezties pie Anitas, tālr.: (973)-755-6565, ext. 5, (973)-744-6565, vai timeklī lasl.com

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com

Katru otrdienu 20:00 koja mēģinājums.

12. aprīlī 16:00 komponista Gio Saules **Atskanu koncerts**.

13. aprīlī 9:30 latviešu skolas olu krāsošana.

26. aprīlī 16:00 LA vīru koja „Uzdziedāsim, brāļi” koncerts.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.**: (58 Irving St, Brookline MA 02445). **6. aprīlī** 11:00 Ciešanu laika 5. svētd. dievk., māc Jānis Ginters. **13. aprīlī** 11:00 Pūpolu svētd. dievk. ar dievg., māc. Kaspars Bērziņš. Padomes iešešana amatā. **17. aprīlī** 11:00 Zaļas ceturtd. dievk. ar dievg., māc. Kaspars Bērziņš. **18. aprīlī** 19:00 Lielās piektd. dievk. ar dievg., māc. Kaspars Bērziņš.

Mūžībā aizsaukts vīrs, tēvs, vectēvs, vecvectētiņš un brālis

INDULIS LĀCIS

Dzimis 1931. gada 16. februārī Rīgā, miris 2014. gada 15. martā Brooklyn, Ņujorkā

Sērās un mīlestībā viņu paturēs
SIEVA RUTA, DĒLS MĀRIS, MAZBĒRNI KIRĀ, KATIE,
JUSTIN AR SIEVU HEATHER UN MAZMAZDĒLI
MEITA DAINA AR VĪRU MAIKU
BRĀLIS GATIŅŠ AR SIEVU ANU, DĒLI PĒTERIS UN MARKS AR GIMENĒM

Let not your hearts be troubled; ye believe in God, believe also in me. In my Father's house are many mansions; if it were not so, I would have told you. I go to prepare a place for you. And if I go and prepare a place for you, I will come again, and receive you unto myself; that where I am, there ye may be also.
John 14:1-3

Dieva mierā aizgājusi

VALIJA LŪCIJA REIJERS

Dzimus 1930. gada 14. janvārī Saldū, Latvijā, mirusi 2014. gada 4. martā Somerville, NJ

Izvadīšana notiks 2014. gada 25. maijā Tannerville, NY (brāļu kapi)

Viņu mīlā piemiņā paturēs
DĒLI ARNIS, RAIMONDS AR SIEVU DARLENE,
DAINIS AR SIEVU DINA,
SEPTIŅI MAZBĒRNI

No mums šķīries mākslinieks un Čikāgas Pieciņu līdzdibinātājs

JĀNIS RINKUŠS

Dzimis 1937. gada 7. oktobrī Madonā, Latvijā, miris 2014. gada 19. martā Grand Rapids, Michigan

Sēro
DRAUGI UN ČIKĀGAS PIECIŅI AR PIEDERĪGIEM

URNU IZVADE un DIEVKALPOJUMS BRĀLU KAPOS KATSKILOS

SVĒTDIEN, 2014. G. 25. MAIJĀ

- Urnu izvades **sākums plkst. 12os**, kam sekos dievkalpojums, ko vadīs prāv. O. Sniedze. Dievkalpojumu kuplinās Ņujorkas koris (paplašinātā sastāvā).
- Pēc svētdienas dievkalpojuma aicinām ikvienu uz **siltām pusdienām Rotā** (cena \$16) (kur arī var dabūt naktsmājas) - tel. (518) 589-9878.
- Sestdienas vakarā, 24. maijā** kapos notiks svečīšu dievkalpojums, kas sāksies ar krēslas iestāšanos.
- Izvadāmās urnas lūdzam pieteikt līdz **20. maijam**. Lūdzam sagādāt miršanas un pārpelnošanas apliecības (“Cremation Certificate” un “Death Certificate”). Ja sūtiet, izmantojiet “Certified” vai “Registered US Mail”, vai kādu citu drošu piegādes veidu lai nosūtītu uz:

Latvian Memorial Park,
PO Box 8, 82 Rota Road,
Elka Park, NY 12427
tel.: (518) 589-5597

Papildus informācijai, lūdzu apciemojiet mūsu mājas lapu:
www.latvianmemorialpark.org
epasts: info@latvianmemorialpark.org

Nākamā izvade 2014. g. 12. oktobrī.

Brāļu kapu pārvalde

DIEVKALPOJUMI

20. aprīlī 9:00 Lieldienas-Kristus augšāmcelšanās svētku dievk., māc. Kaspars Bērziņš. Pēc dievk. draudzes kopīgas Lieldienu brokastis. **27. aprīli** 11:00 Baltās svētd. dievk., māc. Kaspars Bērziņš.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.**: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale, IL 60191), tālr.: 630-595-0143. **13. aprīli** 13:00 Pūpolu svētd. bērnu dievk. un nodarības Sv. Pētera baznīcā. Dr. māc. Ojārs Freimanis, tālr.: 773-818-6965, dr. pr. Inese Stokes, Tālr.: 708-532-3471.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.**: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa, tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.**: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **6. aprīli** 10:00 Ciešanu laika 5. svētd. dievk.. Pēc dievk. Svētdienas skolas nodarība. **13. aprīli** 10:00 Pūpolu svētd. dievk. ar dievg. **15. aprīli** 11:00 Bībeles stunda. **18. aprīli** 17:00 Lielās piekt. dievk. ar dievg. **20. aprīli** 10:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Pēc dievk. Lieldienu brokastis. **24. aprīli** 17:00 dievk. ar dievg.. pēc dievk. sadraudzības vakariņas. **27. aprīli** 10:00 Baltās svētd. dievk.. Dr. māc. Aija Greiema (*Graham*), tālr.: 517-614-4853. Ērgeln. Dr. S. Lizlova, L. Upīte, R. Ozoliņš un *Margarete Thompsons*. Info: www.detraudze.org

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.**: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi. **30. martā** pēc dievk. gada sapulce.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāna dr.**: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073). **6. aprīli** 10:30 pankūku brokastis sadraudzībā ar Anglikāņu draudzi. 12:00 dievk. **13. aprīli** 11:00 Pūpolu svētd. dievk. ar Sv.vakarēdienu. Valdes ievešana amatā. Māc. Ieva Dzelzgalvis.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.**: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo, MI 49996). **6. aprīli** 10:00 dievk. ar dievg., sekos kafija. Māc. Ilze Larsen. **13. aprīli** 10:00 Pūpolu svētd. dievk., sekos kafija. Māc.R. Franklins. **18. aprīli** 18:00 Lielās piekt. dievk. Māc. R. Franklins. **20. aprīli** 8:00 Kristus augšāmcelšanās dievk., sekos Lieldienu brokastis grozinu veidā. Māc. A. Pūliņa. **27. aprīli** 10:00 dievk., sekos kafija. Prāv.L. Zuševica.

• **Klyvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.**: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk.. Baptistu dr. dievk. notiek **svētdienās** 14:30. Māc. Dr. Pauls Barbins.

• **Lankastera**: Mt. Calvary Lutheran Church (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster,

PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: zie-donis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.**: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). **12. aprīli** 12:00 Pūpolu sestd.dievk. ar dievg., sekos sarīkojums Lieldienu ievadam. **10. maijā** 12:00 dievk., diak. Indriķis Kaneps.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.**: (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zuševica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.**: (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org **6. aprīli** 11:00 kopējais dievk. ar Milvoku draudzi veclatviešu ciemā Gleason, Viskonsīnā. Izbraukšana uz Gleason ar autobusu no baznīcas 7:00 no rīta. Mineapolē dievk. **nenotiks**. **13. aprīli** 11:00 Pūpolsvētd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. Dievk. piedalīsies igauņu draudze, šajā svētd. būs uzruna bērniem un svētd. skola. Dievk. kuplinās draudzes koris, sekos sadraudzība un 12:30 **Zac Colby** igauņu mūzikas programma. **17. aprīli** 14:00 Žaļas ceturtd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **18. aprīli** 18:00 Lielās piekt. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **20. aprīli** 8:00 Lieldienas-Kristus augšāmcelšanās svētku dievk.. Dievk. kuplinās draudzes koris. Pēc dievk. draudzes jauno vīru sarūpētas Lieldienu brokastis. Visi mīli aicināti! **24. aprīli** 11:00 Bībeles stunda, tiek dziļāk pētīts Marka evaņģēlijs. **27. aprīli** 10:00 Baltās svētd. dievk., sekos sadraudzība. **4. maijā** 10:00 Lieldienu laika 3. svētd. dievk., sekos sadraudzība. Ar mīsu māc. Dāgu Demandtu var satikties pēc dievk., kā arī trešdienās baznīcā no 10:00 – 14:00 un sestdienās latviešu skolas laikā. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, e-pasts: dagdemandt@hotmail.com

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.**: (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). **6. aprīli** 15:00 dievk.. **9. aprīli** 19:00 valdes sēde. **10. aprīli** 13:00 pensionāru saiets. **18. aprīli** 15:00 Lielās piekt. dievk.. **20. aprīli** Kristus augšāmcelšanās dievk.. Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org

• **Nembrānsvikas un Leikvudas latv.evetdr.**:

Leikvudā Igaunu bazn. (607 E 7th St,Lakewood, NJ) Istbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ)

• **6. aprīli** 12:30 Leikvudā dievk.. **13. aprīli** 13:30 Istbran-

svikā Pūpolu svētd. dievk. **17. aprīli** 12:30 Leikvudā Žaļās ceturtd. dievk. ar dievg. **18. aprīli** 18:00 Istbransvikā Lielās piekt. dievk. ar dievg. **20. aprīli** 8:00 Istbransvikā Lielās rīta dievk. Grozinu brokastis. **27. aprīli** 12:30 Istbransvikā mūzikas un meditācijas dievk. Māc. I. Pušmucāne-Kineyko.

• **Nujorkas latv. ev. lut. dr.**: Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln,Yonkers,NY) Salas bazn. (4 Riga Ln, Melville, NY)

Parsippany St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany, NJ)

Manhatenā Seafarers&Intl House (123 E 15th St,NY NY)

Morristovnā St. Mark Lutheran Church (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Springfildā Holy Cross Lutheran Church (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

Istorāzā (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

• **6. aprīli** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. **12. aprīli** 14:00 Manhatenā dievk., māc. Saliņš. **13. aprīli** 10:00 Jonkeru bazn. Pūpolu svētd. dievk. ar dievg., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. Pūpolu svētd. dievk. ar dievg., māc. Saliņš. **14. aprīli** 11:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. Salas bazn. dievk. **nenotiek**. 13:00 Istorāzā dievk. ar dievg.,diak. Kaņeps. **18. aprīli** 19:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg.,māc.Saivars. 19:00 Salas bazn. dievk. ar dievg., māc. Saliņš. **20. aprīli** 8:00 Jonkeru bazn. Lieldienu dievk.,māc. Saivars. 8:00 Salas bazn. Lieldienu dievk., māc. Saliņš. **27. aprīli** 10:00 Jonkeru bazn. dievk.,māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk.,māc. Saliņš. Sekos Pavasara sarīkojums. 14:30 Morristovnā dievk. ar dievg., māc. Saivars. Sekos siltas pusdienas.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.**: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY). **12. aprīli** 14:00 Ciešanu laika dievk. ar dievg. **20. aprīli** 14:00 Kristus augšāmcelšanās svētku dievk.. Prāv. Olģerts Sniedze un Linda Sniedze Taggart.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.**: (128 N Elm St.). **20. aprīli** 13:00 Lieldienu dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. **18. maijā** 13:00 dievk., pēc dievk. kafija. Māc. R. Franklins, dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• **San Diego latv. ev. lut. dr.**: Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103, ieeja no sētas). **26. aprīli** 12:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Kafijas galds. **17. maijā** 12:00 Ģimenes dienas dievk. Kafijas galds. Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.**: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119) katra mēneša trešajā

svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar grozīniem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalnins@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.**: (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **6. aprīli** 10:30 angļu val. dievk. ar dievg., Bībeles stunda. **13. aprīli** 10:30 Pūpolu svētd. dievk. ar dievg.. Pēc dievk. no 11:30-13:00 Walk-a-thon gājiens ap namu un baznīcu, atbalstot LELBA jaunatnes nozares projektu **Priecīgas pēdas**. **18. aprīli** 19:00 Lielās Piekt. dievk. ar dievg. **20. aprīli** 10:30 Lieldienas-Kristus augšāmcelšanās dievk.. Piedalās **Siguldas balsis**, diriģente Maija Riekstiņa, ērgelnieks Dr. **Andris Ābolīns**. Sekos Lieldienu brokastis -\$20, bērniem \$10. Lūdzu pieteikties pie Selgas Pētersones lidz 13.aprīlim, tālr.: 206-365-7123. **27. aprīli** 10:30 Baltās svētd. dievk. ar dievg.. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.**: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady, NY 12308). **13. aprīli** 14:00 dievk., dz.grām. Prāv. O.Sniedze, asistē L.Sniedze- Taggart.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.**: visi dievk. notiek **Mūsu Pestītāja (Our Savior)** bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **4. aprīli** 11:00 draudzes valdes sēde biedrības namā. **6. aprīli** 14:00 dievk.. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.**: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. **Fritz Traugott Kristbergs**, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda

Kalniņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.**: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121) **Svētdienās**: 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Dievk. notiek plkst. 11:00. **4. aprīli** 19:00 meditācijas vakars. **6. aprīli** Sv.vakarēdienu dievk. ar padomes ievešanu amatā. **13. aprīli** Pūpolu svētd. Sv. vakarēdienu dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu. **17. aprīli** 19:30

Zaļās ceturtd. Sv. vakarēdienu dievk.-meditācija & sakraments. **18. aprīli** 19:30 Lielās piekt. Sv. vakarēdienu dievk. ar padomes ievešanu amatā. **13. aprīli** Pūpolu svētd. Sv. vakarēdienu dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu. **17. aprīli** 19:30 Zaļās ceturtd. Sv. vakarēdienu dievk.-meditācija & sakraments. **18. aprīli** 19:30 Lielās piekt. Sv. vakarēdienu dievk. ar padomes ievešanu amatā. **13. aprīli** Pūpolu svētd. Sv. vakarēdienu dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu. **17. aprīli** 19:30 Zaļās ceturtd. Sv. vakarēdienu dievk.-meditācija & sakraments. **18. aprīli** 19:30 Lielās piekt. Sv. vakarēdienu dievk. ar padomes ievešanu amatā. **13. aprīli** Pūpolu svētd. Sv. vakarēdienu dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu. **17. aprīli** 19:30 Zaļ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULE

Rastorgujevs pasaules meistarsacīkstēs militārpersonām

Latvijas biatlonā lideris Andrejs Rastorgujevs Somijā piedalījās pasaules meistarsacīkstēs militārpersonām. Slēpošanā 15 km distancē viņš ierindojās 12. vietā.

Sacensībās startēja arī vairāki spēcīgi Norvēģijas biatlonisti, Rastorgujevs finišēja pēc 36 minūtēm un 3,0 sekundēm. Uzvarētājs norvēģis Larss Bergers bija par minūti un 27,2 sekundēm atraaks. Startēja 36 dalībnieki.

Andrejs savā pamata sporta veidā biatlonā sprinta distancē izcīnīja augsto piekto vietu. Uzvarēja Pasaules kausa ieguvejās francūzis Martēns Furkāds. Rastorgujevs šaušanā pielāva vienu klūdu un no Furkāda atpalika 49,2 sekundes.

Alūksnes novada domē nolēmts par izciliem sasniegumiem biatlonā apbalvot Andreju Rastorgujevu ar 1500 eiro un viņa treneri Intaru Berkuli – ar 450. Rastorgujevs šoziem kļuva par Eiropas čempionu.

Izaicinājuma kausā – 5. vieta

Grieķijā risinājās Starptautiskās Handbola federācijas (IHF) un Eiropas Handbola federācijas (EHF) rīkotā Izaicinājuma balvas izcīņa sievietēm. Latvijas izlase bija izlozēta A apakšgrupā kopā ar Grieķijas, Moldovas un Belģijas izlasi, savukārt B apakšgrupā cīņās Bulgārija, Igaunija, Izraēla un Armēnija. Katras apakšgrupas divas specīgākas vienības iekļuva pusfinālā. Latvijas dāmu izlase sākumā ar 19:29 zaudēja grieķietēm, ar 26:30 – belģietēm, pēc tam ar 27:23 pārspēja Moldovas vienību, bet apakšgrupā palika trešajā vietā un neiekļuva pusfinālā.

Spēles moments ar Armēnijas vienību

Sacensībā par 5. vietu mūsu vienība ar 22:19 uzvarēja Igaunijas rokasbumbas spēlētājas.

Ko darīs olim-piskais medaļnieks Māris Rubenis?

Pēc Soču Ziemas olimpiskajām spēlēm bronzas medaļas laureāts Māris Rubenis kādu laiku pārdomāja, ko darīt turpmāk. Tagad plašsaziņas līdzekļos viņš atklājis savus nodomus.

„Šobrīd esmu nolēmis savu dzīvi sakārtot finansiāli un tad skatīties uz sportu, nevis kā uz maizes darbu un izdzīvošanas iespēju, bet kā uz sirdslietu. Un tad darīt to visaugstākajā līmenī. Tādēļ nolēmu uzsākt ko tādu, ko nekad neesmu darījis – uzsākt biznesu. Šādā veidā vēlos palīdzēt cilvēkiem arī Latvijā uzzināt, ka ir vēl lieliskas iespējas, kā padarīt savus mājokļus siltākus, mājīgākus un drošākus, kā arī biznesa idejas plaukstošākas. No vienas puses šī ir iespēja man sakārtot savu dzīvi, no otras – šādi palīdzēt mūsu zemes laudīm,” kādā intervija sacīja Rubenis

Māris Rubenis uzsācis biznesu, klūstot par ASV uzņēmuma *Green World Structures* pārstāvi. Uzņēmums ražo dažādu veidu inovatīvus siltumizolācijas un celtniecības materiālus. Parallelēi darbam ASV uzņēmumā Rubenis labprādalīsies ar zināšanām un gatavos sadarboties ne tikai ar Latvijas, bet arī citu valstu kamaniņu sporta izlasmēm.

“Tagad man ir uzdevums atbildēt uz vēstulēm no ārvalstu vienībām. Gaidu arī, ko mūsu komanda piedāvās un kādi būs nosacījumi. Tuvākajā laikā man šis lēmums būs jāpiņem. Protams, ja nosacījumi un pārējie apstākļi būs tādi, ka es redzēšu perspektīves darbā ar Latvijas vienību, tad izvēle būs par labu Latvijai, lai gan ārzemēs varbūt es varētu nopelnīt vairāk. Tā šobrīd jau ir mana sirdslieta, tādēļ priekšroku noteikti došu komandai ar sakārtotu iekšējo atmosfāru, nevis ambīcijām pārņemtai vienpašu grupai. Attieksmes jautājums, manuprāt, ir būtiskākais faktors veidojot komandu. Ja kādai ārzemju komandai interese un attieksme pret maniem nosacījumiem būs tādā līmenī, ko Latvijas komanda nevar apsolīt vai nevēlas pieņemt, tad pieļauju arī iespēju palīdzēt tiem, kam tas sagādās vairāk prieka,” uzsvēra Rubenis.

Māris Verpakovskis atkal Liepājā

Liepāja – tā nodēvēts jaunais Liepājas futbola klubs, kas izveidots ļoti īsa laika posmā un jau guvis pirmo uzvaru šīs sezonas spēlēs. Par klubu prezidentu kļuvis Latvijas futbola izlases spēlētājs Māris Verpakovskis. Viņš savu futbolista karjēru sāka kardināt savā dzimtajā pilsētā Liepājā, pēc tam spēlēja vairākos ārzemju klubos un karjēras beigās atgriezās mājās. Pēc sporta kluba *Liepājas metallurgs* likvidēšanas Verpakovskis uzņēmies izaicinājumu pilsētā turpināt attīstīt senās futbola tradīcijas. Par saviem nodomiem viņš stāstīja intervijā.

Man ar Liepāju ir liela saistība.

No mazām bērna dienām sekojušā gaitām stadionā un nācu uz spēlēm, kur viņš spēlēja *Zvejnieka* rindās. Pēc tam arī pats trenējos. Stadijā man bija kā otrs mājas. Šobrīd ir tādas sajūtas, ka esmu atgriezies mājās. Mani uzrunāja gan federācija, gan pilsētas dome

ģināsim pierādīt, ka futbols ir kaut kas skaists un labs, interesants. Vari atnākt atpūsties ar visu ģimeni un labi pavadīt laiku, kā arī just lidzi savai komandai,” uzsvēr Māris Verpakovskis.

Ozoliņš pasaules meistarsacīkstēs nepiedalīsies

Leģendārais aizsargs Sandis Ozoliņš nepalīdzēs Latvijas hokeja izlasei gaidāmajās pasaules meistarsacīkstēs, apgalvo Latvijas izlases ģenerālmenedžeris Māris Baldonieks. Pagaidām nav zināms, vai turnīrā Baltkrievijā valstsvienības krāsas aizstāvēs arī veterāni Aleksandrs Nižīvijs, Herberts Vasiljevs un Rodrigo Laviņš.

Ozoliņam līdz 30. aprīlim ir spēkā līgums ar Kontinentālās hokeja līgas (KHL) vienību *Rīgas Dinamo*, bet par tālāko priedējušā aizsarga nākotni pašlaik nekas nav zināms. Viņš pats izteicies, ka viņa pieņemtais lēmums šajā jautājumā būs pārdomāts un galīgs.

Šobrīd 41 gadu vecais Ozoliņš joprojām ir vienīgais Latvijas hokejists, kas ieguvīs Nacionālās hokeja līgas (NHL) Stenlija kausu. Pirms tam viņš tika iekļauts Latvijas izlases paplašinātajā kandidātu sarakstā, gatavojoties pasaules meistarsacīkstēm.

Šajā sezonā Ozoliņš KHL meistarsacīkstēs 48 spēlēs guvis piecus vārtus un veicis 17 rezultātīvas piespēles, tiekot pie pozitīva lietderības koeficienta +4. Savukārt Gagarina kausa izcīņā Sandis septiņās spēlēs izcēlies ar divām rezultātīvām piespēlēm un negatīvu lietderības koeficientu – 5.

Ozoliņš karjēru Latvijas izlases beidza pēc Turīnas Olimpiskajām spēlēm, tomēr pērn negaidīti atgriezās valstsvienībā un šogad tai palīdzēja sasniegt ceturdaļfinālu Soču Olimpiskajas spēles.

Daļa Latvijas valstsvienības kandidātu, kas pretendē uz vietu sastāvā dalībai pasaules meistarsacīkstēs, 31. martā Piņķos kopā ar *Rīgas Dinamo* aizvadīja pirmo neoficiālo treniņu. Oficiāli treniņnometne izlases kandidātiem sāksies 7. aprīlī Ozolniekos, taču hokejisti pēc izvēles treniņos var piedalīties arī agrāk.

Uz izlasi startam pasaules meistarsacīkstēs kandidē apmēram 60 hokejistu. *Dinamo* kluba vadība nolēma, ka pēc sezonas beigām gados jaunajiem hokejistiem un visiem pieredzējušajiem, kuŗi vēlas uzturēt sportisko formu, būs nodrošinātas treniņu iespējas. Šāda iespēja ir arī tiem Latvijas izlases tuvākiem un tālākiem rezervistiem, kuriem sezonā beigusies ārzemju klubos.

Oficiālā Latvijas izlases treniņnometne pirms pasaules meistarsacīkstēm sāksies 7. aprīlī Ozolniekos. Tajā ar komandu strādās galvenā trenera Teda Nolana palīgi Toms Kūlens un Kārlis Zirnis.

Pirmās pārbaudes spēles Latvijas hokeja valstsvienība aizvadīs *Euro Hockey Challenge* tūres ietvaros, kad 10. un 11. aprīli viesos spēkosies ar Somijas izlasi. Savukārt pēc tam (18. un 19. aprīli) Latvijas izlase *Arēnā Rīga* spēlēs ar Krievijas izlasi, bet 25. un 26. aprīli tikšies ar Francijas hokejistiem ***

Ventspilī no 6. līdz 12. aprīlim notiks **dāmu hokeja pasaules meistarsacīkstes** pirmās līgas B grupas sešu vienību turnīrā. Startēs arī Latvijas vienība kopā ar Ķīnas, Ungārijas, Kazachstānas, Nīderlandes un Ziemeļkorejas hokejistēm. Izcīnīs vienu ceļazīmi uz A grupu.

Kalnu slēpošana

Zviedrijā, Tarnebī, FIS sacensībās kalnu slēpošanā slalomā disciplīnā augstākā vietu no Latvijas pārstāvjiem ieguva **Kristaps Zvejnieks**, kas 102 dalībnieku vidū ierindojās piektajā vietā, par sekundi piekāpoties uzvarētājam Santeri Paloniemi no Somijas. Arī dāmu konkurencē, kur startēja 88 kalnu slēpotājas, **Lelde Gasūna** ar iekļuva desmitniekā, iegūstot 9. vietu un no uzvarētājas Annas Svenas-Laršonās atpaliekot 5,11 sekundes.

Teniss

Pēc zaudējuma francūzim Žuljēnam Beneto Maiami *Masters* turnīrā **Ernests Gulbis** zaudēja vienu pozīciju un atkāpās uz 23. vietu, liecīna Tenisa profesionālu asociācijas (ATP) ranga tabula. Līdzšinējais karjēras rekords Gulbim ir 18. vieta ATP rangā. Aprīlī ASV un Eiropā sāksies sezona tenisita seguma laukumos, taču uzlabot pašreizējās pozīcijas rangā Gulbis varēs ne ātrāk kā pēc divām nedēļām, kad beigsies sacensības Kasablankā un Hjūstonā.

Motosports

Pasaules motokrosa meistarsacīkšu trešajā posmā Brazilijā **Matiss Karro** pirmajā braucienā ierindojās 20., otrajā – astotajā vietā. Abu braucienu summā tas deva 15. vietu. Uzvarēja pasaules čempions Antonio Kairoli no Italijas, kas bija ātrāk abos braucienos. Otrs Latvijas braucējs MXGP klasē **Augsts Justs** posma kopvērtējumā ieguva 22. vietu, noplēnot divus punktus par otrajā braucienā ienemto 19. vietu. Pirmajā braucienā Justs nevienu apli neveica un tika ierindots 30. pozīcijā.

Pasaules meistarsacīkšu kopvērtējumā pēc trim posmiem Kairoli ir vadībā ar iekrātiem 142 punktiem. Karro ar 28 punktiem ir 19., Justs ar 10 punktiem – 21. vietā.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS